2012
1985
B 373/7/18
13620

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

FŐREÁLISKOLA

NEGYVENHARMADIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1913—1914.

SZERKESZTETTE

DR. HORVÁTH CYRILL

IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1914 —

A székesfővárosi VIII. kerületi községi főreáliskolában.

az 1913—1914-iki iskolai évben használandó

TANKÖNYVEK JEGYZÉKE.

I. OSZTÁLY.

	Kor.
Róm. kath. nagyobb katekizmus Szent István-társ. kiad. — —	—.64
Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifj. sz. — — — —	1.60
Dékány Géza dr. Bibliai olvasmányok. I. A tóra öt könyve —	2.50
Szinnyey J. Magyar nyelvtan, I., 16. kiadás — — — — — —	1.20
Lehr-Riedl. Magyar olvasók. I., 7. kiadás — — — — — —	1.60
Markovics S. és *dr. Hegedüs J.* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv I. r. 5. kiadás —	1.80
Kőrösi. Földrajz I. r. 9. kiadás —	1.50
Kogutowicz M. Földrajzi iskolai atlasz 9. kiad. — — — — —	2.—
Szterényi Hugó dr. Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára I., 6. kiadás — — —	2.20
Beke Manó. Számtan a középisk. szám., 8. kiadás — — — —	2.80
Szuppán-Szirtes. Planimetriai alaktan. 4. kiad. — — — —	
Vajda Pál. Szépírási minták — —	—.80

II. OSZTÁLY.

	Kor.
Pokorny. Ó-Szövetségi bibl. történetek, 3. kiad. — — — —	1.20
Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szent István-társ. kiad. — —	—.64
Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifj. sz. — — — —	1.60
Weisz Miksa dr. Bibliai olvasmányok. II. A szentírás történeti könyvei (izr. számára) —	2.50
Szinnyei J. Magyar nyelvtan, II., 11. kiadás — — — — — —	—.80
Lehr-Riedl. Magyar olvasókönyv, II., 6. kiadás — — — — —	2.50
Markovics S. és *dr. Hegedüs J.* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv II. r. 4. kiad. — —	1.80
Kőrösi. Földrajz a reálisk. II. oszt. számára 6. kiadás — —	2.40
Kogutowicz M. Földrajzi iskolai atlasz. 9. kiad. — — — — —	2.—
Beke Manó. Számtan a középiskolák számára, 8. kiadás —	2.80
Szterényi Hugó dr. Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára, II. rész, 4. kiadás —	2.20
Vajda Pál. Rondírás — — — —	—.80
Kiss E. J. A geometriai alaktan elemei, az I. és II. oszt. sz. 7. kiad. kötve — — — — — —	3.50

III. OSZTÁLY.

	Kor.
Pokorny. Új-szövetségi bibl. történetek, 6. kiad. — — — —	1.20
Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szent István-társ. kiad. — —	—.64
Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a katholikus ifjuság számára — — — — — — — — —	1.60
Schön Dávid. A zsidók tört. I. A babyloni fogságtól a Talmud befejeztéig — — — — — —	1.60
Szinnyei J. Rendszeres magyar nyelvtan, 13. kiad. — — — —	1.20
Lehr-Riedl. Magyar olvasókönyv, III. rész, 4. kiad. — — — —	2.80
Markovics S. és *dr. Hegedüs J.* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv III. r. 3. kiad. —	1.80
Bartos-Chovancsák. Franc. nyelvtan I., 13. kiad. — — — —	2.40
Baróti-Csánki. Magyarok története I., 7. kiadás — — — —	1.50
Kőrösi. Földrajz. III. rész. a reálisk. számára. 6. kiadás — —	—.80
Beke Manó. Számtan a középiskolák számára. 8. kiad. — — —	2.80
Kiss E. J. Constructiv planimetria, 3. kiad. kötve — — — —	2.—
Kemény F. Kísérleti physika —	2.—

Folytatás a borítók 3-ik oldalán.

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

FŐREÁLISKOLA

NEGYVENHARMADIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1913—1914.

SZERKESZTETTE

DR. HORVÁTH CYRILL

IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1914 —

LELTÁROZVA 1963

1976

B373/7
13620

A szent-galleni Margit-legenda

A szent-galleni kolostori könyvtárnak „Cod. germ. 603“ jelzésű kézirata a 369a—441b lapokon B. Margit legendás élettörténetét tartalmazza.[1]) E gonddal írott, a XIV. század végéről való papirkódex csak másolata egy elveszett, régibb és eredetibb kéziratnak, melynek szövegét még több, a szent-gallenivel azonos tartalmú kódex is megőrízte. Mind e többé-kevésbbé csonka rokonszövegek közül a szent-galleni áll legközelebb az eredetihez; a Margit-legendát is a szent-gallenin kívül még csak egy, ma az überlingi városi könyvtárban lévő „Cod. germ. 22“ jelzésű XV. századi másolat tartalmazza. E kéziratok eredetije a XIV. század második felében keletkezett Töss-ben, a Winterthurtól délre fekvő domonkos apácakolostorban és legnagyobb részében a tössi kolostor egy írói készséggel megáldott nővérének, Elsbet Stagelnek munkája.[2]) Stagel nővér elbeszéli benne a tössi kolostor kegyelt emlékű nővéreinek lemondásokból és önmegalázásokból fűződő élettörténetét. Az önsanyargatások közt kimúló hősnőiben Krisztus urunk megdicsőült jegyeseit ünnepli, kiknek szive kigyulladt a mennyei jegyes szerelmében és akiknek rajongó lelke önkínzó tisztulás által elkülönülve minden földi kívánságtól gyönyörrel egyesül a mennyei szerelmessel. E minden egyes életrajzban kifejezett alapfelfogás által Elsbet Stagel tanítványúl szegődött a német misztika legköltőibb hirdetőjéhez, Heinrich Susohoz, és legendáskönyve egyike lett a misztikus vallásosság legértékesebb forrásainak.[3]) B. Margit élettörténetét, mely a kézirat-

[1]) V. ö. *Verzeichniss der Handschriften der Stiftsbibliothek von St. Gallen.* Halle, 1875. 194. l. Említi már Potthast: *Wegweiser* p. 680, Suppl. p. 142. — 1845-ben e Margit-életet lemásolta L. Brandsetter, másolatát a bécsi cs. udvari levéltár őrzi; v. ö. *Könyvszemle* 1885, 217. l. (Csontosi János).

[2]) Kiadta Ferd. Vetter: *Das Leben der Schwestern zu Töß von Elsbet Stagel* (Deutsche Texte des Mittelalters. B. VI) Berlin, 1906. A Margit-legendát említi Bleyer Jakab, *Századok*, 1906., 40 l.

[3]) V. ö. Ernst Schiller: *Das mystische Leben der Ordensschwestern zu Töß bei Winterthur*, Zürich 1903. (Berni diss. 1903).

ban a szentéletű tössi apácák „legendái"-hoz csatlakozik, valószínűen nem Elsbet Stagel, hanem egyik dömés rendtársnője írta, de az előttünk ismeretlen szerző az árpádházi királyleány életében is ugyanazt a fokozatos egyesülést látja a mennyei jegyessel, mint Elsbet Stagel a tössi nővérek misztikus áhitatában; a középkori misztikának félreismerhetetlen bélyege rajta van a Ráskai Leától másolt Margit-legendán is.[1])

Hogyan került a magyar legenda ily idegenszerű környezetbe, hiszen Magyarország és Svájc között az érintkezés csak a XV. század végén vált élénkebbé.[2]) A közvetítés ez esetben az utolsó árpádházi sarjadéknak Svájcba költözésekor történt: Erzsébet, III. Endre király leánya 1310-ben a tössi kolostorba vonult s ott halt meg 1338. május 6-án; lelkiatyja s gyóntatója a misztikus tanok hirdetője, Suso volt. Ugyanakkor Erzsébetnek mostoha anyja, habsburgi Ágnes, a tössi kolostortól nem messze, a königsfeldi dömés zárdában élte le özvegységét s királyi javaival nemcsak az általa alapított königsfeldi klastromot, hanem a szegényebb tössi kolostort is megajándékozta.[3]) Erzsébet hercegasszony életét szintén leírta egy tössi dömés apáca; az ő önsanyargatásokban eltelt élete s habsburgi Ágnes kelthették fel a svájci döméseknél az érdeklődést IV. Béla királynak a domonkos-rendbe lépett leánya iránt is.

Hogyan viszonylik a svájci Margit-legenda a későbbi korban írott magyar nyelvű „Szent Margit életé"-hez? Tudva van,[4]) hogy a magyar Margit-legendának törzsállománya Joannes Vercellensis latin nyelvű legendájából való fordítás, de forrásúl szolgált a magyar szövegnek a szentté avatás tanúvallomásainak jegyzőkönyve, Garinus és Ranzanus latinúl írt Margit-legendája is. Joannes Vercellensis latin legendája nem maradt fenn; mi azt csak egy Jorg Valder nevű domonkos-szerzetes német fordításán

[1]) Suso magyar irodalmi követéséről v. ö. Vargha Damján: *Seuse Amand Henrik a magyar kódexirodalomban.* Bpest, 1910. Kimutatása szerint a Margit-legenda hatással volt Susonak Stageltől írt életrajzára; 16—17. lk.

[2]) E kulturérintkezés német okmányait kiadta: A. Ph. von Segesser: *Die Beziehungen der Schweizer zu Matthias Corvinus, König von Ungarn in den Jahren 1476—1490.* Lucern 1860.

[3]) V. ö. Pór Antal: *Habsburgi Ágnes és Erzsébet hercegasszony, az Árpádház utolsó sarja.* Kath. Szemle II., 1888. 214—243., 461—499. lk.

[4]) V. ö. Horváth Cyrill: *Joannes Vercellensis és a magyar Margit-legenda* (Értek. a nyelv- és széptud. köréből) 1908. — *A Margit-legenda forrásai,* Budapest 1908.

át ismerjük és a magyar legendát is — az eredeti latin szöveg híján — csak a németfordítással vethetjük össze. A szent-galleni kézirat legendája is Joannes Vercellensis elveszett latin szövegét követi s forráskritikai szempontból abban áll fontossága, hogy módot nyújt Jorg Valder eddig meg nem határozható fordítói hűségének ellenőrzésére. De pontosabb összehasonlításnál csakhamar kitűnik, hogy a magyar nyelvű változat azon részei, melyek eddig csak a tanúvallomások szövegéből, vagy Garinus és Ranzanus legendáiból voltak levezethetők és Joannes Vercellensis legendájába beékelt bővítéseknek látszottak, részben már megtalálhatók kellő helyükön a szent-galleni német fordításban, sőt egy pár magyar sornak, mely eddig forrásfedezet nélkül maradt, ugyanott akad először párhuzamos szövege: úgy, hogy az a latin szöveg, melyből a tössi apáca fordított, sok tekintetben Jorg Valder forrásánál is közelebb állott a magyar legenda eredetijéhez.

Néhány rövid szövegmegfelelést az előbbiek bizonyítására szó szerint idézek. A magyar legendának az a részlete, hol a gyermek Margit először pillantja meg a keresztfát, hiányzik Jorg Valder fordításából és a tanúvallomások alapján történt többékevésbbé szabad fogalmazású bővítésnek látszott: most kiderül, hogy a tössi apáca az elbeszélés ugyanazon helyén, ugyanolyan szövegezéssel, mint a magyar legenda, már lefordította ezt a részletet egy előtte fekvő latin Margit-legendából:

Daz VI. Cap.[1]) Do dis saelig kind nit won fier jar alt wz, do sach sy ain crutz do fraget sy wz dz wer. Do saitten Ir die schwestren, es wer ain zaichen des hailgen cruetzes an dem des lebenden gotes sun vnser her ihs xps sin blut vergos vm dz hail alles menschlichen kuenes. Do dz kind dz gehort, do vmfieng es alzehand dz Crutz vnd kust es vn fiel do an ir veni.

I. Ez 1 germec zent margit azzon veun eg kereztfat kezeben, es kezde kerdezny az ev tarsitvl, hog my volna az kereztfa. Az ev tarsy kedeg vgmondnak vala neky, hog vronk ihs ez keppen evletevt meg embery nemzetert. Ezeket haluan syr vala ez zent germek.

[1]) Olv. a magyar legenda I. 1. Horváth Cyrill: *A Margit-legenda forrásai* 54. l.

Garinus és Ranzanus legendáira kellett visszavezetni eddig azokat a részleteket, melyek Margit betegápolásáról szóltak s melyeknek Jorg Valder fordításából hiányoznak. A szent-galleni legenda latin forrása már magában foglalta e részeket is; pl.:

Zu ainem mal gelust ain schwester des eingewaides von ainem schwin vn dz erbat die hailig fraw, vnd es ward ir bracht als vnsuber, als es von dem schwin kam, vnd dz nam sy vnd machet es rain vnd ward ir gewand ales vnrain, des hat sy kain acht, vnd zoch och dz gewand darum nit ab.

Dz XXVI. Do sy etwen ze etlichen schwestren kam die soellichen gebresten hattend, dz sy mit by ine beliben mocht, vn sy den alsbald nit hat dar in sy es enpfieng, so nam sy es in die hand, als in den schapfren vnd trug es enweg. stb.[1])

II. Es meeg egy jdevben egy beteg Soror kevana enny dizno belt, el mene zent margit azzon es meg zerze az dizno belt, mykoron meg hoztak volna az dizno belt. Adak zent margit azzonnak az dizno belit ganeaual evzue mykeppen az diznobol ky vettek vala, de ez zent zvz nagy alazatossagal el veue, es meg tyztehta meg chinala el viue az betegnek, de mykoron az ev ruhay meg rutehtattanak volna az vndoksagokal le nem vete azert ev rola ev ruhayat hanem ezen keppen meg visele.

III. ha mykoron vala mely beteg veet okad vala. es ez zent zvz hamar valamy edent nem lelhet vala. tahat zent margit azzon markat targya vala az beteg eleyben. es azban veet vala.

Jorg Valder többször csak kivonatosan fordított s a magyar szöveg ilyenkor önállóan kibővültnek látszott. Egyes jelzők, mellékmondatok stb. elmaradásánál ezt minduntalan tapasztalhatni, pl. a magyar szöveg így hangzik: „ayandocokkal meg ayandocozak, mykeppen *illic kyraly felsegeknek*“ (4, 15), Jorg Valdernél megfelel: „Daz selb kloster ir eltern ... gestiftet hetten vnd volbracht. vnd reilich *alz sich daz zam* begabt hetten“; a szent-galleni kézirat ellenben pontosabban fordítja: „vnd sy richtend vn ziertend dz kloster *als iren kuentlichen Eren wol*

[1]) V. ö. Horváth Cyrill u. o. 16. I. Magyar legenda 50., 35.

gezam". Nagyobb ilynemű rövidítéseknél a magyar legenda szövegpárhuzam nélkül maradt; két ily részletnek, melynek pontosabb forrása eddig ismeretlen volt, megfelelő párhuzamos szövegei a következők:

Es war ain gute yunk frow die hiess Elsbet, vnd was vo tueschen land geborn. Die hat VIII Jahr als grosses we an den ogen vnd was ir die geschwulst als gross vff den ogen vnd vff den hüfflin der ogen. Das ir das flaisch die ogen veber gieng das sy nit gesach. Dise *Yunkfrow* ward gefuert zu Sant Margretten grab Vnd ward da etwe fil tag behalten off gnad Ir gesundhait. Vnd an dem tag assumcio Marie, do sass sy by dem grab Und zehand do ward sy als gantzlichen. Also das sy kain vngestalt hat Und was da zegegin ain grosse menge, des folks. Hierum sait sy gnad vnd dank got Und wer sy sach, der offenbart die grossen hailikait Sant Margretten . . .

2. [1]) *Dz LXXII.* Es war ain gutte frow, die hiess Elisabet, die hat ainen elichen man. nu fugt es sich zu ainem mal das er enweg fur, vnd was fil zit das er nit herwider kam vnd darum ward die frow als betruebt, vnd gewan als grossen Jammer nach Im, das sy von Irem huss gieng vnd wolt In suchen vnd kert von aller Irer gesellschaft, die mit Ir uss warent gegangen. Und

1. Vala nemely penitencia tarto kynek vala neue evlse, es vala nemet. Ez nyolc eztendeyg zevnetlen zenvede zemeynek faydalmat es az nagy daganagnag myatta, az ev orchayanak husa fel neuekevdueen, es az ev zemeyt [az] be fedy vala az ev orchayanak dagatod husa, ezenkeppen vakon marad vala meg. Ez zegeny vak azzonyallat hozattateek zent margyt azzonnak koporsoyahoz, es ot tartateek egy s nehany napokban, zent margyt azzonnak erdemeben valo remensegert. Nagy bodog azzonnak masod napyan, ez zegen betegnek menden faydalma meg zevneek, es az daganag le zalla, es semmy nemev ektelensegnek zevrnyevsegnek nyoma ev rayta meg nem marada, nagy sok nepeknek latasara, veue az zegen vak ev zemeynek [vi] velagossagat zent margyt azzonnak erdeme mya . . .

Vala nemely jegbely evrsebet nevev lean, kynek mykoron az ev vra, el ment volna mezze valo vtra, ez lean kezde kezerehtetny az ev jegesenek zerelmeuel, es kezde ez lean budosny es kerengeny mykeppen budoso kevlemb setet

[1]) Olv. magyar szöveg 165—168: Vala nemely évrsebet nevev lean . . . es megszalla. V. ö. Horváth Cyrill id. h. 79. l.

gieng gar vnerkannt weg alain mit grosser klag, vnd sucht iren gemachel, do kam Ir der böss gaist In der gestalt dz sy wond, das es Ir man waer. Und wart Ir der als gewaltig, das sy von Im besessen ward . . . stb.

helyeken chak evmaga egyedevl. Tahat yme pokolbely evrdeg az leannak eleyben juve, az ev jegesenek zemelyeben, es megzalla ez leant es kezde ev benne lakozny . . . stb.

Nem állíthatom össze e helyütt teljes jegyzékét azon helyeknek, hol a svájci legenda eltér Jorg Valdertől és megegyezik a magyar szöveggel, az ilyen összehasonlítás amúgy is csak a szentgalleni kézirat teljes kiadása kapcsán volna megoldható. De az eddigiekből is bizonyos, hogy a svájci legenda teljes kritikai kiadása a magyar Margit-legenda szempontjából elkerülhetetlenül szükséges. De kiadásra várnak a magyar szenteknek külföldi kézirattárakban lappangó összes legendái is.[1]) Középkori egyházi műveltségünk e legszebb hírvivői eddig a német-magyar érintkezések történetében figyelemben alig részesültek, pedig magyar eredetök miatt a középkori magyar irodalom szükségszerű kiegészítőinek bizonyúlnak.

Dr. Thienemann Tivadar.

[1]) Kiadatlan pl. a baseli egyet. könyvtárnak „A VIII. 36" jelz. XV. századi kézírata, mely a baseli „Maria Magdalena in der Steinen" apácakolostorban keletkezett. Kezdete: „Item Disz leben liset man nit hie. Dis ist das leben vnd das lesen der hochwirdigen, hochgelopten heilgen himelfürstin vnd lantgrefin *sant elizabeth des kuengs tochter von vngaren* . . ." V. ö. Gustav Binz: *Die deutschen Handschriften der öffentlichen Bibliothek der Universität Basel.* Basel 1907. 99. l.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

Dr. CHOVANCSÁK ISTVÁN.

Dr. WENINGER LÁSZLÓ.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

I.

Adatok az intézet történetéhez.

1. Személyi változások a tanári testületben. Az 1913—14. isk. évben ismét két érdemes férfiú vált meg főreáliskolánktól, akiknek neve évtizedeken át ékesítette évvégi Értesítőink lapjait. Még szeptember elején elbúcsúzott tőlünk Chovancsák István cimz. igazgató, a tanári kar széniora, hogy 32 évi fáradságos és kiváló szolgálata után, mely elejétől végéig ennek az iskolának volt szentelve, a nemesen megérdemelt nyugalomba vonuljon — és öt hónappal utóbb, februárban, ugyancsak nyugalomba vonult Weninger László cimz. igazgató is, miután több mint huszonöt esztendőn keresztül mindenkitől szeretett tanára volt iskolánknak.

Chovancsák István dr. 1856. szept. 10-én Zubereczen (Árva m.) született. Egyet. tanulmányait Budapesten végezte és a tanári oklevél megszerzése után 1881-ben a VIII. ker. közs. főreáliskola szolgálatába lépett. Mint a francia nyelv tanára egyike volt a legkiválóbbaknak és tekintélyét eléggé mutatja az a körülmény, hogy egyidőben az Orsz. Tanáregyiet budapesti köre alelnökévé választotta. 1898—1901. a székesfőváros tanügyi bizottságában a két közs. főreáliskolát képviselte; 1905—1908. mint a budapesti IX. ker. 2. sz. iskolaszék gondnoka szerzett érdemeket. Még irodalmi működése is az iskoláé: tankönyveket írt, melyek közül a Francia nyelvtan és Olvasókönyv számos kiadást ért, vagy egyes iskolaügyi kérdéseket tárgyalt, melyek a múlt század végén és a jelen század elején a tanári közvéleményt foglalkoztatták (vö. Tanáregyl. Közlöny, 1896—7. 517.; 1900—1. 649., 665.; 1902—3. 665., 673.). 1901-ben részt vett a párisi nemzetközi kiállítás magyar csoportjának rendezésében, 1909-ben pedig a modern filologusok párisi nemzetközi kongresszusán, és értékes cikkben számolt be tapasztalatairól (A bp. VIII. ker. közs. főreálisk. Ért. 1908—09. évf. 2—17. l.).

Weninger László dr. Budapesten, 1857. aug. 7-én született. Középiskolai tanulmányait a bécsi Theresianumban és Budapesten, a piaristáknál, az egyetemet Budapesten, Bécsben és Göttingában végezte. Tanári oklevelet a német és francia nyelvből és irodalomból szerzett; doktori diplomát a földrajzból, föld- és ásványtanból. Egy ideig (1882—85.) hivatalnoki pályán, a VKM-ban mint segédfogalmazó működött, utóbb a győri tanker. főigazgatóság tollvivője lett; 1888. január 28-án főreáliskolánknak lett rendes tanára. Az irodalomnak több ágát művelte: írt „Magyarország hőmérséki és csapadék viszonyai"-ról (Bp. 1880.), „Lessing G. E. Bölcs Náthán"-járól (az 1888—89. évi Ért. 2—15. l.), Német kereskedelmi irálytant (Deutsche Handelsstilistik, Bp. 1901.) a kereskedelmi iskolák számára és sok cikket magyar és német turista-ujságokba.

Mind a két érdemes férfiút igaz szeretetünk kísérte a nyugalom révébe. Azonban nemcsak tőlük kellett megválnunk; még a tanév megkezdése előtt távozott tőlünk Leipniker Márk, izr. vallástanár, aki az iskolának éveken át közkedveltségben álló munkása volt, továbbá Bódogh János, érdemes és buzgó gyorsírás-tanárunk, a Gyorsíró-Kör újraébresztője, januárban pedig Fillinger Ferenc, jeles és derék iskolaorvosunk, hogy tevékenységét tágasabb munkakörben folytassa.

Az eltávozottak helyét új erők foglalták el: Chovancsák Istvánét Révész Andor id. tanár, aki azonban még március havában elkerült az intézettől és Thienemann Tivadarnak adott helyett; Weninger Lászlóét Radványi Ferenc, Bódogh Jánosét Kováts Alajos; az iskolaorvosi teendők végzését s az egészségtan tanítását dr. Pekár Mihály egyet. adjunktus vette át; Leipniker Márk óráinak ellátására Havas Manó vallástanárt rendelte az illetékes egyházi hatóság.

Végül kegyeletes szívvel említjük meg, hogy Orbán Antal, aki 1871-től az 1906/07. isk. év végéig rendes tanára volt az intézetnek, azóta pedig nyugalomban éldegélt, meghalt december 14-én. A tanári kar testületileg jelent meg temetésén s Weninger László szívből fakadó szavakkal mondott végbúcsút a tanítványaitól és kartársaitól egyaránt szeretett férfiúnak. Áldott legyen emléke!

2. Az 1913—14. isk. év kezdete és lefolyása. A tanári testület augusztus hó 30-án tartotta meg alakuló értekezletét, amely után a javító, d. u. pedig a különbözeti vizsgálatokat tartottuk. Javítóvizsgálatra egy tárgyból 66, két tárgyból 11 tanuló jelent meg; az előbbiek közül 62, az utóbbiak közül 7 tette le sikerrel a vizsgálatot. Pótló vizsgálatra senki sem, különbözeti vizsgálatra összesen 34 tanuló jelentkezett, kikhez az év folyamán főig. engedéllyel még nyolcan járultak.

A tanulók rendes felvétele június hó végén és folytatólagosan szeptember 1., 2. és 3. napján ment végbe. Az iskolai év elején és az évközben igazolás mellett fölvett tanulók száma 635; ezek közül nyilvános tanuló 610, magántanuló 25. A tanulók létszáma tehát a múlt évihez képest szaporodott. Az alsó négy osztály mellett egy-egy párhuzamos osztály s így összesen 12 osztály volt az intézetben.

Az iskolai évet szeptember hó 6-án nyitottuk meg. A fegyelmi szabályok felolvasása és megmagyarázása után az osztályfőnökök elrendezték osztályaikat és kihirdették a leckerendet. A tanítás a rendes tárgyakból szeptember 9-én, a rendkívüliekből szeptember 15-én kezdődött és az engedélyezett szünetek kivételével június hó 5-ig folyt.

Az iskolai évzáró osztályvizsgálatokat a VIII. osztályban május hó 13., 14. és 15., a többi osztályokban június hó 17—20. és 22—23. napján tartottuk. Ugyancsak június havában a tanulók szabadkézi és geometriai rajzaiból kiállítást rendeztünk, amely az egész évi munkálkodást felölelte. A hittani vizsgálat a VIII. osztályban május hó 9-én, a többi osztályokban június 12. és 13. napjain ment végbe. A róm. kath. tanulók vizsgálatain dr. Trikál József egyet. ny. r. tanár, érseki biztos, az izraelitákéin a VIII. osztályban dr. Munkácsi Bernát hitközs. tanfelügyelő, a többi osztályokban az izr. hitközség oktatási ügyosztályától kiküldött biztosok elnököltek. A rendkívüli tárgyak vizsgálatai május 4-én, június hó 2., 3. és 4., az évvégi magánvizsgálatok május 7—9., továbbá június hó 15. és 16. napján voltak.

3. Az ifjúság erkölcsi és fegyelmi állapota. Tanulóink erkölcsi és fegyelmi magatartása az egész éven át megfelelt a Rendtartásnak és a fegyelmi szabályoknak; nagyobb vétség, amely szigorúbb intézkedéseket kívánt volna, nem fordult elő. A tanári testület a Rendtartás szellemében s a középiskolai törvényben megállapított fegyelmi eszközök felhasználásával lelkiismeretesen munkálkodott az ifjúság vallás-erkölcsi érzésének és jellemének fejlesztésén s a vallás-erkölcsi nevelésre mindvégig különös gondot fordított. A róm. kath. tanulók, mint az előző években is, vasár- és ünnepnapokon — a karácsonyi, husvéti és pünkösdi ünnepek kivételével — az igazgató és megbízott tanárok felügyelete mellett a Jézus Sz. Szíve egyházában misét hallgattak, mely alatt az intézet egyházi kara énekelt. Az I—III. és a IV—VIII. osztály növendékei kéthetenkint az intézetben szentbeszéden voltak jelen, husvét előtt pedig az egész kath. ifjúság lelki gyakorlatokat tartott. Ugyancsak a róm. kath. tanulók az iskolai évben négyszer végeztek gyónást és járultak a szent áldozáshoz. — Az izr. vallású tanulók kéthetenkint szombaton d. u. 3 órakor több intézettel együttesen a Dohány-utcai templomba jártak istentiszteletre. Emellett az I. és II. osztálybeliek dr. Scheiber Lajos hitoktató vezetésével az intézetben hetenkint egy-egy órában liturgiai gyakorlatokat tartottak s a II. osztályúakat november, december és január havában Singer S. énektanár liturgiai énekoktatásban részesítette. — A ref. növendékek szintén az intézetben gyűltek össze vasárnaponkint — egyéb intézetek ref. tanulóival együtt — istentiszteletre; a többi felekezet hitoktatói viszont saját hatáskörükben intézkedtek, hogy tanítványaik vallási kötelmeiket teljesítsék. Mulasztás vagy erkölcsi magaviselet tekintetében panasz az igazgatósághoz egész éven át nem érkezett.

4. Az oktatás menete és eredménye. A tanítás az érvény-

ben levő tanterv alapján az előírt utasítások szellemében folyt. A leckeórák — beleértve a róm. katholikus, református és izraelita növendékek vallásóráit is — az intézet helyiségeiben tartattak; a gör. kel. és ág. hitv. evang. tanulók vallástani órái az illető hitfelekezetektől kijelölt helyeken voltak.

Az elméleti oktatást az iskolai gyűjteményeken és szertárakon kívül a Nemzeti Színház klasszikus előadásai, az Uránia-színház, a tanárok vezetése mellett egyes osztályok tanulóival tett gyakori kirándulások, egy Fiuméba tett nagyobb tanulmányi kirándulás (okt. 4—8.), melyben 5 tanár kíséretében 30 tanuló vett részt, műintézetek és gyártelepek látogatása és megtekintése támogatták. A Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház és a Népopera igazgatósága a klasszikus előadásokra kedvezményes áron bocsátott jegyeket a tanuló ifjúság rendelkezésére. Az Uránia-színházban egyszer volt az intézet, január 3-án, amikor is a Fekete világ c. darab került szinre. A szemléltetéshez végre jelentékeny mértékben hozzájárult az 1055 K áron beszerzett vetítőkészülék, mely a fizikai, természetrajzi, földrajzi és történelmi órákban, de egyes ifjúsági előadásokon is igen használhető segédeszköznek bizonyult. E gépnek és a hozzávaló fölszerelésnek árát, továbbá az Uránia-előadás költségeit a szemléltető oktatás céljaira szánt összegből fedeztük, melyhez a tanulók a beírások alkalmával egy-egy koronát fizettek, Szimper Józsefné úrnő pedig 60 K adománnyal járult.

A zenei érzék ápolását célozták az időnkint rendezett szimfónikus ifjúsági hangversenyek, amelyekhez kellő számú belépőjegyet bocsátottak rendelkezésünkre. A légköri tünemények és a csillagos ég iránt való érdeklődés fölkeltésére s ébrentartására a M. Kir. Orsz. Meteorologiai és Földmágnességi Intézet térképes napi sürgönyjelentését Magyarország időjárásáról és a M. Kir. Természettudományi Társulat havi előzetes jelentését a csillagos ég állásáról, amelyet a társulat közlönyéből mint külön lenyomatot bocsátott rendelkezésünkre, keretbe foglalva, az iskola folyosóján közszemlére kifüggesztettük.

A latin nyelvet tanulóink az intézetben, de a IV. ker. közs. főreáliskola növendékeivel együtt tanulták. Vizsgálatot tett összesen 48 és pedig intézetünkből 34, a IV. kerületi főreáliskolából 13 tanuló.

Az egészségtani előadásokat a VII. oszt. összes növendékei közül 27 hallgatta; a vegytani gyakorlatokban összesen 30 tanuló vett részt az év végéig.

A gyorsíró tanfolyamra, melyen a Gabelsberger-Markovits-féle rendszert adták elő, 50 tanuló jelentkezett. Vizsgálatot tett az év végén 47, kimaradt 3 tanuló.

Az énekre jelentkezett növendékek közül 95 járt az év végéig. A kezdők hetenkint egy órában elméleti oktatásban részesültek; az énekkar pedig hetenkint egyszer, szükség esetén kétszer gyakorolt.

A székesfővárosi tanács által létesített hegedű- és zongoratanfolyamra az intézetből 26 tanuló iratkozott be; ezek közül az év végéig Gergely Győző majd Brakl István és Holczmann István dr. zenetanítók vezetése alatt 19-en tanultak.

Januártól kezdve Koren Dénes tanár a fizikai gyakorlatokat is meghonosította az intézetben. E gyakorlatokon, melyeknek terhét a nevezett tanár teljesen díjtalanul viselte, heti 2 órában 12 növendék vett részt nagy szorgalommal és teljes sikerrel.

Vizsgálatra került 585 nyilvános és 25 magántanuló. Kimaradt az év folyamán 19, vagyis a felvett tanulók 2.99 százaléka; osztályozatlan maradt 5 t.

A kimaradások oka részint betegség volt, részint a szükséges szellemi képesség hiánya és a tanulmányi előmenetelnek ettől származott elégtelensége.

5. Testi nevelés. A testgyakorlást az ifjúság, mint az előző években is, a Nemzeti Tornaegylet csarnokában végezte. A játékdélutánokat a Budapesti Egyet. Atlétikai Klub lágymányosi pályáján (I., Fehérvári-út 60.), továbbá az intézet befásított udvarán tartottuk. E délutánokra két-két osztály növendékeit egy-egy s így az összes ifjúságot 6 csoportba soroztuk (I. A és I. B, II. A és II. B, III. A és B, IV. A és B, V. és VI., VII. és VIII. oszt.). Egy-egy csoport hetenkint egyszer, még pedig az alsó osztályok szerdán, a többiek kedden és szombaton játszottak másfél-másfél órában.

Magának a testgyakorlásnak anyagát svéd és atlétikai rendszerű gyakorlatok alkották.

Május 6-án és 16-án a II—VIII. osztály növendékei intézeti torna- és atlétikai versenyt rendeztek; május 26-án pedig a IV. ker. közs. főreáliskolával atlétikai mérkőzést tartottunk. A viadal dr. Déri Ferenc szőv. tanácsos úr jelenlétében folyt le és 105:51 arányban főreáliskolánk győzelmével végződött, minek következtében a székesfőváros közönségétől adományozott vándordíj újólag intézetünknek jutott ideiglenes birtokába. Az egyéni versenyeknek éremmel kitüntetett győztesei a következők: Magyar Elemér, Hochsinger Pál VI. és Herzl Gyula V. o. t. (200 m. futás), Dreiacker Ödön, Warta Alajos VI. és Buchmüller József V. o. t. (400 m. futás), Jendrassik Lóránd, Szerényi Géza és Botos Ferenc VIII. o. t. (gerelyvetés), Löffler Ferenc

VIII., Dvoracsek László VII. és Liedl Károly VIII. o. t. (diszkoszvetés).

6. Az iskola közegészségi állapota. A tanuló ifjúság egészségi állapota egész éven át kedvező volt. Az iskolaorvos szeptember végén megvizsgálta az összes tanulókat; följegyezte a hibás szeműeket és fülűeket s ellátta őket kellő utasításokkal. Ezenkívül egész éven át figyelemmel kisérte a növendékek egészségét s hetenkint csütörtökön 11 órakor rendelő órái tartott.

Az iskolai év elején a testgyakorlás alól az igazgató 2, a tankerületi kir. főigazgatóság 6 tanulót mentett föl teljesen; az év folyamán részben és rövidebb időre pedig az iskolaorvos tanácsára 24 tanulót kellett fölmenteni. A teljesen fölmentettek száma az év végén összesen 28 volt, vagyis az összes tanulók 4%-a.

Heveny és fertőző betegség a tanulók között 7 esetben fordult elő. 3 tanuló volt vörhenyben, 2 kanyaróban, 1 hasi hagymázban, 1 bronchitisban; ezenkívül a ker. tiszti orvosok még 14 tanulót tiltottak el 2—6 hétre az iskolába járástól, mivel velök egy lakáson levő hozzátartozóik közül valaki fertőző betegségben szenvedett.

Szomorú szívvel kell megemlítenünk, hogy az iskolai év folyamán ismét el kellett vesztenünk egy derék növendékünket, Németh Károly VI. oszt. tanulót, kinek temetei január 27-én kisérték tanárai és tanulótársai a temetőbe.

A himlő ellen való újraoltást a ker. tiszti orvos május 8-án végezte az intézetben.

A tanári testület tagjai közül az isk. év folyamán aránylag sokan mulasztottak rövidebb ideig tartó betegeskedés miatt; de súlyosabb esetek is szokatlan számmal fordultak elő. Koren Dénes dr. gyomorbaja miatt csupán november havában kezdette meg működését; Rapcsányi István az egész isk. éven át gyöngélkedett; január 12-től március 1-ig Nyilasi Lajos dr.-t kellett helyettesíteni; február 6-tól április 15-ig Toborffy Zoltán betegeskedett; március 12-től április 15-ig Tárkányi Jenő volt távol az intézettől; május 13-án ismét Toborffy Zoltán esett vissza betegségébe és távozott több hónapi szabadságra. A beteg tanerőket egy ideig az intézet igazgatója és tanárai helyettesítették, rendszeres helyettesítésük céljából viszont a szfőv. tanácsától a következő tanárok rendeltettek az intézethez: dr. Fekete Mihály polg. isk. r. tanár (szept. 1.—nov. 1.), Palásti Gyula felső keresk. isk. r. tanár (szept. 1.—), Gyulai Aladár polg. isk. r. tan. (jan. 20.—márc. 1.), dr. Balló Rezső polg. isk. r. tanár (febr. 13.—ápr. 15. és máj. 13.—június 30.), Ströbl József polg. isk. r. tanár (márc. 17.—ápr. 15.); másfelől dr. Havas Manó izr. vallástanárt,

aki a családjában előfordult ragályos betegség miatt orvosilag kitiltatott, április 29-től csaknem az isk. év végéig Bernát Miklós rabbi, vallástanár helyettesítette.

7. Iskolai ünnepélyek. Iskolai ünnepélyeket a tanuló ifjúsággal, mint az előző években, a lefolyt isk. évben is, két csoportra osztva tartottunk. A felsőbb osztályok tanulóinál az intézeti igazgató, a kisebb növendékeknél dr. Weninger László c. igazgató, majd Somogyi István dr. és Szerényi Géza tanár elnökölt.

A szokásos megnyitó ünnepet az isk. év elején az intézetben szept. 4—6. napjain tartott írásbeli éretts. vizsgálatok miatt nem lehetett megtartani; azonban a r. kath. tanulók szept. 7-én a Jézus Szent Szíve templomában ünnepélyes „Veni Sancte"-ra gyűltek össze. Okt. 4-én Ő Felsége nevenapját ünnepeltük; okt. 6-án, a nemzeti gyász évfordulóján gyászünnepélyt rendeztünk, melynek műsora a következő volt: 1. Himnusz. Énekelte az ifj. énekkara. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta Palásti Gyula tanár. 3. Tsájkowsky: Barcarole és Szerenád; hegedűn előadta Szenes Ernő VI. o. t. 4. Kozma Andor: Karthágói harangok. Szavalta Minár József VII. o. t. 5. Térj magadhoz drága Sion. Énekelte az ifj. énekkar. 6. Chopin: Nocturne. Zongorán előadta Berger Pál VIII. o. t. 7. Szózat. Énekelte az ifjúság énekkara.

Ugyancsak sikerült iskolai ünnepet rendeztünk március 15-én, a következő sorozattal: 1. Himnusz. Énekelte az ifjúság énekkara. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta Radványi Ferenc tanár. 3. Haendel, vonós quintett. Előadta Szenes Ernő VI., Botos Ferenc VIII., Nagy András V., Berger Pál VIII. o. t. és Kräuter Ferenc tanár. 4. Petőfi: Talpra magyar. Szavalta Tóth Imre VIII. o. t. 5. Magyar dalok. Előadta az önképzőkör zenekara. 6. Szózat. Énekelte az ifjúsági énekkar.

Június 8-án, a koronázás évfordulóján, az ifjúság a tanári testülettel együtt ünnepi hálaadó istentiszteleten vett részt. Június 28-án a r. kath. növendékség a Jézus Szent Szíve egyházába „Te Deum"-ra vonult; ezután az intézetben az egész ifjúság jelenlétében évzáró ünnepet tartottunk, melyen egyúttal a segélydíjakat és a székesfőváros tanácsától ajándékozott jutalomkönyveket kiosztottuk.

8. Látogatások. Fest Aladár kir. tanácsos, tank. főigazgató úr az isk. év folyamán 7 alkalommal 30 leckeórán volt jelen az intézetben és a febr. 10-én tartott értekezleten közölte észrevételeit a tanári testülettel. — Május 22-én Jules Coulet, a párisi Musée pédagogique igazgatója tisztelte meg az iskolát látogatásával, a francia nyelvi oktatás tanulmányozása céljából.

9. Az intézet jótevői. Igaz köszönettel adózunk e helyen is mindazon jóakaróinknak, akik szertáraink gyüjteményeit gyarapítani, vagy egyéb adományaikkal tanítványainkat buzdítani, avagy segélyezni szíveskedtek. Az egyes adományokat az illető szertáraknál részletesen mutatjuk ki, de különösen ki kell emelnünk a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületet, mely szegény tanulók segélyezésére, mint az előző években, úgy ez évben is 200 koronát adott, és az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárt, amely millenniumi segélyapaítványunkat ez évben is 100 koronával gyarapította.

10. Érkezett fontosabb rendeletek és határozatok.

a) Budapest székesfőváros tanácsától:

1. Okt. 2. — 113700/1913—VII. sz. — A szfőv. tanács az igazgató intézkedéseit a tandíjmentesítés tárgyában jóváhagyja. (Ikt. 112.)
2. Okt. 16. — 41259/1913—VII. sz. — A könyv- és szertári beszerzések előirányzata jóváhagyatik. (Ikt. 141.)
3. Dec. 3. — 125736/1913—VII. sz. — A tanúlmányi kirándulásra utalványozott 500 K elszámolása jóváhagyatik. (Ikt. 174.)
4. Dec. 11. — 127882/1913—VII. sz. — A Felsmann-alapítvány 516 K kamatösszegéről szóló számadás helybenhagyása. (Ikt. 186.)
5. Nov. 20. — 127887/1913—VII. sz. — A Szilágyi-féle segélyalapítvány 50 K-jának elszámolása helybenhagyatik. (Ikt. 187.)
6. Febr. 23. — 23102/1914—VII. sz. — Az 1914. évre ifj. tanulmányi kirándulási segély nem engedélyezhető. (Ikt. 381.)
7. Márc. 7. — 30030/1914—VII. sz. — A szfőv. Tanács Krudy Gyula műveit az intézet részére 112 K-ért megrendelte. (Ikt. 425.)
8. Ápr. 2. — 102770/1913—VII. sz. — Az intézet rossz ablakainak kicserélésére az 1915. évi költségvetésbe 7000 K vétetik föl. (Ikt. 474.)
9. Ápr. 2. — 42289/1912—VII. sz. — Az intézet udvarának rendezésére az 1915. évi költségvetésben 3100 K irányoztatik elő. (Ikt. 476.)
10. Máj. 9. — 22507/1914—VII. sz. — Fizikai beszerzésekre az 1915. évi költségvetésben 3374 K irányoztatik elő.

b) A székesfővárosi tankerületi főigazgatóságtól:

1. Szept. 27. — 566. sz. — A magyar fogalmazás tanítása tárgyában. (Ikt. 130.)
2. Okt. 29. — 1116. sz. — A g. kath. tanulók ünnepi szünetei tárgyában. (Ikt. 227.)
3. Jan. 29. — 2478. sz. — Leánynövendékek fölvétele és az órákra bocsátása tárgyában (Ikt. 375.)
4. Ápr. 18. — 3746. sz. — A kivánt tankönyvváltoztatások tárgyában. (Ikt. 478.)
5. Ápr. 18. — 409. sz. — Az évvégi éretts. vizsgálatok vezetésére dr. Suták József egyet. ny. r. tanár küldetett ki. (Ikt. 479.)
6. Ápr. 21. — 3801. sz. — A szeptemberi éretts. vizsgálatok a budapesti VI. ker. áll. főreáliskolában lesznek. (Ikt. 483.)

II.

Az intézet hatóságai és személyzete.

a) HATÓSÁGOK.

Az intézet főhatósága Budapest székesfőváros törvényhatósága, illetőleg tanácsa. A székesfőváros tanácsa választja az igazgatót s a tanárokat és intézi az iskola gazdasági ügyeit. A közvetetlen igazgatás a tanács közoktatási ügyosztályának jogköréhez tartozik, amelynek vezetője jelenleg *dr. Déri Ferenc* tanácsnok. Véleményező testületek: a székesfőváros közoktatásügyi bizottsága és ennek reál- és szakiskolai albizottsága.

Tanulmányi tekintetben az intézet a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium és a fő- és székvárosi tankerület főigazgatója, *dr. Erődi Béla, udv. tan.* vezetése és felügyelete alatt áll.

b) TANÁRI TESTÜLET.

Igazgató.

1. *Dr. Horváth Cyrill,* bölcs. doktor, okleveles középiskolai tanár; szaktárgyai: a magyar és latin nyelv és irodalom. A budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a régi magyar irodalom történetének magántanára; az Országos Ismeretterjesztő Társulat választmányi, a M. Tud. Akadémia lev. tagja. Szolgálati éveinek száma 23; a székesfővárosnál 9, ennél az intézetnél 3. — Lakása az intézetben van (VIII., Horánszky-u. 11.)

Rendes tárgyak tanárai.

2. *Dr. Birkás Géza,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a francia és a magyar nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 10, a székesfővárosnál összesen 12. — Lakik: I., Attila-utca 7.

3. *Bognár János,* rendes tanár, szaktárgyai: a történelem és

a földrajz. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 6, a székesfővárosnál összesen 12. — Lakik: IX., Tompa-utca 14. sz.

4. *Dr. Glatz Károly,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar és német nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 9. — Lakik: IX., Boráros-tér 6. sz.

5. *Dr. Koren Dénes,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. A Mathematikai és Physikai Társulat és a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 5, a székesfővárosnál 6. — Lakik: IX., Kinizsi-utca 29. sz.

6. *Dr. Kräuter Ferenc,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, német és francia nyelv és irodalom. A Magyar Nyelvtudományi Társaság, Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Budapesti Philologiai Társaság rendes tagja. Szolgálati éveinek száma 6, a székesfővárosnál 3. — Lakik: VII., Peterdi-utca 5.

7. *Lenkei Lehel,* az ábrázoló geometria és mennyiségtan rendes tanára, okl. tornatanító. A Mathematikai és Physikai Társulat, Országos Középiskolai Tanáregyesület, Budapesti Tanítók Segélyzőegyesületének rendes, a Nemzeti Torna-Egyesület választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma ennél az intézetnél 2, a székesfővárosnál 9. — Lakik: VII., Felsőerdősor 31. sz.

8. *Dr. Nyilasi Lajos,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, a latin és a német nyelv és irodalom. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 7, más intézeteknél 6. — Lakik: X., Simor-utca 7. sz.

9. *Palásti Gyula,* rendes tanár; szaktárgyai: a magyar és latin nyelv és irodalom és a történelem. Szolgálati éveinek száma 20, a székesfővárosnál 5, ennél az intézetnél 1. — Lakása: VIII., József-utca 9. sz.

10. *Priváry József,* rendes tanár; szaktárgyai: a mathematika és a természettan. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 8, a székesfővárosnál összesen 9, más intézeteknél 14. — Lakik: VIII., József-körút 53. sz.

11. *Dr. Radványi Ferenc,* bölcs. doktor, okleveles középiskolai és polg. isk. rendes tanár; szaktárgyai: a német és latin nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma 14, a székesfővárosnál 2, ennél az intézetnél 1. — Lakása: Kispest-Wekerletelep, Fő-tér 3.

12. *Rapcsányi István,* rendes tanár; szaktárgyai: a történelem, a földrajz és a magyar nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 12, a székesfőváros szolgálatában 33. — Lakása: P.-Szt.-Lőrinc, Batthyány-utca 53. sz. Pest vármegye.

13. *Révész Andor*, id. tanár; szaktárgyai: a német és francia nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma 1½. Március 5-én búcsút vett az intézettől.

14. *Dr. Medgyesi Somogyi István*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a természetrajz és a földrajz. A Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma a szombathelyi kir. kath. főgimnáziumban 10, ezen intézetnél 11, a székesfőváros szolgálatában összesen 20. — Lakása: IX., Üllői-út 119. sz.

15. *Dr. Szabó Viktor*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a német és a latin nyelv és irodalom. A budai ág. h. ev. egyháztanács, a Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, a Budapesti, valamint a Budai Tanítók Segélyegyesületének és az Országos Középiskolai Tanáregyesületnek tagja. — Szolgálati éveinek száma a budai evang. egyház iskolájában 12, ezen intézetnél 10, a székesfővárosnál összesen 12. — Lakása: II., Lánchíd-utca 6. sz.

16. *Szerényi Géza*, rendes tanár; szaktárgyai: az ábrázoló geometria és a mathematika. A Kir. Magy. Természettudományi Társulatnak, a Mathematikai és Physikai Társulatnak, az Orsz. Magyar Szövetségnek és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 14. — Lakása: I., Átlós-út 26. sz.

17. *Tattay Ferenc*, rendes tanár; szaktárgyai: a szabadkézi rajz és a rajzoló geometria. A Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének és a Magyar Természettudományi Társulatnak rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 10, a székesfővárosnál 17. — Lakása: VIII., Gólya-utca 22. sz.

18. *Tárkányi Jenő*, rendes tanár; szaktárgyai: a mennyiségtan és ábrázoló geometria. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 7. — Lakása: VIII., József-körút 27.

19. *Dr. Thienemann Tivadar*, bölcs. doktor, ideiglenes tanár; szaktárgyai: a német és francia nyelv és irodalom. A Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Történelmi Társulat rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 1. — Lakása: III., Szentendrei-utca 70. sz.

20. *Dr. Toborffy Zoltán*, bölcs. doktor, a budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetemen a kristálymorfológia magántanára, rendes tanár; szaktárgyai: a vegytan és természetrajz. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat, a Magyarhoni Földtani Társulat és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes, a Főiskolai Természetrajzi Szövetség levelező tagja. — Szolgálati éveinek száma

ezen intézetnél és a székesfővárosnál 6. — Lakása: VIII., Gyulai Pál-utca 16. sz.

21. *Dr. Velledits Lajos,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, német és francia nyelv és irodalom. A Budapesti Philoligai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület, a Magyar Paedagógiai Társaság és az Irodalomtörténeti Társaság rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál és ennél az intézetnél 5. — Lakása: IX., Mester-utca 34.

22. *Dr. Weninger László,* bölcs. doktor, rendes tanár, c. igazgató; szaktárgyai: a német és a francia nyelv és irodalom. A Katholikus Középiskolai Tanáregyesület rendes, a Magyar Turista-Egyesület budapesti osztálya, a Deutsch.-Österr. Alpenverein Section Austria és a Club Alpino Friulano választmányi tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 25. — Az 1914. év elején nyugalomba vonult.

23. *Záborszky Sándor,* a testgyakorlás rendes tanára. — Szolgálati éveinek száma ennél az intézetnél 2, a székesfővárosnál összesen 7. — Lakása: IX., Haller-utca 88.

Vallástanárok.

24. *Bikar Radivoj,* budapest-belvárosi gör. kel. szerb plébános. — Lakása: IV., Váci-utca 66. sz.

25. *Bogoeviciu Gy. Cenádie,* budapesti gör. kel. román plébános-hitoktató. — Lakása: VII., Hollo-utca 8. sz.

26. *Dr. Havas Manó,* okl. rabbi és hitoktató. — Lakása: VIII., Rákóczi-ut 59.

27. *Martony Elek,* ág. hitv. ev. vallástanár. — Lakása: I., Villányi-út 4.

28. *Nagy Dénes,* reform. lelkész és hitoktató. — Lakása: IX., Kálvin-tér 7. sz.

29. *Dr. Scheiber Lajos,* okl. rabbi és hitoktató. — Lakása: VIII., Vas-utca 15/b sz.

30. *Steuer Lajos,* ág. hitv. ev. hitoktatási igazgató. — Lakása: V., Katona József-u. 17.

31. *Dr. Töttösy Miklós,* esztergom-főegyházmegyei áldozópap, theológiai doktor, egyházmegyei cenzor, az Orsz. Szabadoktatási Tanács tagja, az Orsz. Közp. Kath. Legényegyesület II. elnöke. — Lakása: VII., Rottenbiller-utca 20—22. sz.

32. *Ulicsák Béla,* gör. kath. áldozópap, okl. középisk. hittanár. — Lakása: VII., Rottenbiller-u. 5/b.

Rendkivüli tárgyak tanárai

Latin nyelv.

33. *Dr. Szabó Viktor,* intézetünk rendes tanára. — Lásd 15. szám alatt.

34. *Dr. Nyilasi Lajos,* intézetünk rendes tanára. — Lásd 8. szám alatt.

Egészségtan.

35. *Dr. Pekár Mihály,* orvosdoktor, egyet. adjunktus, iskolaorvos és egészségtan-tanár. — Lakása: VIII., Eszterházy-utca 9.

Gyorsírás.

36. *Kováts Alajos,* a gyorsírás okl. tanára, székesfővárosi polgári iskolai tanár. Az Országos Gyorsíró Tanács bizottsági előadója, a Magyar Gyorsírók Egyesületének igazgatója és lapszerkesztője, az Erzsébet Népakadémia igazgatósági tagja. Tanította a gyorsírást. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 16, ennél az intézetnél 1.

Ének.

37. *Dr. Velledits Lajos,* intézetünk tanára. — Lásd 21. sz. a.

c) ISKOLASZOLGÁK.

Ládi Mihály, Rakusz József, Szalay Józsefné és *Vitálos István.* Takarítónő: *özv. Élő Mihályné.* A téli időszakra fűtőszolga *Prauda Mihály.*

d) A tanárok működési köre.

Folyó szám	A tanár neve s állása	A tárgyak, melyeket tanitott	Az osztályok, melyekben tanitott	Heti óraszám	Egyéb tisztség
1	**Bikar Radivoj** hitoktató	Gör. kel. (szerb) vallástan	V.	1	
2	**Dr. Birkás Géza** rendes tanár	Francia nyelv	III. A (5), IV. A (5), VI. (3), VIII. (4).	17	A tanári könyvtár őre.
3	**Bogoeviciu Gy. Genádie** hitoktató	Gör. kel. román vallástan	V.	1	
4	**Bognár János** rendes tanár	Történelem Földrajz	IV. B (3), V. (3), VI. (3) II. B (4), III. (2), IV. B (2)	16	A VI. oszt. főnöke. A földrajzi szertár és történelmi szertár őre.
5	**Dr. Glatz Károly** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv	II. B (5), VI. (3), VIII. (3) II. B (3)	16	Az I. B oszt. főnöke. Az önképzőkör vezetője.
6	**Dr. Havas Manó** hitoktató	Izr. vallástan	I., II., IV. A B	6	
7	**Dr, Horváth Cyrill** rendes tanár	Bölcs. előtan	VIII.	3	Igazgató.
8	**Dr. Koren Dénes** rendes tanár	Természettan Mathematika	III. A (2), III. B (2), VII. (4), VIII. (4) III. A (3)	16	A VIII. oszt. főnöke. A természettani szertár őre.
9	**Kováts Alajos** rendkiv. tanár	Gyorsirás	III - VIII.	2	A gyorsirókör elnöke.
10	**Dr. Kräuter Ferenc** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv	I. A (5) I. A (5), IV. A (3) VI. (2), VII. (2), VIII. (2)	17	Az I. A oszt. főnöke.

Folyó szám	A tanár neve s állása	A tárgyak, melyeket tanitott	Az osztályok, melyekben tanitott	Heti óraszám	Egyéb tisztség
11	**Lenkei Lehel** rendes tanár	Mathematika R. és ábrázoló geometria	I. B (4) I. B (4), IV. A (2) II. B (4), VII. (3)	17	Az I. B oszt. főnöke
12	**Martony Elek** hitoktató	ág. ev. vallástan	V - VIII.	8	
13	**Nagy Dénes** hitoktató	Rerorm vallástan	I - IV., VI., VII.	6	
14	**Dr. Nyilasi Lajos** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv Latin nyelv	I. B (5), III. A (3), IV. B (3) VII. (3) III. A (3) III. évf. (3), IV. évf. (3)	17 6	A III. A oszt. főnöke A latin nyelv randk. tan.
15	**Palásti Gyula** keresk. r. tanár	Történelem Földrajz Természettani földrajz	III. A (2), III. B (2), IV. A (3), VII (3), VIII. (3) III. B (2) IV. A (2)	17	A IV. A oszt. főnöke
16	**Dr. Pekár Mihály** rendk v. tanár	Egészségtan	VII. (2)	2	
17	**Priváry József** rendes tanár	Mathematika Szépirás	IV. B (4), Vi. (4), VII. (4), VIII (3), I. A (1)	15	A VII. oszt. főnöke
18	**Dr. Radványi Ferenc** polg. isk. r. tanár	Német nyelv Földrajz Szépirás	V. (3) I. A (3), I. B (3), II. A (3) I. B (1), II. A (1)	14	
19	**Dr. Scheiber Lajos** hitoktató	Izr. vallástan	III., VV., III.	10	
20	**Dr. Somogyi István** rendes tanár	Természetrajz Földrajz	I. A, B (4), II. A, B (4), V. (3), VI. ( ) I. A (3)	17	A természetrajzi szertár őre

Folyó szám	A tanár neve s állása	A tárgyak, melyeket tanitott	Az osztályok, melyekben tanitott	Heti óraszám	Egyéb tisztség
21	**Dr. Szabó Viktor** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv Latin nyelv	III. B (3) III. B (3), IV B (3), VII (2) I. évf. (4), II. évf. (3)	16 7	A III. B. oszt. főnöke. Módszeres tanácskozmányi jegyző. A latin nyelv rendkiv. tanára.
22	**Szerényi Géza** rendes tanár	Rajzoló geom. Ábrázoló geom.	I. A (4), II. A (4), III. A (2), IV B (2) VIII. (2), VI. (3)	16	A geometriai szertár őre.
23	**Steuer Lajos** hitoktatási igazg.	Ág. ev. vallástan	I—IV.	15	
24	**Tárkányi Jenő** rendes tanár	Math. Szépirás	II. B (4), III B (3), IV. A ( ), V. (5). II. B (1).	17	V. oszt. főnöke.
25	**Tattay Ferenc** rendes tanár	Rajzoló geom. Szabadk. rajz	III. B (2) III—VIII. (16)	18	A szabadkézi rajzi szertár őre.
26	**Dr. Thienemann Tivadar** id. tanár	Francia nyelv	III. B (5), IV. B (5), V. (4), VII. (3)	17	A IV. B oszt. főnöke.
27	**Dr. Toborffy Zoltán** rendes tanár	Számtan Chemia	I. A (4), II. A (4 V. (3), VI. (3), VII. (2)	15	Tanácskozmányi jegyző. A kémiai szertár őre. — A kémiai gyakorlatok vezetője.
28	**Dr. Töttössy Miklós** hitoktató	Róm. kath. vallástan	—VIII.	16	A róm. kath. ifjuság hitszónoka.
29	**Ulicsák Béla** hitoktató	Gör. kath. vallástan		2	
30	**Dr. Velledits Lajos** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv	II. A (5), IV. A (3), V. (3) II. A (3)	16	A II. oszt. főnöke. Az ének rendk. tanára. Az itj. és segélyző könyvtár őre.
31	**Záborszky Sándor** rendes tanár	Testgyakorlás	I—VIII.	24	

c) A tanárok irodalmi és közművelődési működése az 1912—13. iskolai évben.

Birkás Géza tanulmányokat és bírálatokat írt az Egyetemes Philologiai Közlönybe, Irodalomtörténetbe, a Katholikus Szemlébe és a Magyar Középiskolába. Önállóan jelent meg Montaigne Pedagogiai Tanulmányai c. munkája.

Dr. Horváth Cyrill bírálatot írt a M. T. Akadémia 1914. é. Farkas—Raskó pályázatáról (megj. az Akad. Értesítőben), cikkeket a Révai Testvérek Nagy Lexikonába és sajtó alá készítette a Régi Magyar Költők Tára I. köt. 2-ik kiadását.

Kováts Alajos. Szerkesztette a Népszerű Gyorsíró XXV. évfolyamát. Ebbe a lapba gyorsírási szakcikkeket, a Magyar Paedagogia, A Gyermek, a Népnevelő, az Új Élet és egyéb paedagógiai folyóiratokba tanügyi közleményeket, szemléket és könyvismertetéseket írt. Önállóan megjelent tőle: Az ókori nevelés eszményei. Bpest, 1913.

Dr. Kräuter Ferenc. A v-tövű igék (Nyelvtudományi Közlemények, XLII. 317—344.) Szervetlen mássalhangzók. (Magyar Nyelv, 120—125.) A magyar névragozás két nyilt kérdéséről (Magyar Nyelvőr, 43: 152—161.) Etruszkok és magyarok (Magyar Nyelvőr 43:177—180.)

Lenkei Lehel értekezéseket írt a „Tanáregyesületi Közlöny"-be és a „Tornaügy"-be.

Dr. Thienemann Tivadar: Pannoniai longobard szavak (1913), Az első germánok Pannoniában (1914), Briefe aus der Goethezeit, aus dem Goethe-Zimmer der Ung. Akademie (1914), kisebb cikkek az Egyetemes Philologiai Közlönyben és a Révai-féle Nagy Lexikonban. Irodalmi munkásságát a M. Tud. Akadémia a Sámuel-díjjal tüntette ki.

Dr. Toborffy Zoltán: mineralogiai szakmunkák hazai és külföldi folyóiratokban. Népszerű cikkek a természettudományok köréből.

Dr. Töttössy Miklós cikkeket és könyvismertetéseket írt az „Egyházi Közlöny", „Katholikus Nevelés", „Magyar Kultura" című folyóiratokba és a „Katholikus Szemlé"-be. Szerkeszti a „Katholikus Legényegyesületek Országos Szövetségének Hivatalos Közlönyét."

III.

Végzett tananyag.

I. RENDES TANTÁRGYAK.

Vallástan. *a)* **Róm. kath.** Tanár valamennyi osztályban: *dr. Töttössy Miklós.*

I. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — A hitről, parancsolatokról és malaszteszközökről. — Tankönyv: Róm. kath. nagyobb katekizmus.

II. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. Az ó-szövetség története a világ teremtésétől a megváltásig. A katekizmusból a hitről szóló szakasz ismétlése. — Tankönyv: *Pokorny E.*, Ó-szövetségi bibliai történetek.

III. A és *B osztály.* Hetenkint 2 óra. — Az új-szövetség története: Jézusnak és apostolainak élete és tanítása. A katekizmusból a parancsola-

tokról szóló szakasz ismétlése. — Tankönyv: *Pokorny E.*, Új-szövetségi bibliai történetek.

IV. A és B osztály. A templom és berendezése; a szentmise és a szentségek; az ünnepek. — Tankönyv: *Gerely József*, Róm. kath. szertartástan.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. — A kereszténység isteni eredetének és a kath. egyház isteni alapításának bizonyítása; a hit forrásai. A hitágazatok. A kegyelem és eszközei. — Tankönyv: *Uhlyárik J.*, Kath. hittan.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — Erkölcsi alapfogalmak. Az erkölcsiségnek s a szeretet parancsolatának érvényesülése Isten, mi magunk és felebarátaink iránt. — Tankönyv: *Dr. Aubermann Miklós*, Erkölcstan.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Az Egyház története különös tekintettel Magyarországra. — Tankönyv: *Dr. Aubermann Miklós*, A római kath. egyház története.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Isten léte; embertan; a vallásról általában; Jézus Krisztus és Anyaszentegyháza. — Tankönyv: *Uhlyárik J.*, Apologétika.

b) **Izraelita.** Tanár az I., II. és IV. osztályban *dr. Havas Manó*, a III. és V—VIII. osztályban *dr. Scheiber Lajos.*

I. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Bibliai történet a világ teremtésétől Mózes haláláig. Héber szemelvények. — Szemelvények az imakönyvből és Mózes 5 könyvéből. — Tankönyv: *Dékány G.*, Bibliai olvasmányok. I. rész. Izráel története, I. rész.

II. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Izráel története a honfoglalástól a babiloni fogságig. — Szemelvények Mózes 5 könyvéből és az imakönyvből. — Tankönyv: *Weisz Miksa*, Bibliai olvasmányok, II. rész.

III. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Héber imák s bibliai szemelvények fordítása. Liturgia. A zsidók története a babiloni fogságtól a Talmud befejezéséig. — Tankönyv: *Schön Dávid*, A zsidók története.

IV. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — A zsidók története. A Talmud korától napjainkig. — Tankönyv: *Büchler Sándor*, A zsidók története. II rész. — Szemelvények a liturgiai zsoltárokból s M. V. k.-ből.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. — Próféták: Ámos, Hóséa, Ézsájás különböző fejezetei (eredeti szövegben). Micha pr. Vallástörténet. — Tankönyv: *dr. Neumann Ede*, Bibliai olvasmányok. III. rész.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — Válogatott fejezetek Jeremiás, Ezekiél és II. Jezsajás próféták könyveiből. Vallástörténet. — Tankönyv: *dr. Frisch Ármin*, Bibliai olvasmányok. IV. r.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A szentírás könyvei. Mózes öt könyvének tartalma, beosztása, heti szakaszai. Eredeti szövegben tanult szentírási versek alapján erkölcsi eszmék fejtegetése. — Tankönyv: *dr. Fényes Mór*, A Biblia.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Vallás- és Erkölcstan. „Atyák szakaszai." Erkölcsi eszmék. 13 hitágazat. A zs. v. forrásai, tanai s törvényei. A zs. erkölcstan kiinduló pontja, jellemzése és a zs. erkölcsi világnézlet. Részletes erkölcstan. — Tankönyv: *dr. Fényes Mór*, Rendszeres zsidó vallás és erkölcstan.

Magyar nyelv. *I. A és B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. — A hangok. A mondat. A mondat fajai. A mondatrészek. Az egyszerű mondat. A beszédrészek. Az ige. Az ige fajai. Az igeragozás. — *Olvasmányok:* Prózai olvasmányok: Az már nem igaz. A hazaszeretet példái. A kapitány és a cigányasszony. A fehér ló mondája. Lehel kürtje. A magyarok a szt.-galleni kolostorban. Csanád győzelme. Korona és kard. Szent László. Solon és Croesus. A kis malac és a farkasok. A cápa. Egyszer volt Budán kutyavásár. Mátyás király lustái. Az isteni gondviselés. Hunor és Magyar. Attila Isten ostora. Catalaunumi csata. Botond. — *Költemények:* Hadnagy uram. Anyám tyúkja. A rab gólya. Künn a méneş. Gyors a madár. Rákosi szántó. Fürdik a hold-

világ. Téli világ. Nyalka huszár. Kőmives Kelemenné. János vitéz az óriások között. Halvány katona. Szüretünk. Szt. László füve. — *Írásbeli dolgozatok:* havonkint két iskolai dolgozat. Kezdetben tollbamondások, főleg a nyelvtan és a helyesírás gyakorlására. Később könnyebb utánzások. — Tankönyv: *Szinnyei József:* Iskolai magyar nyelvtan, I. rész és *Lehr-Riedl:* Magyar olvasókönyv, I. kötet. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Kräuter Ferenc*, a *B*-ben *dr. Nyilasi Lajos.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. Szófajok és szerepük a mondatban. Állandó határozók. Szórend. Összetett mondatok. — *Olvasmányok: a) prózaiak:* elbeszélések és tanító mesék. Magyar történelmi olvasmányok: Hunyadi János, Hunyadi jelleme és háborúi. Mátyás király jeles tettei. Mátyás mint hadvezér és uralkodó. Középkori várak. A régi Visegrád. A görög történelemből: Herodotosból elbeszélések. Aristoteles és Nagy Sándor. Solon és Cyrus. Cyrus és Croesus. b) *Költemények:* A Tisza. A lengyel anya. A jó öreg korcsmáros. A tudós macskája. A szegény asszony könyve. Az obsitos. Mátyás anyja. Both bajnok özvegye. Szibinyáni Jank. Az ó torony Hazámhoz. A puszta télen. A keresztútról. — *Írásbeli dolgozatok:* kéthetenkint egy-egy iskolai dolgozat, még pedig tollbamondások, nyelvtani feladatok és kisebb tárgyismétlések az olvasmány vagy hallomás alapján. — Tankönyv: *Szinnyei József:* Iskolai magyar nyelvtan, II. rész, IX. kiadás. *Lehr-Riedl:* Magyar olvasókönyv, II. kötet. — Tanár: az *A* osztályban: *dr. Velledits Lajos*, a *B*-ben *dr. Glatz Károly.*

III. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — Rendszeres nyelvtan. Hangtan, különös tekintettel a hangok változásaira és a helyesírásra. Szótan: a szófajok, szóalkotás, igeragozás és névszók ragozása, folytonos tekintettel a magyar és német nyelv különbségeire és a budapesti germanizmusokra. Mondattan: egyszerű és összetett mondatok, körmondat, a szórend főbb szabályai, az olvasmányok és az írásbeli dolgozatok alapján begyakorolva. — *Olvasmányok:* a) *prózaiak:* elbeszélések és életrajzok. Képek a magyar történetből: A mohácsi vész. Zrinyi. Buda visszafoglalása. A könyvnyomtatás föltalálása. b) *Költemények:* Himnusz. Szózat. Szülőföldemen. Családi kör. Pipás kántor. Füstbe ment terv. A hamis tanú. Szüreten. Az alföld. Egy gondolat bánt engemet... Fohászkodás. Gvadányi J. Peleskei nótáriusából — *Írásbeli dolgozatok:* kéthetenkint egy dolgozat: tollbamondások, átalakítások és fogalmazások az olvasmány alapján. — Tankönyv: *Szinnyei József:* Rendszeres magyar nyelvtan, és *Lehr-Riedl:* Magyar olvasókönyv, III. kötet. — Tanár: az *A* osztályban: *dr. Nyilasi Lajos*, a *B*-ben *dr. Szabó Viktor.*

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — *Stilisztika:* a nyelvkincs, a stilus fajai, tulajdonságai; a világosság és föltételei; a hangulatosság és tényezői: a szemléletesség és fordulatosság. — *Verstan:* a ritmus, nemzeti, klasszikai és nyugateurópai versidomok; a rím. Polgári ügyiratok. — *Olvasmányok:* Arany Toldija egészen, az I—IV., VI., VIII—XII. é. könyv nélkül; továbbá költői és prózai szemelvények a stilisztikai és verstani elmélettel kapcsolatban. — *Írásbeli dolgozatok:* havonkint két dolgozat: kisebb leírások és elbeszélések, fogalmazások a tárgyalt elmélet, az olvasmányok és költemények alapján. — Tankönyv: *Weszely Ö.:* Stilisztika, *Arany-Lehr:* Toldi. Tanár: az *A* osztályban *dr. Velledits Lajos*, a *B*-ben *dr. Nyilasi Lajos.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Retorika.* Próza és költészet. A próza fajai: az elbeszélő, szónoki és értekező próza elmélete. Az elrendezés tana. Az előadás főformái. A leírás. — *Olvasmányok:* Szondi históriája. Szondi két apródja. Látogatás Zrinyinél. Br. Eötvös József. Zrinyi a költő. Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák Ferenc felirati beszéde. Mily üdvös a magunk ismerése, Pázmánytól. Gyulai beszéde Arany ravatalánál. Kölcsey emlékbeszéde Berzsenyi felett. Deák Ferencről Csengery. Széchényiről Kemény Zs. Kölcsey, Parainesis. Mikes leveleiből. — *Nagyobb olvasmányok:* Arany, Toldi estéje; Jókai, Az új földesúr; Gyulai emlékbeszéde

Arany felett. — *Írásbeli dolgozatok:* Mi célból iratkoztam az V. osztályba? Az öreg Toldi. Minő hatások alatt fejlődött Zrinyi eposzköltővé? Az oxigén. Mohok és zuzmók. Levél egy barátomhoz (szab. tétel). Abafi jellemének fejlődése. Zalán futása. Bucsu tanárainktól (beszéd). Tankönyv: *Riedl:* Retorika és olvasókönyv. Tanár: *dr. Velledits Lajos.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Poetika:* a művészetek felosztása; rendszeres verstan: nemzeti, klasszikai és nyugateurópai versidomok. Nép- és műköltés. A lírai, epikai és drámai költészet elmélete a megfelelő példák olvastatása után. — *Nagyobb olvasmányok:* Zrinyiász, A két szomszédvár, Coriolan, Csalódások. — *Írásbeli dolgozatok:* Nyári élményeim. A Zrinyiász I. énekének tartalma. A Zrinyiász csodás elemei. Szabad dolgozat az állattan köréből. A Tetemrehívás széptani méltatása. Berzsenyi A Magyarokhoz c. költeményének gondolatmenete. Kisfaludy Mohács c. költeményének gondolatmenete. Sophokles Antigone c. drámájának főbb jellemei. — Tankönyv: *Riedl:* Poetika és olvasókönyv. — Tanár: *dr. Glatz Károly.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Irodalomtörténet:* Az irodalom és történetének fogalma. A magyar nemzet származása és pogánykori műveltsége. Ősköltészetünk nyomai. Hún- és magyar mondák. Legrégibb nyelvemlékeink. Krónikák. Legendák. A renaissance. A hitújítás kora és irodalma: hitviták, bibliafordítások. Világi költészetünk a reformáció korában. Tinódi és Ilosvai. Balassi. Katholikus visszahatás. Pázmány; Szenczi Molnár Albert; Geleji Katona István; Apáczai Csere János; Zrinyi Miklós; Gyöngyösi. A kuruc-költészet. Mikes és Faludi. Bessenyei és társai. Dugonics és Gvadányi. Bacsányi János. Kármán József. Csokonai. Kisfaludy Sándor. A deákos iskola és Berzsenyi. A németes iskola: Kazinczy, Kölcsey. A nyelvújítás. A tudományos irodalom áttekintése. — *Olvasmányok:* A tárgyalt írókból vett szemelvények s a rájuk vonatkozó esztétikai és irodalomtörténeti tanulmányok. Szemelv. a Katalin- és Margit-legendából, Murányi Vénus, kuruc költemények, Kazinczy: Pályám emlékezete, Kármán: Fanni hagyományai, Dorottya, Bánk bán. — A magyar nyelv rendszerének áttekintése. — *Írásbeli dolgozatok:* Attila a külföldi és a magyar mondákban. Korkép Apáti F. Feddő éneke alapján. A naprendszerre vonatkozó ismereteink s a mechanika. A Murányi Vénus leíró és lírai elemei. Mikép fejeződik ki a korhangulat a kuruc költeményekben? Mikes leveleinek tárgya s írói egyéniségének megnyilatkozása. Milyen tulajdonságokban egyeznek s különböznek a cseppfolyós és légnemü testek? Berzsenyi ódai költészete. Tankönyv: *dr. Horváth Cyrill:* A magyar nemzeti irodalom története. Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Irodalomtörténet:* A nemzeties költészet kora: Kisfaludy K., Katona, Vörösmarty, Bajza. A népies nemzeti költészet aranykora: Jósika, Eötvös, Kemény, Tompa, Petőfi, Arany, Szigligeti, Jókai, Madách. A legújabb és a tudományos irodalom áttekintése. — *Olvasmányok:* a tárgyalt írókból vett szemelvények és a rájuk vonatkozó esztétikai és irodalomtörténeti tanulmányok. Nagyobb olvasmányok: Zord idő, Buda halála, Az ember tragédiája, szemelvények Széchenyitől. — *Írásbeli dolgozatok:* Széchenyi „Kelet népe" c. művének főbb gondolatai. Kisfaludy mint drámaíró. Szabadon választott részlet leírása b. Eötvös Falu jegyzője c. művéből. Szabadon választott természettudományi kérdés. Kemény mint jellemalkotó. Petőfi családi költészete. Tompa (író arckép). Szabadon választott részlet méltatása Madách Ember tragédiájából. Az alkoholizmusról. Tankönyv: *dr. Horváth Cyrill:* A magyar irodalom története, II. kötet. — Tanár: *dr. Glatz Károly.*

Német nyelv. *I. A* és *B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. — A betűk leírása és a hangok kimondása. A magyartól eltérő hangtani sajátságok, különös tekintettel a helyesírásra. Egyelőre a legszükségesebb nyelvtani ismeretekre szorítkozva, direkt módszer szerint való begyakorlása a következő olvasmányoknak és költeményeknek kérdések és feleletek alapján: *olvasmányok:* a kézikönyv gyakorlatai (Übung), Das Schaf und die Schwalbe, Der

Frühling, Der Star, Seltsamer Spazierritt; *költemények* (könyv nélkül is): Viel Lärm auf dem Hofe, Der Nutzen der Tiere, Der Frosch, Die Einkehr, Die drei Brüder, Gefunden, Der Frühling, Drei Paare und Einer. — Havonkint két írásbeli dolgozat: másolás, tollbamondás és a beszélgetések anyagának alapján való fogalmazás. — Tankönyv: *Markovics Sándor* és *dr. Hegedüs Izidor:* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon I. rész. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Velledits Lajos*, a *B*-ben *dr. Szabó Viktor.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. — Az első osztály anyagának ismétlése után a számnév, névmás, igeragozás, prepoziciók és főbb mondattani szabályok. Beszédgyakorlatok a direkt módszer szerint az olvasmányok alapján. — *Olvasmányok:* Der lügenhafte Hirtenknabe, Die Kornähren, Der Knabe im Walde, Schulze Hoppe, Die beiden Ziegen, Der Fuchs und die Weintrauben, Der Fuchs und die Katze. — *Költemények:* Der grosse Hund, Die Kapelle, Die Katzen und der Hausherr, Der gute Mäher, Die grüne Stadt, Es regnet, Das faule Hänschen, Die Versuchung, Gott grüsse dich! Wollen und Sollen, Wassertröpflein, Wanderers Nachtlied. — Kéthetenkint iskolai dolgozat, tollbamondás, fordítás. — Tankönyv: *Markovics—Hegedüs:* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon. II. rész. Tanár: az *A* osztályban: *dr. Velledits Lajos*, a *B*-ben *dr. Glatz Károly.*

III. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — Direkt módszer alapján való begyakorlása a nyelvtani sajátságoknak. A deklináció, konjugáció, szóképzés, mondattan, szórend. — *Olvasmányok:* Aus dem Tagebuche Ludwigs, Karl der Grosse, Die Heimat, Rotkäppchen, Das brave Mütterchen, Der Winter. — *Költemények:* Wie Kaiser Karl Schulvisitation hielt, Haidenröslein, Die Lorelei, Erlkönig, Das fromme Kind, Graf Richard Ohnefurcht, Barbarossa, Des Bauernknaben Beschreibung der Stadt, Der Tannenbaum, Das Marienbild. — *Írásbeli dolgozatok:* Reprodukciók, átalakítások és beszélgetések. — Havonként két dolgozat. — Tankönyv: *Markovics Sándor* és *dr. Hegedüs Izidor:* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon. III. rész. — Tanár: az *A* osztályban: *dr. Nyilasi Lajos*, a *B*-ben: *dr. Szabó Viktor.*

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — *Rendszeres nyelvtani* összefoglalás: a név- és igeragozás, mondattan. A verstan. — *Olvasmányok:* Die Geschichte von dem brennenden Hause, Aus dem Tagebuche Ludwigs, Die Sagen vom Schweizer Befreiungskampfe, Bilder aus dem Mittelalter, Die Nibelungen, Deutschland. — *Költemények:* Der Sänger, Des Knaben Berglied, Lied des Hirten, Der Alpenjäger, Die Rache, Schwäbische Kunde, Das Schwert, Die Wallfahrt nach Kevlaar, Schilflied, Der getreue Eckart, Legende von Hufeisen, Der Handschuh. A költemények mind könyv nélkül is. — *Írásbeli dolgozatok:* kéthetenkint az olvasmányok alapján eszközölt fordítások. — Tankönyv: *Markovics-Hegedüs:* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon. IV. rész. — Tanár: az *A* osztályban: *dr. Velledits Lajos*, a *B*-ben: *dr. Szabó Viktor.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Stilisztika.* Műfajok. — *Olvasmányok:* Die Boten des Todes, Über die Schmeichelei, Des Perikles Leichenrede, Chrie. — *Költemények:* Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates, Der Taucher, Der Handschuh, Die Kraniche des Ibykus, Der Graf von Habsburg, Der Kampf mit dem Drachen, Zauberlehrling, Erlkönig, Hans Euler. — *Írásbeli dolgozatok:* fordítások, átalakítások, tartalmi kivonatok. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv*, Német tan- és olvasókönyv, I. r. — Tanár: *Weninger László*, utóbb *dr. Radványi Ferenc.*

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — *Poetika.* Epikai, lírai és drámai költészet. — *Olvasmány:* Goethe: Hermann und Dorothea. Schiller: Wilhelm Tell. — *Költemények:* König Karls Meerfahrt, Das Grab im Busento, Das Lied vom braven Manne, Bertran de Born, Der Reiter und der Bodensee, Das Glück von Edenhall, Die Sonne bringt es an den Tag, Die Heideschenke, Die Grenadiere. — *Írásbeli dolgozatok:* fordítások, átalakítások, tartalmi kivonatok. —

Tankönyv: *Heinrich Gusztáv:* Német tan- és olvasókönyv, II. rész. — Tanár: *dr. Kräuter Ferenc.*

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A német irodalom története a legrégibb időktől Klopstockig. — *Olvasmányok:* Das Hildebrandslied, Walther von Aquitanien, Der arme Heinrich, Der Graf und Parzival, Aus dem Nibelungen- und Kudrunliede, Sankt Peter mit der Geisz, Die Schildbürger, Das Faust-Buch, Ahasverus, Lessing: Minna v. B. Hermann und Dorothea. Könyv nélkül: Schillers Bürgschaft, Der Ring des Polykrates, Der Taucher, Der Handschuh, Die Kaniche des Ibykus, Bürger, Lenore. — *Írásbeli dolgozatok:* szabad dolgozatok: Hermann und Dorothea am Brunnen. Inhaltsangabe der ungarischen Balladen, Kádár Kata, Szilágyi és Hajmási, András herceg sólyma. Minna v. B.-ből: Die Geschichte vom Pudel. Braut von Messina-ból: Die beiden Träume und ihre Erfüllung. Kudrun. Minna von Barnhelm. Götz von Berlichlingen. Maria Stuart. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv:* Német tan- és olvasókönyv. III. rész. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A német irodalom Lessingtől napjainkig. — *Olvasmányok:* szemelvények a tárgyalt irókból, nevezetesen Goethe Iphigenie auf Tauris- és Egmont-jából és Schiller Wallenstein-trilogiájából. — *Írásbeli dolgozatok:* fordítások, tartalmi kivonatok és szabad dolgozatok. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv:* Német tan- és olvasókönyv, IV. rész. — Tanár: *dr. Kräuter Ferenc.*

Francia nyelv. *III. A* és *B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. — A hangok. Olvasás. A határozott, határozatlan és részelő névelő. A főnevek ejtegetése és többese. A melléknév nőneme és fokozása. Számnevek, névmások, viszonyszók. Az *avoir* és *être* igék, az *-er, -ir* és *-re* végű igék ragozása, a személytelen igék és az igék szenvedő alakja. Mindezek a nyelvtani kategóriák összefüggő és egy-egy tárgykörre vonatkozó olvasmányok alapján gyakoroltattak be. Ilyenek: L'École, La Famille, Poids et Mesures, Les Monnaies, Le Firmament, Le Corps Humain, Les Repas, Maximes et Préceptes de Conduite, Les Quatre Saisons de L'Année, Les Mois et les Jours, etc. Nagy gondot fordítottunk a szóbeli reprodukcióra és a beszédgyakorlatokra a végzett olvasmányok keretében. — *Költemények:* Entrée en Classe, Les trois Braves, Le petit Paresseux, La Cigale et la Fourmi, Le Laboureur et ses Enfants, En avant, Chien et Chat. — *Írásbeli dolgozatok:* kéthetenkint fordítás magyarból franciára és tollbamondás. — Tankönyv: *Bartos-Chovancsák:* Francia nyelvtan, I. rész. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Birkás Géza,* a *B*-ben *dr. Thienemann Tivadar.*

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 5—5 óra. Az alaktan folytatása, különösen a rendhagyó igék, azonkívül a visszaható igék, a főnévi igenév s a részesülők használata. *Olvasmányok:* Le vieux Mendiant, Le Vieillard, 8 levél és kisebb mesék és történetek a nyelvtani anyagnak megfelelőleg. — *Költemények:* Après la Bataille, Le Corbeau et le Renard, Le Loup et l'Agneau, La Laitière et le Pot au Lait, Le Savetier et le Financier, Les deux Mulets. — *Írásbeli dolgozatok:* fordítások magyarból franciára, tollbamondások és átalakítások. — Tankönyv: *Bartos-Chovancsák:* Francia nyelvtan és olvasókönyv. II. rész. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Birkás Géza,* a *B*-ben *dr. Thienemann Tivadar.*

V. osztály. Hetenkint 4 óra. — *Rendszeres nyelvtan,* különös tekintettel az igeidők és igemódok használatára. — *Olvasmányok:* a nyelvtani anyag begyakorlására szolgáló, összefüggő olvasmányokon kívül szemelvények Bruno, Le Tour de la France c. művéből. — *Költemények:* Le retour dans la patrie, Les Souvenirs du Peuple, Mon Habit, Tristesse. — *Írásbeli dolgozatok:* fordítások magyarból franciára, átalakítások és összefoglalások. — Tankönyv: *Klimo-Bartos:* Rendszeres francia nyelvtan és olvasókönyv, I. rész. — Tanár: *dr. Thienemann Tivadar.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — *A mondattan* rendszeres összefoglalása, különös tekintettel az infinitif és a két participe használatára; a névmások,

számnevek, névelők, viszonyszók rendszeres összefoglalása. — *Olvasmányok:* a nyelvtani tananyag begyakorlására szolgáló összefüggő olvasmányokon kívül Daudet: Le petit Chose c. művéből válogatott fejezetek. — *Írásbeli dolgozatok:* tartalmi kivonatok és fordítások magyarból franciára a nyelvtani tananyagnak megfelelőleg. — Tankönyv: *Bartos-Klimó:* Rendszeres francia nyelvtan és olvasókönyv, II. rész és Daudet: Le petit Chose (Francia Kvt.). — Tanár: *dr. Birkás Géza.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — A nyelvtani ismeretek folytonos ismétlése mellett olvastuk Molière l'Avare c. vígjátékát és XIX. századi francia költők (Béranger, Lamartine, Hugo, Barbier, Brizeux, Baudelaire, Leconte de l'Isle, Sully-Prudhomme, Coppée, Verlaine) válogatott lirai költeményeit. Nagy gondot fordítottunk a nyelv gyakorlati kezelésére az olvasottak összefoglalása és megbeszélése által. — *Írásbeli dolgozatok:* Le Sujet de l'Avare, La Littérature française au Commencement de XVII-ème Siècle, La Jeunesse de Molière, Le Génie de Molière, Alfred de Vigny, La Chanson de Roland (2 részben), La Vie et les Oeuvres de V. Hugo (2 részben), Résumé de la II. partie de la Chanson de Roland, Le Louvre, Le Romantisme française (2 részben), Notre-Dame. — Tankönyvek: Molière, L'Avare (Jeles Írók Iskolai Tára) és Anthologie des poètes français du dixneuvième siècle (Gábor Ignác és Binder Jenő kiadásaiban). — Tanár: *dr. Thienemann Tivadar.*

VIII. osztály. Hetenkint 4 óra. — *Olvasmányok:* Molière Le Bourgeois Gentilhomme c. vígjátéka, Racine Britannicus c. szomorújátéka és Daudet Tartarin de Tarascon c. regénye. — *Írásbeli dolgozatok:* Souvenirs de Vacances, Tartarin de Tarascon, La vie de Molière (2. r.), Les comédies de Molière (2. r.), Tartarin au Sud, La vie de Racine. — Tankönyv: a Francia Könyvtár és a Stampfel-féle segédkönyvek megfelelő füzetei. — Tanár: *dr. Birkás Géza.*

Történelem. *III. A* és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — Magyarország történelme a honfoglalástól a mohácsi vészig. Őslakók; a rómaiak kora; húnok és avarok. A honfoglalás. A kereszténység behozatala és a királyság megalapítása. Német és görög befolyás. Az aranybulla; a tatárjárás. Az utolsó Árpádok. Az Anjouk és Hunyadiak. Belső viszályok; külső hadjáratok; a mohácsi vész. A műveltségi állapotok ismertetése. — Tankönyv: *Baróti-Csánki,* Magyarország története, I. rész. — Tanár: az *A* és *B* osztályban *Palásti Gyula.*

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — A magyar nemzet története a mohácsi vésztől 1867-ig. Magyarország megoszlása. Török hódítás. Az erdélyi fejedelmek kora. Az alkotmányért és vallásért folyt küzdelmek. II. Rákóczi Ferenc fölkelése. A Lotharingen-Habsburg házból való királyok kora. A francia forradalom hatása. Reformküzdelmek. Szabadságharc. Önkényes uralkodás. Kiegyezés. Koronázás 1867-ben. Magyarország politikai földrajza. Magyarország és Ausztria közösen intézendő ügyei. — Tankönyv: *Baróti-Csánki,* Magyarország története, II. rész. — Tanár: az *A* osztályban *Palásti Gyula,* a *B* osztályban *Bognár János.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Előismeretek a világtörténelemről és segédtudományairól. Ó-kor. Keleti népek. A görögök története, művelődésük és állami életük fejlődése. A római alkotmány. A köztársaság fejlődése és bukása. A hellén műveltség befolyása. A római császárság története. Művelődési viszonyok. A nyugatrómai birodalom bukása. — Tankönyv: *Mika Sándor,* Világtörténelem, I. rész. — Tanár: *Bognár János.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — A nyugatrómai birodalom romjain alakult államok. Az izlám terjedése. Az egyházi és világi hatalmak küzdelmei. A keresztes hadjáratok; okaik és következményeik. A hűbériség. A lovagrendek. A keletrómai birodalom hanyatlása. A tudomány és művészetek fejlődése; találmányok és felfedezések. A hitújítás és az ellenreformáció. A 30 éves háború és a westfáli béke. — Tankönyv: *Mika Sándor,* Világtörténelem, II. rész. — Tanár: *Bognár János.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — Az újkor története. Dinasztikus államok Európában. A XVII. század abszolutizmusa. A XVIII. század demokratikus törekvései. Az amerikai szabadságharc. Lengyelország felosztása. A francia forradalom. Európa népei a bécsi kongresszustól napjainkig. A főbb államok politikai viszonyai. — Tankönyv: *Mika Sándor*, Világtörténelem, III. rész. — Tanár: *Palásti Gyula.*

VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. — Magyarország oknyomozó története. A hún és magyar népek származása és költözködése. Magyarország őslakói. A honfoglalás; külföldi kalandozások. A kereszténység terjedése, a királyság megalapítása. Német és görög befolyás. Az aranybulla; a tatárjárás. Az Anjouk és a Hunyadiak kora. A Jagellók és a mohácsi vész. A török uralom Magyarországon. Nemzeti harcok az alkotmányért. Az uralkodók és a nemzet ellentétes törekvései. Elvharcok és reformküzdelmek. Új államintézmények. A szabadságharc, az abszolutizmus és a kiegyezés. A műveltségi állapotok ismertetése korszakok szerint. — Tankönyv: *Andor József*, A magyarok története. — Tanár: *Palásti Gyula.*

Földrajz. *I. A* és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — Magyarország földrajza. Tájékozódás a természetben, a földgömbön és a térképen. Térképolvasás és egyéb földrajzi előismeretek. Magyarország határai, alakja, felszíne, vízrajza, éghajlata, terményei, kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. Magyarország kormányzata, közigazgatási felosztása és nevezetesebb községei. Magyarország viszonya Ausztriához. Térképvázlatok készítése és szemléleti tárgyak bemutatása. — Tankönyv: *Kőrösi Albin*, Földrajz, I. rész és *Kogutovicz*, Földrajzi iskolai atlasz. — Tanár: *dr. Weninger László*, utóbb *dr. Radványi Ferenc.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. — Az osztrák-magyar monarchia részletes ismertetése. Európa többi államai. Ázsia általános ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. — Térképvázlatok készítése. — Tankönyv: *Kőrösi Albin*, Földrajz, II. rész és *Kogutovicz*, Földr. iskolai atlasz. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Weninger László*, utóbb *dr. Radványi Ferenc*, a *B* osztályban *Bognár János.*

III. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — Afrika, Amerika és Ausztrália leírása. A földrészek fekvése, alakja, határai, felszín, folyók és tavak; időjárás és termények. A népek faji sajátságai, nyelvük és vallásuk; foglalkozásuk és életmódjuk. A kiválóbb gyarmatok jelentősége. Térképvázlatok készítése. — Tankönyv: *Kőrösi Albin*, Földrajz, II. és III. rész és *Kogutovicz*, Földr. iskolai atlasz. — Tanár: az *A* osztályban *Bognár János*, a *B* osztályban *Palásti Gyula.*

Természetrajz. *I. A* és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — A legismertebb hazai és külföldi gyümölcsök leírása, a különböző gyümölcsnemek megismertetése, a gyümölcs feladata. Háziállatok. A fenyőerdő. Az ember lakása közelében, a mezőn és az erdőn élő emlős-állatok; ezek csoportosítása. Tavaszi flóra; a növény szervei. Házi szárnyasok. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára, I. kötet. — Tanár: *dr. Somogyi István.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — Őszi virágok. A gerincesek körének egyes osztályai részletesebben. Csigák, kagylók. Az ízeltlábúak köréből különösen a rovarok. Főleg az élősködő férgek. Az állatvilág áttekintése. Gyümölcsfák, erdei fák és cserjék, gazdasági növények. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára, II. kötet. — Tanár: *dr. Somogyi István.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Néhány őszi növény leírása. A növény szervei. A növény belső szervezete. Életjelenségek. Rendszertan. Őszi, tavaszi dudvák, néhány fa, bokor, gazdasági növények. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Növénytan a reáliskolák ötödik osztálya számára. — Tanár: *dr. Somogyi István.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — Az állat testének belső szerkezete. A szervek és működésük. Biologiai jelenségek. Az állatok csoportosítása. A hét állatkör. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó,* Állattan a középiskolák felsőbb osztályai, úgyszintén tanítóképző-intézetek használatára. — Tanár: *dr. Somogyi István.*

Természettan. *III. A* és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — Alapfogalmak a mechanikából, melegségről, hangról, mágnességről, az elektromosságról és a fényről. — Tankönyv: *Kemény X. Ferenc,* Kisérleti fizika. — Tanár: *dr. Koren Dénes.*

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — A fizikai és csillagászati földrajz elemei. — Tankönyv: *Hankó-Müller,* Természettan. — Tanár: az *A*-ban: *Palásti Gyula,* a *B*-ben: *Bognár János.*

VII. osztály. Hetenkint 4 óra. — Mechanika. Hangtan. Fénytan. — Tankönyv: *Vörös Cyrill,* Természettan. — Tanár: *dr. Koren Dénes.*

VIII. osztály. Hetenkint 4 óra. — Hőtan. Mágnesség és elektromosság. A csillagászati földrajz alapelemei. — Tankönyv: *Vörös Cyrill,* Természettan. — Tanár: *dr. Koren Dénes.*

Kémia és ásványtan. *V. osztály.* Hetenkint 3 óra. — A vegytan fogalma és feladata. A víz és levegő ismertetéséből kiindulva, az elem és összetett test fogalma. Analizis, szintézis. Vegyület, elegy, keverék. Az alkatrészek mennyiségi törvényei. A gáztörvények és egyéb kémiai törvények. Atom és molekula, atomsúly és molekulasúly, s meghatározásuk. A nem fémes elemek s azok vegyületei egymással. A sósav, kénsav, salétromsav és ammonia gyártása és alkalmazása. Vegysúlytani feladatok megoldása. A tanult vegyületek alaki tulajdonságaiból kiindulva a kristály fogalma; a kristályok szimmetriája s kristályrendszerek. Kristálykombinációk gyakorlati elemzése. — Tankönyv: *dr. Hankó Vilmos,* Kémia és ásványtan, I. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — A fémes elemek, oxidjaik, hidroxidjaik, továbbá a szulfidok, haloidok, nitrátok, szulfátok, karbonátok, foszfátok és szilikátok a fontosabb gyártási műveletek ismertetésével. Az egyszerű és összetett testek minőleges elemzése. A színképelemzés. Az ásványként szereplő vegyületek csoportosítása. A földtan elemei. A főbb kőzetfajok összetétele s szerepe hazánk területén. A földfelületet átalakító geologiai tényezők. A Föld történelmének vázlata, a szerves világ fejlődésének főbb mozzanataival. — Tankönyv: *dr. Hankó Vilmos,* Kémia és ásványtan, I. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

VII. osztály: Hetenkint 2 óra. — A karboniumvegyületek fogalma és elemzés-módjai. Izomeria, homológia. A sorozatok általános formulái, valamint a tipus- és struktur-formulák ismertetése. A telített szénhidrogének és származékaik. Aromás csoport. Alkaloidok. Éterikus olajok, gyanták és balzsamok. Fehérjefélék. A legfontosabb tápszerek csoportosítása. — Tankönyv: *dr. Hankó Vilmos:* Kémia és ásványtan, II. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

Mathematika. *A) Számtan. I. A* és *B osztály.* Hetenkint 4 óra. — A négy számolási művelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, súly-, terület- és űrmérték ismertetése. Időszámítás. — *A feladatok* tárgyköre főleg az iskola, a város, az ország egyszerűbb statisztikai viszonyai, a család háztartása, a hazai földrajz és történet fontosabb adatai stb. — Tankönyv: *Beke Manó:* Számtan. — Tanár: az *A* osztályban *dr: Toborffy Zoltán,* a *B* osztályban *Lenkei Lehel.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 4 óra. — Egyszerűbb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Az arányosság fogalmának további fejtegetése és alkalmazása az egyszerű hármasszabályra; százalékszámítás. — *A feladatok* tárgyköre főleg a tanuló előtt ismertebb gazdasági élet, valamint a hazai statisztika és földrajz megfelelő adatai stb. — Tankönyv: *Beke Manó:*

Számtan. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Toborffy Zoltán*, a *B* osztályban *Tárkányi Jenő*.

III. A és *B osztály.* Hetenkint 3—3 óra. A százalékszámítás további alkalmazásai. Az összetett hármasszabály, kamatszámítás, érmeszámítás. A feladatok tárgyköre főleg a kereskedelmi és állami életben előforduló egyszerűbb viszonyok; a takarékpénztárak és bankok némely számítása (takarékbetétek, értékpapir-számítás, váltó-diszkontálás), stb. — Tankönyv: *Beke Manó:* Számtan. — Tanár: az *A* osztályban *dr. Koren Dénes*, a *B* osztályban *Tárkányi Jenő*.

B) Algebra és geometria. IV. A és *B osztály.* Hetenkint 4 óra. — Bevezetés az algebrába az ismert számítási eljárások képletbe foglalásával. Összeadás és kivonás egész számokkal. A negatív szám. A pozitív és negatív számok összeadása, kivonása és szorzása. A hatvány. Kéttagúak négyzete és köbe. Számok négyzetének és köbének kiszámítása. Osztás és törtszámokra vonatkozó műveletek. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel, kiterjesztve az arányok tanára. — Tankönyv: *Lutter Nándor:* Algebra. — Tanár: az *A* osztályban *Tárkányi Jenő*, a *B* osztályban *Priváry József*.

V. osztály. Hetenkint 5 óra. *a) Algebra.* Elsőfokú egyenletrendszerek. Négyzetgyök és másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előforduló számításokkal. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. *b) Geometria.* A planimetria főbb tételei a körtan kivételével. A sztereometria bevezető tételei: egyenesek és síkok egymáshoz való helyzete; lapszög és testszög. — Tankönyv: *Lutter-Éberling:* Algebra és *Ábel-Polikeit:* Mértan, I. rész. — Tanár: *Tárkányi Jenő*.

VI. osztály. Hetenkint 4 óra. — *a) Algebra.* A hatványozás általánosítása. (Negatív kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerre; tört kitevők.) Briggs-féle logaritmusok és alkalmazásuk. Az aritmetikai és véges geometriai haladvány. — *b) Geometria.* A kör kerülete és területe. — Síkháromszögtan: a hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei. A sinus-tétel, cosinus-tétel és tangens-tétel s alkalmazásuk a háromszög megoldására. Néhány egyszerűbb földmérési feladat megoldása. — Tankönyvek: *Lutter Nándor*, Algebra és Szorszámok; *Abel Károly*, Mértan, I. rész. — Tanár: *Priváry József*.

VII. osztály. Hetenkint 4 óra. — *a) Algebra.* A kamatos kamat- és járadékszámítás, kiterjeszkedve egyes fontosabb államkölcsönök ismertetésére. A végtelen geometriai haladvány kapcsolatban a tizedes törtekkel. Az elsőfokú határozatlan egyenlet. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei. — *b) Geometria.* A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felszínének és köbtartalmának számítása. A gömbháromszögtan cosinus- és sinus-tétele és ezek alkalmazása a geográfiai helyek távolságának meghatározására. A differenciális és integrális számítás elemei. — Tankönyvek: *Lutter-Éberling*, Algebra és Sorszámok; *Abel-Polikeit*, Mértan, II. rész. — Tanár: *Priváry József*.

VIII. osztály: Hetenkint 3 óra. — *a) Algebra.* Az algebra összefoglaló áttekintése. — *b) Geometria.* Analytikai geometria. Egyszerűbb kifejezések grafikus ábrázolása; a pont coordinátái, pontok távolsága. Egyenes és kör tárgyalása; ellipsis, parabola és hyperbóla mint geometriai helyek. A mennyiségtan összefoglaló áttekintése. A differenciális és integrális számítás elemei. — Tankönyvek: *Lutter Nándor*, Algebra és Sorszámok; *Ábel Károly*, Mértan, II. rész. — Tanár: *Priváry József*.

Rajzoló és ábrázoló geometria. *I. A* és *B osztály.* Hetenkint 4—4 óra. — *Planimetriai alaktan.* A legegyszerűbb síkidomok: a háromszög, négyszög, sokszög és kör bemutatása és elemzése (szög, egyenes, pont). A négyzet, derékszögű négyszög, ferdeszögű parallelogramm és háromszög területe. A kör területe és kerülete. Az idomok kongruenciájának, hasonlóságának és szim-

metriájának bemutatása. A tárgyalt idomok és belőlük alakított egyszerű síkdiszítmények rajzolása körzővel és vonalzóval. — Tankönyv: *Kiss E. János*, A geometriai alaktan elemei, I. rész. — Tanár: az *A* osztályban *Szerényi Géza*, a *B* osztályban *Lenkei Lehel*.

II. A és *B osztály.* Hetenkint 4—4 óra. — *Stereometriai alaktan.* A kocka, hasáb, gúla, henger, kúp és gömb szemléltetése és elemzése. A kocka, az egyenes hasábok, gúla, kúp és gömb felülete és köbtartalma. A tárgyalt testek axonometrikus rajzolása és az egyszerűbbek modelljének elkészítése. — Tankönyv: *Kiss E. János*, A geometriai alaktan elemei, II. rész. — Tanár: az *A* osztályban *Szerényi Géza*, a *B* osztályban *Lenkei Lehel*.

III. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — *Konstruktiv planimetria.* Egyenes vonalú idomok. Az egyenes vonalra és a szögre vonatkozó alapvető feladatok. Egyenes vonalú idomok szerkesztése és főbb tulajdonságaik ismertetése. A lépték ismertetése és használata. Másolás a kongruencia és hasonlóság alapján. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Konstruktiv planimetria, I. rész. — Tanár: az *A* osztályban *Szerényi Géza*, a *B* osztályban *Tattay Ferenc*.

IV. A és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — *Konstruktiv planimetria.* Görbe vonalú idomok. A körtannak fontosabb tételei. A kúpszeletek szerkesztése. Körök és kúpszeletek érintői és deréklői. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Konstruktiv planimetria, II. rész. — Tanár: az *A* osztályban *Lenkei Lehel*, a *B* osztályban *Szerényi Géza*.

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció.* A pont, az egyenes és a sík ábrázolása két képsíkon. A térelemek viszonylagos helyzeteire vonatkozó feladatok. Felező síkok. A tengelyre merőleges harmadik képsík. Síkidomok ábrázolása és árnyéka. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, I. rész. — Tanár: *Szerényi Géza*.

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — *Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció.* Hajlásszögekre vonatkozó feladatok. Sík leforgatása, affinitás. Egyszerűbb szögletes testek ábrázolása, síkkal és egyenes vonallal való átmetszéseik és kifejtésük, megfelelő árnyékszerkesztések. Térelemek, síkidomok és egyszerűbb testek forgatása a képsíkra merőleges tengelyek körül. Új képsíkok levezetése. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, II. rész. — Tanár: *Lenkei Lehel*.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — *Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció.* Kúp, henger és gömb ábrázolása, síkkal és egyenessel való metszéseik, érintősíkjaik, megfelelő árnyékszerkesztések. Összefoglaló ismétlés. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, III. rész. — Tanár: *Szerényi Géza*.

Szabadkézi rajz. *III. A* és *B osztály.* Hetenkint 2—2 óra. — Vonal- és síkformaelemek vázolása. Zárt területű sík ékítményes formák vázolása és a rajzolt diszítményeknek egy vagy két színnel való bevonása. — *Magyarázatok:* a rajzolás technikai kivitelére vonatkozó útbaigazítások. A nézés és a látás közötti különbség. A szabályosság, a szimmetria, a tömegegyensúly, a rendszeresség és az arányosság. Az ékítmények alaktani szempontból. A színtan elemei.

IV. osztály. Hetenkint 2 óra. — Különböző stílű sík diszítmények és diszítményelemek rajzolása. Összeállítási gyakorlatok a rajzolt diszítményelemek fölhasználásával. — *Magyarázatok:* a különböző stílusok ismertetése, a színek összeállítása.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. — Szögletes és gömbölyű mértani testek és testcsoportok vázolása és kidolgozása természet után. Egyszerű használati tárgyak vázolása természet után. (Irónrajz és festés.) — *Magyarázatok:* a távlattan és az árnyéktan köréből.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — A szemléleti látszattan gyakorlása különböző összetettebb tárgyakon, különös tekintettel az árnyékváltozásokra. Használati, dísztárgyak és kitömött madarak festése természet után. — Megfelelő magyarázatok.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Különböző stílű domború ékítmények különböző technikai kivitelben (írón-, kréta-, szén-, tusrajz és festés). Párkányok, oszlopfejek és lábazatok stb. vázolása domború minták után. Különböző használati és dísztárgyak, — madarak, csendéletek, lepkék, virágok stb. festése természet után. — Megfelelő magyarázatok.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A fej arányainak és különböző fejállások vázolása sodrony-, gipsz- és élőminták után. Fejek rajzolása lapminták után különböző technikai kivitelben. Fejek teljes kidolgozásban gipsz- és élőminták után. — Megfelelő magyarázatok.

Házi feladatok valamennyi osztályban a húsvéti és karácsonyi szünet alkalmával. (Növények, használati és dísztárgyak, ablakok, ajtók, kapuk, erkélyek stbiekről természet után készült fölvételek.) — Tanár: valamennyi osztályban *Tattay Ferenc.*

Bölcsészet. *VIII. osztály.* Hetenkint 3 óra. — A bölcsészet fogalma és felosztása. — *a) Lélektan.* A lélektan tárgya és irányai. Test és lélek. A lelki tünemények elemzése és osztályozása. Az érzet és fajai. A képzetek és az érzelmek. Akarat. — *b) Logika.* A logika tárgya. A fogalom és fajai. Az itélet és fajai. A következtetés. A rendszeres gondolkodás formái. — Tankönyv: *Szitnyai Elek,* Lélektan és logika. — Tanár: *dr. Horváth Cyrill.*

Szépírás. *I. A* és *B osztály.* Hetenkint 1—1 óra. — A segédvonalak. Magyar és német nagy- és kisbetűk. Ütemes és folyóírás. — *Mintalapok: Vajda Pál,* Szépírási minták. — Tanár: az *A* osztályban: *Priváry József,* a *B* osztályban *dr. Weninger László,* utóbb *dr. Radványi Ferenc.*

II. A és *B osztály.* Hetenkint 1—1 óra. — Az írások keletkezésének rövid ismertetése. A ronde-írás. Alapvonalak; a kis- és nagybetűk. Ronde-írás előnyomtatott segédvonalakkal és azok nélkül. Fraktur, gót betűk. — *Mintalapok: Vajda Pál,* Ronde-írás. — Tanár: Az *A* osztályban *dr. Weninger László,* utóbb *dr. Radványi Ferenc,* a *B* osztályban *Tárkányi Jenő.*

Tornázás. *I—VIII. osztály.* A testgyakorlás a svéd tornarendszer elvei szerint történt. Egy óra keretében a következő felosztással végeztettek a gyakorlatok: bevezető gyakorlatok, gerincfeszítő, függési, lebegő állási, hát-, nyak-, vállizom- és hasizomgyakorlatok, járás-, futás- és oldalizom-gyakorlatok. Lábgyakorlatok; függeszkedési, ugrási, levezető és légzési gyakorlatok. — *A játékok* a következők voltak: *a)* Futójátékok: Nyúl és farkas. Feketefehér. Üsd a harmadikat. Csalogató. *b)* Labdajátékok: Körróta. Közepes. Duplex. Futóduplex. Dominó. Huszáros. Labdahajsza. Várbevétel. — *A játszótéren* még füleslabda és football. Játék helyett végezték: a kötélhúzást helyből és futással, botbirkózást, bottolást, szökdelő kört, huszárversenyt és ellenállási gyakorlatokat. — *Atlétikai gyakorlatok:* rövid és kitartó futás, gátfutás, gyaloglás, távol- és magasugrás, rúdugrás, súlydobás.

II. RENDKÍVÜLI TÁRGYAK.

Latin nyelv. *I. évfolyam.* Hetenkint 4 óra. — *Olvasmányok:* az 1—38. sz. latin és magyar fordítási gyakorlatok. Ezek alapján a névragozások, a főnevek neme; a melléknevek fokozása és ragozása; az igehatározók képzése; a névmások és számnevek; a cselekvő és szenvedő igeragozás; az infinitivus, acc. és nom. c. inf., gerundium és gerundivum. — Tankönyv: *Pirchala Imre,* Latin nyelvtan reáliskolák számára. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

II. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — *Olvasmányok:* az olvasókönyv latin szövegeiből válogatott részek. (Reges Romanorum I—VII. Regulus. Hannibal. — Ovidius: A világ négy kora, Béke és háború, A sabin nők elrablása, Arion, Újév. — Magyar szövegek a syntaxis gyakorlására. Az alaktan átismétlése után az esetek használata; attributum; a módok használata; a mellékmondatok és oratio obliqua. — Tankönyv: *Pirchala Imre,* Latin mondattan olvasmányokkal a reáliskolák VI. osztálya számára. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

III. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — *Olvasmányok:* C. Sallustius Crispus: Bellum Iugurthinumból 15 fejezet. Cicero: In Catilinam Oratio IV., P. Vergilius Maro: Aeneidos lib. I. 1—100., II. 1—144. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A tárgyalt írók életrajza. Az államrégiségek főbb fejezetei. — Tankönyvek: *G. Pecz:* C. Sallustii Cr. Bellum Catilinae et Iugurthae. — *Köpesdy:* M. Tullii Ciceronis in Catilinam orationes quattuor. — *Cserép:* Szemelvények P. Vergilius Maro Aeneiséből. — *Cserép:* Római régiségek és az irodalomtörténet vázlata. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

IV. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — *Olvasmányok:* Horatii Carminum I. 1, 2, 3, 12, 14, 20, 22, 27. II. 3, 10, 17, 18. III. 1, 2, 3, 6,9, 30. IV. 7. — Carmen Saeculare. — Epodon 1, 7. — Satir. I. 1. — Az Ars poëticából a szebb részletek. — Tacitus műveiből szemelvények. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A régiségtan és irodalomtörténet fontosabb fejezetei. — Tankönyvek: *Wirth:* Szemelvények Qu. Horatius Flaccus műveiből. — *Dávid-Pozder:* Tacitus műveiből való szemelvények. — *Cserép:* Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlata. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

Egészségtan. *VII. osztály.* Hetenkint 2 óra. — A test ápolása. A betegségek okai és elkerülése. A fertőző betegségek. Balesetek. — Tankönyv: *dr. Gerlóczy Zsigmond,* Fodor József Egészségtana. — Tanár: *dr. Fillinger Ferenc,* utóbb *dr. Pekár Mihály.*

Vegytani gyakorlatok. *V. és VI. osztály.* Hetenkint 2 óra. A súly- és térfogatmérés gyakorlása, edények megközelítő és pontosabb kalibrálása. Az oldás, lecsapás, szűrés, desztillálás egyes gyakorlati jelentőségű, egyszerűbb vegykészítmények előállításával kapcsolatban. Az üvegmetszés, hajlítás, fúvás, az előadási kisérleti készülékek összeállítása egyszerűsített alakban. A savak, lúgok és sók tulajdonságainak kisérleti megállapítása, egyes előadási kisérletek ismétlése. A háztartásban használt vegyiszerek és vegyipari termékek készítése és megitélése. A minőleges vegyelemzés gyakorlati alkalmazása, a pozitiv és negativ gyökök meghatározása. Egyszerűbb kvantitativ elemzések. Gyárak látogatása.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Az organikus vegyületek fontosabb alkatrészeinek felismerése kvalitativ úton. Mérlegelés pontos analitikai mérlegen, majd egy szerves kvantitativ elemzés végzése. Organikus színtézisek, s fontosabb szerves készítmények előállítása. Szerves testek felismerése minőleges reakció segélyével. — Néhány egészségtan-kémiai vizsgálat: a tej, bor, ivóvíz minőségének megitélése, s hamisításának felismerése. — Vegyipari gyárak látogatása. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

Fizikai gyakorlatok. A tanév folyamán, januárban kezdett gyakorlatok egyelőre csak a VIII. osztály számára tartattak, heti 2 órában és tárgyaik a következők voltak: szilárd és cseppfolyós testek sűrűségének meghatározása többféle módon. Erők összetételének vizsgálata. A hangmagasság és a hang terjedési sebességének mérése. Lencsék törvényeinek vizsgálata és a gyújtótávolság meghatározása. Fajhő és olvadási hő mérése. Hőmérők kalibrálása. Elektromos ellenállás mérése. Áramintenzítás mérése. A Joule-féle törvény vizsgálata. Galvanométer kalibrálása. — Tanár: *dr. Koren Dénes.*

Gyorsírás. Két csoportban, heti 2—2 órával. A *kezdők* csoportja az első félévben a népszerű (betűszerint leíró), a másodikban az iskolai gyorsírást (mérsékelt rövidítések) tanulta. A *haladók* az alsó fokozat anyagának átismétlése után a vitagyorsírás anyagával foglalkoztak. *Tan- és segédkönyv a kezdőknél: Nagy Sándor,* A népszerű gyorsírás tankönyve, 14. kiad.; *Nagy Sándor,* Az isk. gyorsírás tankönyve, 5. kiad.; a *haladóknál: Bódogh János,* A vitagyorsírás r. tankönyve. — Tanár: *Kováts Alajos.*

Ének. Hetenkint 2 óra. — *Elmélet.* Éneklési szabályok. Vonalrendszer. Hangjelzés. Kulcsok. Emelő, leszállító és feloldó jegyek. A hangok ér-

téke. Az ütem. Szünetjelek. A pont. Hangközök. Kemény (dur) és lágy (moll) hanglétrák. A műénekben előforduló időjelzések és műkifejezések. — *Gyakorlat:* Egy-, két- és négyszólamú énekek. — Tan- és segédkönyvek: *Erődi-Szent-Gály Gy.*, Módszeres énektan I.; *Harrach J.*, Magyar Arion, I. és II. *Dohnányi:* „Énekeljetek az Urnak." — Tanár: *dr. Velledits Lajos.*

IV.

A könyvtárak és szertárak gyarapodása az 1913—14. tanévben.

A) **Könyvtárak**: 1. *Tanári könyvtár.* Ajándékok: *a) A székesfővárosi tanácstól: Stankovits Szilárd:* A testgyakorlás kézikönyve. — Magyar mezőgazdaság és kultura. — A főváros egyesítésére vonatkozó okmányok gyűjteménye. — Budapest székesfőváros kereskedelmi iskolái.

b) Műemlékek országos bizottsága: Magyarország műemlékei, III. k.

c) † *Rudnyánszky Gyula* úrtól: *Rudnyánszky Gy:* Napszállat felé.

d) Dr. Weninger László ny. cimz. főreálisk. igazg. úrtól: Briefwechsel zwischen Schiller und Goethe, 2 k. — *Bossuet:* Discours sur l'histoire universelle;

e) Birkás Géza tanártól: Országos Középisk. Tanáregy. Közlöny, 1911—12. 46. évf. — Magyar Középiskola, 1912. VI. évf.

f) Tanulótól: *Bugát:* Természettudom. Szóhalmaz.

Kedvezményes áron évi 24 kor. átalányösszegen szereztettek be a M. T. Akadémiától: Akadémiai Értesítő, 1912. — Archeologiai Értesítő, XXXIII. k. 1913. — Mathematikai és Természettudományi Értesítő, 1912. XXXII. k. — *Váczy:* Tompa Mihály életrajza. — *Koeppel:* Byron. — *Szegfü:* A számüzött Rákóczi.

Vásárlás: *a)* Magyar nyelv és irodalom: *Riedl:* A középkori magyar irodalom története. — *Riedl:* A magyar irodalom története a XVI. században. — *Széchenyi:* A garat. — A két legrégibb magyar nyelvű nyomtatvány. — *Boccaccio:* Dekameron. — *Szinnyei:* Magyar Irók élete és munkái, 2 f. — *Pintér:* Irodalomtörténet, III—IV. k. — Népköltési gyüjt. 4 k. — *Ferenczi:* Magyar irodalomtörténet.

b) Német nyelv és irodalom: *Jespersen:* Lehrbuch der Phonetik. — *Jespersen:* Phonetische Grundfragen. — *Goedeke:* Grundriss, X. B. XXIX. H. 11—27. Bog. — *Goedeke:* Grundriss: IV. B. III. Abt. II. H. 21—52. Bog. — *Grimm:* Deutsches Wörterbuch, 11. Lief.

c) Francia nyelv és irodalom: *Quiehl:* Französische Aussprache und Sprachfertigkeit. — *Barre:* Le symbolisme. — *Voretzsch:* Einführung in das Studium der altfranz. Litteratur. — *Bédier:* Le roman de Tristan et Ysent. — *Bédier:* Les légendes épiques, 4 k. — *Willatte:* Parisismen. — *Ronsard:* Choix de poésies, 2 k. — Table générale de la Revue des deux mondes, 5 k. — Roland, le vaillant paladin. — Floire et Blanchefleur. — *Bonnard—Salmon:* L'ancien français. — *Paris:* Extraits des chroniqueurs français. — *Paris:* Chrestomathie. — *Paris:* Légendes du moyen-âge. — *Paris:* La poésie française du moyen-âge. — *Hugo:* Oeuvres, 18 k. — *Vigny:* Oeuvres, IX. k. — *Lanson:* Manuel bibliographique, IV. k.

d) Történelem: Fontes Rerum Transylvanicarum, I. k.

e) Mennyiségtan: *Suták,* A differentiálegyenletek elmélete.

f) Természettan: *Noack:* Aufgaben für physikalische Schulübungen. — *Weinhold:* Physikalische Demonstrationen. — *Abraham—Töppl:* Theorie der Elektrizität, II. k. — *Hahn:* Handbuch für physikalische Schülerübungen. — *Chwolson:* Lehrbuch der Physik, IVb.

g) Neveléstan, bölcsészet és vegyesek: *Wundt:* Völkerpsychologie 4 k. — Paedagogiai Könyvtár, 3 k. — *Orel:* Műhelyi nevelés Páris iskoláiban. — Catalogus codicum hagiographicorum. — *Kőrösi:* Olasz-magyar szótár. — *Matthias:* Geschichte des Unterrichts.

h) Szemlék és szakfolyóiratok: Hazaiak: Magyar nyelv, X. k. 1913. — Egyet. phil. közlöny, XXXV. k. 1913. — Irodalomtört. közlemények, XXIII. k., 1913. — Budapesti szemle, 153—156. k. 1913. — Uránia, XIV. k. 1913. — Chemiai folyóirat, XIX. k., 1913. — Középiskolai mathematikai lapok, XX. k. 1912—13. — Fővárosi közlöny, XXIV. k. 1913. — Történeti szemle, II. k. 1913. — Állattani közlemények, IJ. k. 1913. — Botanikai közlemények, X. k. 1913. — Földrajzi közlemények, XLI. k. 1913. — Természettud. közlöny, LV. k., 1913. — Rajzoktatás, XVI. k. 1913. — Új élet, VIII. v. k., 1913., 2 pld. — Magyar figyelő, III. k., 1913. — Magyar paedagogia, XXII. k., 1913. — Alkoholizmus, IX. k. 1913. — Művészet, XII. k. 1913. — Gyermek, VII. k. 1913. — Egészség, XXV. k. 1913. — Századok, XLVII. k. 1913. — Irodalomtörténet, II. k. 1913.

Külföldiek: Revue des deux mondes, LXXX. évf. 6 k., 1913. — Dekorative Kunst, XV. k. 1912—13. — Art et décoration, XVII. k. 1913. — Nouv. ann. des mathématiques, XIII. k. 1913. — Zeitschrift für den physik. und chem. Unterricht, XXVI. k. 1913. — Deutsche Rundschau, XXXIX., 1912—13.

A Tanári Könyvtár tehát az 1913—14. tanévben szaporodott ajándék útján 10 művel (12 kötet), vétel útján 69 művel (120 kötet), állománya tehát 2845 mű 5090 kötetben. — Könyvtáros: *dr. Birkás Géza.*

2. *Ifjusági könyvtár: Új beszerzés: Endrődi:* A magyar költ. kincsesháza II.; *Bulwer—Gaal:* Pompeji utolsó napjai III.; *Kreutzer:* A szikratávíró I.; Széchényi eszmevilága I.; *Bölsche:* A természettudomány fejlődésének tört. II.; *Deák:* Daloskönyv I.; *Tömörkény István* munkái VI.; Akadémiai kiadványok II.; Les Annales politiques et littéraires; *Kellermann:* Az alagút III.; *Móricz Zs.:* Kerek Ferkó III.; *Schnitzler K.:* Guszti hadnagy I.; *Mikszáth K.:* Almanach I.; *Swift:* Gulliver I.; *Ferrero:* Róma nagysága és hanyatlása III.; Klasszikus regénytár XV. k.; *Farkas Pál:* Francia forradalom II.; *Gracza Gy.:* Nevető Magyarország II.; *Takáts S.:* Török-magyar bajviadalok I.; *Apor—Nagy:* Hogyan készül II.; *Mikszáth K.:* Tavaszi rügyek I.; *Radó V.:* Költők albuma I.; *Rákosi V.:* Párisi gyujtogatók I.; *Donászy F.:* Eltünt hadifutárok I.; *Molnár F.:* Pál-utcai fiúk II.; *Williams:* Modern bányászat I.; *Forgó:* Rontó Pál I.; *Gombos:* Hájas Muki II.; *Szemere Gy.:* Igaz történetek I.; *Zempléni Gy.:* Floridai kalandhősök I.; *Rákosi J.:* Korhadt fakeresztek I.; *Rákosi:* Egy tutaj története I.; *Ebers Gy.:* Uarda II.; *Jósika M.:* II. Rákóczi F. I.; *Gaal M.:* Siralmas Erdély I.; — Két diák levelezése I.; *Laurie:* Délafrikai aranykeresők I.; Modern könyvtár: 89—90.; 100.; 152.; 160.; 221.; 227—229. sz. IX. k.; Ungarische Rundschau; Történeti szemle; *Abonyi L.:* Három vitéz magyar baka kalandjai I.; *Barang:* 1848—1849. szabadságharc tört. I.; *Becher—Stowe:* Tamás bátya kunyhója IV.; *Adorján A.:* Császárság II.; *Bozóky E.:* Két év Kelet-Ázsiában II.; *Gaal M.:* Három kenyeres pajtás I.; Egy kis diák naplójából I.; Mátyás király ifjusága I.; Becsület és hűség I.; Kegyelemkenyér I.; Virág Palkó I.; Marci I.; Hűséges mind a sírig I.; Kenyér és becsület I.; Kujak Andris I.; Mókus I.; *Diplomata:* Hannover-huszárok I.; Nagy dolog a háború I.; *Endrei Z.:* Régi magyar költészet I.; *Gárdonyi G.:* Mi erősebb a halálnál I.; Isten rabjai I.; Az a hatalmas harmadik I.; Az én falum II.; A láthatatlan ember I.; *Hankó V.:* Universum VII.; Chemia a mindennapi életben I.; *Hevesi S.:* Jelky András kalandjai I.; *Jókai M.:* ' Kis dekameron I.; Csataképek I.; Aranyember II.; *Márki S.:* Dósa György I.; Nickelsen kapitány II.; *Reviczky Gy.:* Összes költeményei I.; *Sven Hedin:* Északi sarktól a déli sarkig II.; *Vértesi:* Konstantinápoly I.; *Vörösmarty Mihály:* Költői művei I., *Donászy F.:* Buda hőse I.; Élet könyvei X.; Irodalomtörténet 1912. évf.

A könyvtár ezidei gyarapodása 102 mű 148 kötetben. Az összes állomány 2823 mű 5173 kötetben. — Az ifjusági könyvtár őre: *dr. Velledits Lajos.*

B) **Történelmi szertár.** Az év folyamán a szertár vétel útján 5 drb. történelmi térképpel gyarapodott. Állománya: 143 drb. történelmi szemléltető kép, 1 kötet könyv, 37 térkép, 1 kézi atlasz, 29 terrakotta alak. — Szertárőr: *Bognár János.*

C) **Éremgyűjtemény.** Az év folyamán az éremgyűjtemény adakozás útján 30 papírpénzzel és 200 réz- és ezüstpénzzel gyarapodott. Állománya: 33 drb. papírpénz és 1700 drb. réz-, ezüstpénz és érem. — Szertárőr: *Bognár János.*

D) **Földrajzi szertár.** Az év folyamán a szertár vétel útján 5 térképpel és ajándékozás útján 32 diapositiv képpel gyarapodott. Az állomány: ég- és földgömb 6 drb., térkép 267 drb., szemléltető és diapositiv kép 502 drb., kézi térkép és atlasz 8 drb., csillagászati készülék és térkép 6 drb. — Szertárőr: *Bognár János.*

E) **Természetrajzi szertár.** *a) Állat- és növénygyűjtemény.* Vétel útján 54 darabbal gyarapodott, melyeknek értéke 271 K 40 f; ehhez járul Gundela Károly úr ajándéka, összesen 5 drb. A tanácsi engedély alapján kiselejtezett tárgyak száma 33. A tényleges állomány a következő: 2138 állat 8145 K 69 f és 1374 növény 1029 K 53 f értékben. A szertár a lefolyt évben csinos zománcos táblákkal láttatott el, viszont Binét I., Biró I., Buchmüller F., Gombos T., Gundela K., Nagy A., Pór F. és Tattay F. V. o. tanulók csinos karton-címekkel látták el a gyűjteményt. — A gyűjtemény őre: *dr. Somogyi István.*

b) Ásvány-gyűjtemény. Állománya: 1101 drb. ásvány, 250 drb. kőzet, 637 drb. kövület, 23 drb. górcsövi készítmény, 13 drb. eszköz, 353 drb. utánzat, összesen 2377 drb. Ehhez járul az a becses ásványgyűjtemény, amellyel *özv. Jakabffy Ferencné* úrhölgy ajándékozta meg az intézetet. — A gyűjtemény őre: *dr. Toborffy Zoltán.*

F) **Természettani szertár és felszerelés.** A székesfőváros tanácsának áldozatkészsége a mult évben lehetővé tette, hogy iskolánk fizikai felszerelését, mely az idők folyamán elmaradt, az ujabb igényeknek megfelelően kibővítsük. A régi fogyatékos gázvilágítás helyébe villanyvilágítást kaptunk, továbbá két új kapcsolótáblát, új dolgozó-berendezést és a szertár is több szép eszközzel gyarapodott.

Kétségkívül, a fizika rendelkezésére álló terünk az egyre fokozódó követelmények mellett nem mondható bőségesnek, azonban elhelyezése és beosztása igen tervszerűnek és helyesnek látszik. A helyiségek három egymásba nyíló teremből állanak. Az első a háromablakos előadóterem (I. kép).[1] A tábla mellett balra van a kapcsolótábla, a két ablak közti állványon a tükrös galvanométer, melynek skáláját olyankor, midőn nem használjuk, a szertár-teremben tartjuk. A jobboldali folyosóról nyíló ajtó mellett a falra van szerelve a régi vízlégszivattyú és fujtató. A padok mögött középen áll az új vetítőkészülék s vele szemben a tábla felett foglal helyet a vastartókra erősített farúdra göngyölt vetítő ernyő.

Egy másik kisebb (1.5×1.5 m-es), fakeretre erősített és nyéllel ellátott vetítő ernyő a 3. képen a két ablak közt látható. Ez az ernyő ugyanabba a tartóba erősíthető, melyben előtte a tükrös galvanométer skálája van, és olyankor használtatik, midőn kívánatos, hogy a tanulók a vetítőkészülék előtt összeállított kisérleti berendezést is lássák. A vetítőkészülék ilyenkor az ablakok felől külön állványra vagy az előadóasztalra, az ernyő pedig vele szemben az ajtóhoz kerül.

A tábla melletti ajtó a dolgozóterembe nyílik (2. kép), mely a kisérletek előkészítésének és a fizikai gyakorlatoknak helye. A képen látható berendezésen kívül van benne könyvszekrény, szerszámasztal és fekete falitábla; oldalajtaja pedig a tágas, 16 m. hosszú, négyablakos gyűjtemény-

[1] A képek mind intézeti felvételek.

I. FIZIKAI ELŐADÓTEREM.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

II. FIZIKAI DOLGOZÓ.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

III. FIZIKAI SZERTÁR.

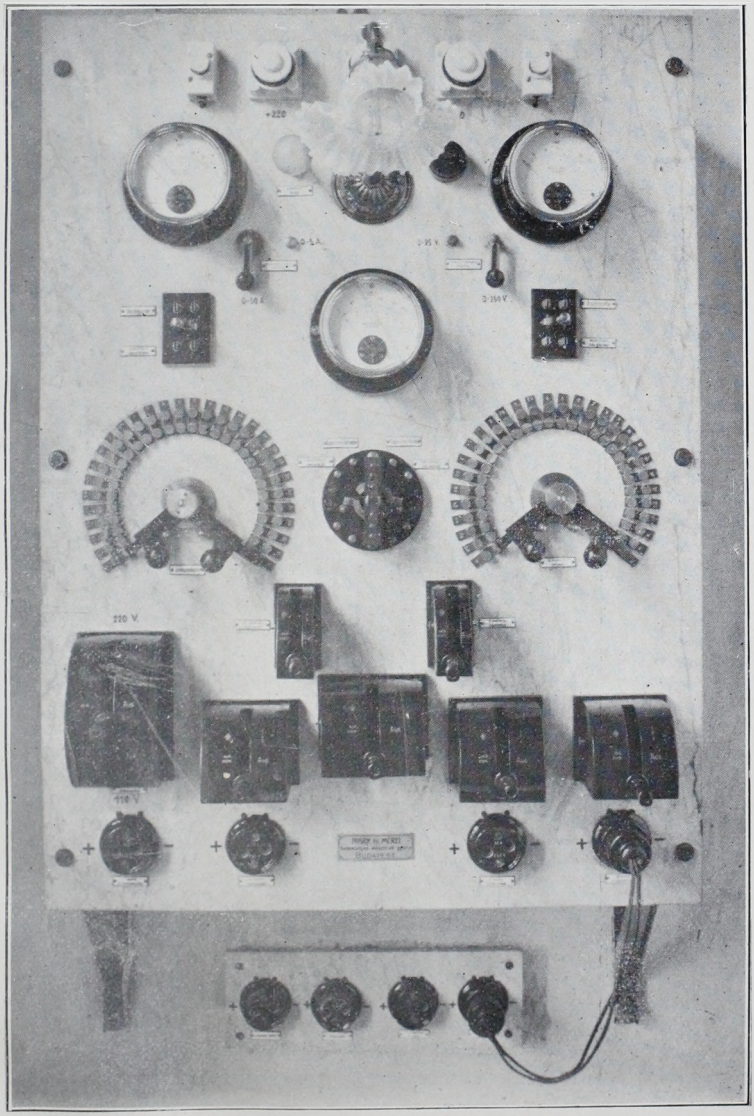

IV. A FIZIKAI ELŐADÓTEREM KAPCSOLÓTÁBLÁJA.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

A fizikai előadó terem kapcsolótáblájának tervrajza.

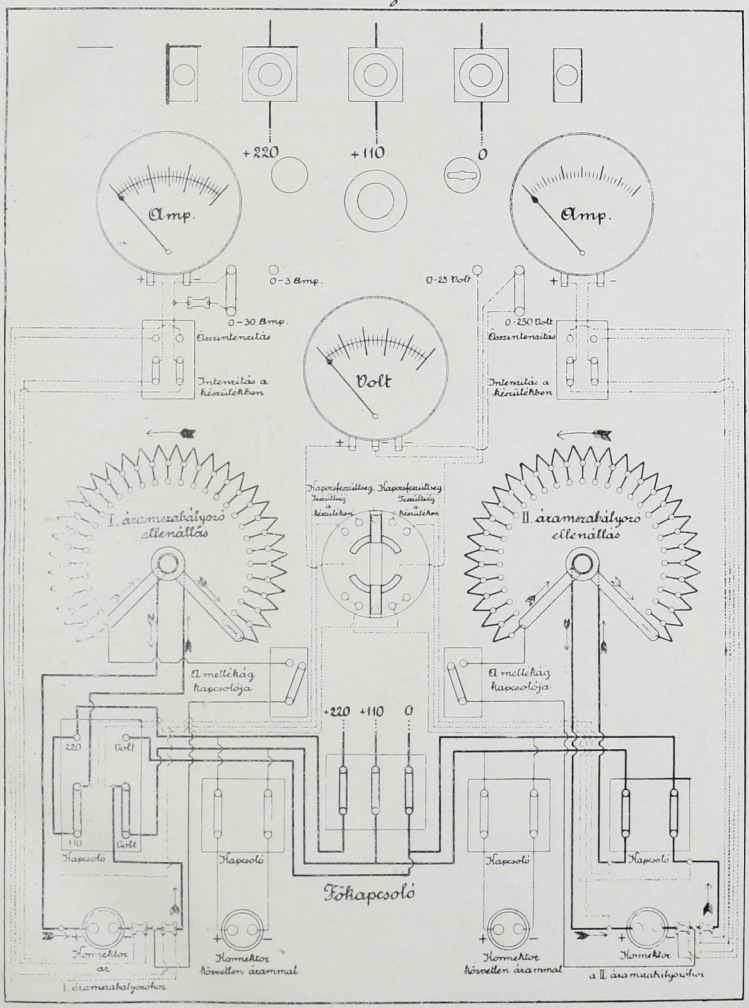

Méretek 1:2·5.

Rajzolta Pacher Ivánné VII. o. t. 1910/11.

VÁROSI
1914.
KÖNYVTÁR

terembe vagy szertárba visz, mely méreteinél s berendezésénél fogva még sokáig alkalmas lesz a szaporulat befogadására.

A helyiségek világítására csupán izzólámpákat alkalmaztunk, ezek ugyanis, véleményünk szerint, jobban megfelelnek ilyen kisebb termekben, mint az ívlámpák. Az utóbbi időben tantermek világítására igen elterjedtek az u. n. reflex-világítású lámpások, ez a berendezés azonban jelentékeny fényveszteséggel jár és az áramfogyasztás szempontjából kevésbbé mondható gazdaságosnak.

A tanterem világítását három csillár látja el: egy egyágú az előadóasztal és két háromágú a padok felett. Az utóbbiak közvetlenül a mennyezet alatt elhelyezett három rövid karból állanak, melyeknek mindegyike egy-egy 100 gyertyafényű, homályos üvegű fémszálas izzólámpát hord, felettük a mennyezeten pedig fehér zománcos reflektor-lap van elhelyezve. Ez a szerkezet igen kellemes diffúz és elég intenziv fényt szolgáltat és jó oldala, hogy a lámpák közül külön egy-egy, vagy kettő is felcsavarható, amint gyengébb vagy tompított világosság kivántatik.

Az előadóasztal felett kissé alacsonyabban egy 200 gyertyafényű, homályos üvegű lámpa van elhelyezve fém-reflektorral; a szertárt két ugyanolyan csillár világítja meg, mint a tanterembeliek. A dolgozóban a két asztal fölött már csak egy-egy, kétágú közönséges csillár van, 50—50 gyertyafényű homályos izzólámpával, mivel áramkimélés szempontjából ez a fölszerelés itt gazdaságosabb. Ugyanis alacsonyabban elhelyezve a lámpák az asztalokra (mert többnyire csak ezeken folyik a munka) elegendő világosságot árasztanak, ha csak egy asztalon dolgozunk, elég csupán annak a csillárját felcsavarnunk. Azonkívül egyes helyeken még a falon is vannak konnektorok (pl. a mérlegállványnál) lámpák részére.

A villamos világítással egyidejűleg az előadóterembe és a dolgozóba új kisérleti kapcsolótáblát szereztünk. E táblák megválasztásában a lehető legnagyobb egyszerűségre és áttekinthetőségre törekedtünk, hogy használatukat a tanulók könnyen megtanulják. Kivánatosnak látszott, hogy a kapcsolótáblát ne komplikálják fölösleges vagy aprólékos alkatrészek, de a készülék viszont a kisérletezésnél előforduló mindenféle esetre használható legyen. E végből számos kapcsolótábla felől tájékozódtunk, olyanokról is, melyek külön megrendelésre, úgyszólván egyéni terv szerint készültek, s olyanokról, melyeket speciális cégek általános tipusként gyártanak. Választásunk végre is a M. Kohl-féle tipusra esett.

Az előadóterem kapcsolótáblája a városi egyenáram három vezetékére van kapcsolva (+220, +110 és 0 volt), és mivel gyakran előfordul, hogy egyszerre két, egymástól függetlenül szabályozható nagyobb intenzitású áramkörre van szükség, két független, szabályozható áramkört tartalmaz. A jobboldali áramkör 110 volt feszültségű és 30 ampère-ig terhelhető. Az áramszabályozást 36 ohmos Weinhold-féle kétkarú ellenállás teljesíti, melynek fokozatai 0.1 ohmtól a szokásos módon haladnak fölfelé s a kapcsolótáblán az illető kontaktusoknál fel vannak jegyezve. A baloldali áramkör egy átkapcsoló segítségével mind 110, mind 220 volt feszültségre kapcsolható; szabályozó ellenállása 48 ohm és 20 ampère-ig megterhelhető. A gyakran használatos és finomabb szabályozásra való segédellenállásokat, melyeknél a kontaktus a tekercs mentén csúsztatható s ezáltal az ellenállás folytonos módon változtatható, egyszerűség okából mellőztük, mivel ezeket szükség esetén a dolgozóasztalon lehet az eszközökhöz kapcsolni. Végre: a két áramkör mindegyike egy-egy külön ampère-métert tartalmaz, voltméterük pedig közös.

A kétkaros áramszabályozó előnyei ismeretesek: egyrészt az áram mind a nagyobb, mind a kisebb ellenállásokkal szabályozható (finomabban beállítható), másrészt az ellenállás a kisérleti eszközzel nemcsak sorosan, hanem részben sorosan, részben parallel kapcsolható; más szóval: az ellen-

állásról 110 voltnál kisebb feszültség is leszedhető (kb. 0.3 voltig). Ez az utóbbi úgy történik, hogy a „mellékág kapcsolója" felírású kapcsolóval az áramkört az ellenálláson keresztül zárjuk s a kisérleti eszközre jutó feszültséget a baloldali karral szabályozzuk; ez esetben a készülék a baloldali kar és a baloldali utolsó kontaktus közé eső ellenállással párhuzamosan van kapcsolva. A jobboldali karral az áramerősség (egyúttal feszültség is) szabályozható.

Ezen áramkörökbe az ampère-méter, mint a tervrajzból látható, söntökkel úgy van iktatva, hogy egy átkapcsoló segítségével mind az összes áramintenzítás, mind a kisérleti eszközre eső intenzítás mérhető. Hasonlóképen mérhető a volt-méterrel is az áramkörök mindegyikében nemcsak a kapocsfeszültség, hanem a konnektorra, vagyis az eszközre eső feszültség is. Az I. áramkör ampère-métere és a volt-méter két érzékenységű, hogy kis értékek is mérhetők legyenek velük. Az ampère-méter mérési határai 0—30, illetőleg 0—3 ampère, a volt-méterei 0—250, ill. 0—25 volt.

A két szabályozható áramkörön kívül van még a kapcsolótáblán két közvetlen, 110 volt feszültséget szolgáltató konnektor külön-külön kapcsolóval. Ezeket olyankor használjuk, mikor az áramszabályozóra nincs szükség, pl. a galvanométer lámpájához.

Végül, hogy az egész tábla árammentessége könnyen ellenőrizhető legyen, a tábla közepén egy főkapcsoló van elhelyezve. Ehhez jut közvetlenül a biztosítékoktól a három fővezeték és innen ágazik szét az egyes kapcsolókhoz. A főkapcsoló helyzetét egy ellenőrző lámpa jelzi (a megvilágító lámpától balra), mely kigyúl, mihelyt a főkapcsoló be van kapcsolva.

A kapcsolótábla alatt még egy kis márványlap van elhelyezve négy konnektorral. Ennek közvetítésével vezethetjük a különböző helyeken alkalmazott konnektorokhoz a kapcsolótáblának tetszés szerint bármelyik áramkörét. Ezek a konnektorok sorban balról jobbra haladva, a következő helyekre vezetnek: az első a tükrös galvanométer lámpájához, a második a vetítőkészülékhez, a harmadik az előadóasztal I. és II. számú konnektoraihoz, a negyedik az asztal III. és IV. számú konnektoraihoz. A kapcsolótábla valamely áramkörét akként vezetjük ezen helyek bármelyikére, hogy a márványlap illető konnektorát dugókban végződő kábelek segítségével összekötjük a tábla megfelelő konnektorával, amint az ábrán is látható. Az előadóasztal négy konnektora közül az I. és II., továbbá a III. és IV. ugyanazon vezeték elágazásai, de a második pár (III—IV.) az első pártól (I—II.) teljesen független. Ez a körülmény lehetővé teszi, hogy az eszközöket az asztal bármelyik részére helyezhetjük, mivel a konnektorok az asztal mentén egyenlő távolságban vannak elosztva, tehát nem kell hosszú vezetéket használni, de másrészt a két pár egymástól független lévén, egyszerre két független, a kapcsolótábláról szabályozható áramkörrel dolgozhatunk. Ez az eset fordul elő pl. az előadóasztalon előkészített kisérletnél, midőn a Ruhmkorff-induktor primér áramát a kapcsolótábla egyik ellenállásával változtatjuk, a másik ellenállást pedig a légszívó elektromótorának szabályozására használjuk.

Mint látható, a kapcsolások a tábla sokoldalú használhatósága mellett is rendkívül egyszerűek. Hogy a tájékozódás mennél könnyebb legyen, a tábla minden egyes kapcsolója, illetőleg a kapcsolóknak mindegyik helyzete mellett felírásos lemezke van, mely megmondja, hogy mi mire szolgál, úgy hogy a tábla felírásai egymagukban is minden esetre útbaigazítanak. De hogy az összefüggést és a tábla egész szerkezetét szintén világosan lássa és megismerhesse minden növendék, a tábla tervrajza a tanterem baloldali falán (a tükrös galvanométer állványa mellett) szintén ki van függesztve. Tapasztalataink alapján állíthatjuk, hogy a tanulók könnyen megértik a készülék szerkezetét s az eszközt rövid idő alatt teljes biztossággal tudják kezelni.

A dolgozóterem kapcsolótáblája ugyanilyen szerkezetű, mint az elő-

adóé; csupán abban tér el tőle, hogy csak egy szabályozható áramkörrel rendelkezik és két közvetlen áramú konnektorral. Mérőkészülékei levehetők és e célra készült tartókba helyezve bárhol másutt is használhatók.

A tanterem egyéb berendezése, jelentéktelen változásoktól eltekintve, a régi maradt, csak az előadóasztal átalakítása érdemelhet még említést. Új fedőlapja tömör tölgyfából van, mindennemű kivágás nélkül. Részünkről fölöslegeseknek tartjuk azokat a különféle alkatrészeket, mélyedéseket és kivágásokat, melyeket az előadóasztalokon alkalmazni szoktak, mivel megbontják az asztal egységét, ami olykor kellemetlen lehet, mi több, fölöslegesek is egyúttal, mivel ugyanaz a cél sokkal jobban, sőt, mondhatni, kényelmesebben is elérhető az asztaltól független eszközökkel (pl. a higany számára való mélyedés helyett jobban megfelel egy papírmasé-tál), ahogy azt elismert tekintélyek ajánlják (Grimschl, Weinhold). Az asztal lapján semmiféle kiemelkedő alkatrész nincsen. A padok felé fordított oldalon három gázcsap emelkedik a fedőlap alól annak szintjéig; a villamos konnektorok és a tükrös galvanométer konnektora a tábla felőli részen vannak elhelyezve. A vízvezetéki csapok a káddal külön, oldalt, az ablak felé állanak.

A dolgozó- vagy előkészítő-terembe két asztalt kaptunk, melyek a 2. képen láthatók. Alul szekrényesek, egy sor fiókkal, fedőlapjuk tömör tölgyfa, mint az előadóasztalé. A fedőlapokból kiemelkedik mindkét asztalvégen egy-egy dupla gázcsap és a fedőlap alatt mind a két asztalvég egy-egy villamos konnektorral van ellátva, melyek a kapcsolótábláról ugyanoly módon nyerik az áramot, mint a tanterem előadóasztala.

Új még a teremben a jobboldalt látható mérlegállvány, melyen három mérleg számára van hely, és az üvegfúvó-asztal a bal sarokban, az ablak mellett.

Ezzel a berendezéssel egyidejűleg szertárunk is több szép eszközzel gyarapodott. Megemlíthető közülök a Hartmann u. Braun-féle tükrös galvanométer, mely az 1. képen az ablakok közt, falra erősített állványon elhelyezve látható. Deprez—D'Arsonval-rendszerű és kétféle tekercseléssel van ellátva. Kitünően szerkesztett, igen érzékeny és sokoldalúan használható műszer, egy hozzávaló karos sönttel érzékenysége 0.0001-részig csökkenthető, úgy hogy tág határok közt rendkívül kényelmesen lehet használni.

Az előadóasztalon látható új Ruhmkorff-induktorunk. Wehnelt-féle áramszaggatóval van ellátva és primér tekercsmenetei dugók segítségével négyféleképen kapcsolhatók az önindukció változtatására. Maximális szikrahossza 40 cm.

Mellette van az elektromótorral hajtott Gaede-féle forgólemezes (v. doboz-) légszivattyú, mely egyúttal légfujtatónak is használható. Mint légszívó rövid idő alatt 0.01 mm. higanynyomásig terjedő vákuumot szolgáltat, úgy hogy segítségével az induktor előtt látható üvegcsőben az elektromos kisülés minden fázisa egészen a pozitiv ívfény teljes eltünéséig, a kathódsugárzásig, nagyon szépen bemutatható. Légfujtató gyanánt használva a hozzávaló injektorral ötszelepes hangtani szélszekrényünket bő légárammal, illetőleg légnyomással látja el mind az öt szelep egyidejű használata esetén is, azonban tízszelepes nagy szélszekrényhez is elegendő.

Végül mint célszerű eszközt megemlíthetjük két új, csavarral beállítható, u. n. Gauss-állványunkat, melyek a szertárban a tükrös galvanométer skálájától kétoldalt elhelyezve láthatók. Lapjuk négyszögletes, minden irányban elforgatható és csavar segítségével ferde helyzetbe állítható. Magasságuk legalsó helyzetben az előadóasztaléval egyenlő, hogy velük egyebek közt az előadóasztalt is bármely irányban meg lehessen toldani.

A szertárnak egyebekben való gyarapodását a következő sorozat mutatja:

Üvegfúvó-asztal fúvólámpával. Gyorsmérleg mintája. Nóniusz mintája. Tölgyfatálca. Papírmasé-tál. 2 drb. sűrűségmérő areométer. Alkoholméter. Üveghenger kifolyócsővel. Légszívótányér, léginjektor és szélszekrény a

Gaede-féle légszívóhoz. 5 drb. ajaksíp. Készülék a víz hőokozta keringésének bemutatására. Wollaston-féle kriofór. 2 drb. állvány a kapcsolótábla ampèremétere és volt-métere számára. Elágazó ellenállás (shunt), Nernst-lámpa és vetítő-skála a tükrös galvanométerhez. Kisülési cső és foszforeszkáltató vákuumcső a Gaede-féle légszívóhoz. Wheatstone-féle híd. Siemens-féle dugós reosztát.

A szertár állománya: A szilárd testek mechanikájához tartozó eszköz 86 drb.; a cseppfolyós testek mechanikája 41 drb.; a légnemű testek mechanikája 37 drb.; hangtan és hullámmozgás 51 drb.; fénytan 48 drb.; hőtan 62 drb.; mágnesség 28 drb.; elektrosztatika 53 drb.; elektrodinamika 119 drb.; szerszámok és vegyesek 61 drb. (ez a csoport eddig az értesítőben nem volt közölve); összesen 586 drb. — Szertárőr: *dr. Koren Dénes.*

G) **Kémiai szertár.** A vegytani szertár kiegészítésére a székesfőváros tanácsa a rendes évi átalányon kívül a lefolyt isk. évre 4006 koronát utalványozott, melyet következőképen használtunk fel:

Az előkészítő és tanterem közé modern, vasvázas vegyifülke épült. Beszereztetett 3 drb. tolóajtós- és egy redőnvös vegyszerszekrény, az előkészítőterem egyik dolgozóasztalát pedig palalappal, gázcsapokkal, vízvezetéki csövekkel és kiöntővel szereltettük fel. Ugyancsak a fenti összegből vettük a következő eszközöket:

1 drb. teljesen felszerelt mikroszkopium. Zier-féle elemző-mérleg és súlysorozat. 12 drb. Eschner-féle szemléltető kép, 10 sorozat (50 drb.) Schröder-féle technologiai tábla. Marsch-féle arzén-készülék. Higanybarométer. 2 drb. büretta-állvány. Kézi centrifuga. Kettős Péligot-cső. 2 drb. Scheibler-exsiccator. Elektromos hidrogén-készülék. Deville-gázfejlesztő. Kipp-féle gázfejlesztő. Sósavbontó készülék. 2 drb. demonstráló hőmérő. Hűtőfogóállvány. Edényszárító-állvány. 3 drb. hitelesített mérőlombik. Acél porítómozsár. Ozonfejlesztő. Acéltok sűrített oxigénnel, redukáló szeleppel. Ugyanaz folyós szénsavval. Vacuum párologtató csésze. Browning-féle egyenes látású spektroszkóp, állvánnyal. 5 drb. szűrőállvány. Választótölcsér. 15 drb. zománcfelíratú vegyszerüveg. Állandó vízfürdő rézből. Klórfejlesztő. Döbreiner-féle gyújtógép. Ilosvay-féle levegőelemző. Párologtató lámpa. Világítógázgyár modellje. Acetilénfejlesztő, égővel. Villamos forralóüst. Üvegcsapok, főzőpoharak, lombikok.

A rendes évi átalányból *vétel útján* történt szaporodás:

Dugófúró-készülék kicserélhető betétekkel. Dugópuhító. 2 drb. csavarmetsző acél. 7 drb. zománcjelzésű vegyszerüveg. Az elhasznált törékeny üvegeszközöket, gummicsöveket és vegyiszereket újakkal pótoltuk és számos régi készüléket megjavíttattunk.

Ajándékozás útján kaptunk egy kb. 80 darabból álló technologiai gyűjteményt a gummigyártás köréből (a Magy. Ruggyantaárúgyár R.-T.-tól) s a magyar aszfaltipar termékeit feltüntető sorozatot (14 drb.) Fekete József úrtól.

A székesfőv. anyagszertár útján a szertár több kézi szerszámmal szaporodott. A leltári állomány jelenleg a következő: 78 drb. mérőeszköz, 102 drb. kisérleti- és elemzőkészülék, 111 drb. hevítő-, szárító-, olvasztó- és párologtató-készülék, 215 drb. állvány, segédeszköz és szerszám, 101 drb. falitábla, vetítőkép és rajz, 44 drb. el nem használódó készítmény, tehát 651 leltári tárgy 276 tételben. — Szertárőr: *dr. Toborffy Zoltán.*

H) **Geometriai szertár.** A szertár gyarapodása: öt szabályos test szabályos síkmetszésekkel. A szertár állománya: I. geom. minta 239 drb., II. ábr. geom. minta 134 drb., III. rajzszer 40 drb., IV. műszer 26 drb., V. vegyes 44 drb. Összesen 483 drb. 4868 K 81 f értékben. — Szertárőr: *Szerényi Géza.*

I) **Szabadkézi rajzi szertár.** Az állomány a Winkelhoffer Árpád VII. o. tanulótól ajándékozott 5 pohárral és a Schwarz Pál VII. o. tanulótól adományzott régi kulcsokkal együtt a következő: I. Természetutáni rajzokta-

tási tárgyak: *a)* faneműek 53 db., 254.40 K értékben; *b)* fémneműek 41 db., 78.10 K értékben; *c)* kő- és agyagedények: 55 db., 33.75 K értékben; *d)* kitömött állatok és egyéb praeparatumok: 89 db., 244.50 K értékben; *e)* vegyesek: 37 db., 80.60 K értékben. II. Gipsz minták: 254 db., 928.65 K értékben. III. Különböző művek és lapminták: 295 db., 1764.02 K értékben. Összesen: 824 db., 3384.02 K értékben. Szertárőr: *Tattay Ferenc.*

K) **Zeneművek tára.** A szertár állománya: az Árion példányain kivül 85 vegyes- és férfikar. — Szertárőr: *dr. Velledits Lajos.*

V.

Iskolaorvosi jelentés.

Az iskola épületéről egyebet nem jelenthetek, mint hogy tiszta. Játéktér az I. és II. osztályú tanulók részére az intézet befásított hátsó udvara, a többieknek a Budapesti Egyetemi Athletikai Club lágymányosi pályája (I. ker., Fehérvári-út 60. sz.). Korcsolyapálya nem volt.

Az iskolai év elején végzett trachomavizsgálat alkalmával a tanulók közt egy trachomás sem találkozott, ellenben szemére panaszkodott összesen 82 tanuló, a fülére 16. Nem elégedtünk meg azonban az egyszerű figyelmeztetéssel és utasítással, hanem a jelentkezetteket mindaddig beidéztük, amíg szemüket-fülüket meg nem vizsgáltatták s szemüveget nem kaptak, vagy gyógyszert nem szedtek.

Egész évre szóló tornamentességben részesült testi fogyatkozás miatt 2, egyéb gyengeségi állapot és fogyatkozás miatt a tankerületi főigazgató úrtól 6 tanuló. Rövidebb-hosszabb időre 24 tanulót kellett részben, vagy egészen fölmenteni a tornázás alól. Balesetünk nem volt ebben az évben, haláleset 1 fordult elő, öngyilkosság következtében. A fertőző bajok okozta kitiltások száma összesen 21. Fertőző beteg tanulónk volt 7 és pedig 3 vörhenybeteg, 2 kanyarós, 1 hasi hagymáz, 1 bronchitis; ezeken kívül a ker. tiszti orvos 14 tanulót tiltott ki hozzátartozóik fertőző betegsége miatt.

Az egészségtant a VII. osztálynak 27 tanulója tanulta heti 2 órában, kielégítő eredménnyel.

Dr. Pekár Mihály.

VI.

Az ifjusági egyesületek müködéséről.

I. Az önképző-kör.

Az ifjúsági Petőfi-önképzőkört jelen tanévben Glatz Károly dr. tanár vezette.

A kör alakuló ülése 1913. szept. 21-én volt. A rendes tagok száma: 90, a pártoló tagoké: 92.

A tisztikar a következőleg alakult meg: Ügyvezető-titkár: Antal István VIII. o. t., másodtitkár: Pacher István VIII. o. t., harmadik titkár: Berger Pál VIII. o. t., jegyző: Takács István VIII. o. t., pénztárnok: Löffler Ferenc VIII. o. t., ellenőr: Darvas Lajos VII. o. t., könyvtáros: Crha Gyula VIII. o. t.

A körnek volt 1 alakuló, 18 rendes, 1 dísz- és 1 záróülése. Ezeken az üléseken volt 14 szavalat, bírálatra került 10 eredeti költemény, 14 irodalmi, 1 művészeti, 3 természettudományi, 1 történeti, 1 bölcseleti szabadelőadás, 5 humoros előadás, 13 zeneszám, melyeket az illető zeneszerzőről szóló ismertetés és jellemzés előzött meg.

November 23-án Eötvös-ünnepélyt rendezett a kör, december 12-én pedig, díszes közönség jelenlétében, irodalmi estélyt, melynek keretében az intézet nagyérdemű első igazgatójának, Felsmann Józsefnek a díszteremben elhelyezett arcképe is felavattatott. Az irodalmi estély műsora a következő volt:

1. *Megnyitó beszéd.* Mondotta: Antal István VIII. o. t.

2. *Karácsonyi Ének.* Előadta: Berger Pál VIII. o. t. vezényletével az ifjúsági ének- és az önképzőköri zenekar.

3. *Betlehemes játék.*

Szereplők:

Huszár		Szerényi Géza VIII. o. t.
Első		Minár József VII. o. t.
Második	pásztor	Schwarz Jenő V. o. t.
Harmadik		Nagy Lajos VII. o. t.
Vén Dadó		Lippert Lajos VIII. o. t.
Cigány		Crha Gyula VIII. o. t.
Angyal		Kállai Géza VIII. o. t.

4. *Schumann:* a) *Grillen,* b) *Aufschwung.* Zongorán előadta: Pacher István VIII. o. t.

5. *Wagner: Nászinduló.* Előadta Berger Pál vezényletével az ifjúsági ének- és zenekar.

6. *Molière: Doktoravatási ceremónia.* Bevezette Takáts István VII. o. t.

Szereplők:

Praeses	Crha Gyula VIII. o. t.
Primus doctor	Lipták Dezső VIII. o. t.
Secundus doctor	Schwarz Jenő V. o. t.
Tertius doctor	Nagy Lajos VII. o. t.
Quartus doctor	Minár József VII. o. t.
Quintus doctor	Lippert Lajos VIII. o. t.
Baccalaureus	Wallenburger Gusztáv VIII. o. t.
Chirurgus	Kállai Géza VIII. o. t.

(A dalkiséretet Doktay István VIII. o. t. szerzette.)

A hirdetett pályázatok eredménye a következő:

1. *Magyar irodalomtörténeti és esztétikai értekezés.* A bűn és bűnhődés Arany költészetében. Beérkezett 3 mű. A két legjobb és értékre nézve is egyenlő dolgozat szerzői 15—15 korona jutalomban részesültek. Szerzői: Antal István VIII. o. t. és Pogány Béla VIII. o. t., Takács István VII. o. t. értekezése dicséretet nyert.

2. *Német irodalomtörténeti és esztétikai értekezés.* Stuart Mária és Bánk-bán, különös tekintettel a tragikumra. Német nyelven irandó értekezés. Beérkezett 3 mű. A Berger Pál és Löffler Ferenc VIII. o. tanulók dolgozata 10—10 korona jutalmat nyert.

3. *Fizikai értekezés.* A radioaktivitás. Az I. díjat, 20 koronát Jendrassik Loránt VIII. o. t., a második díjat, 10 koronát a Haller Ödön VIII. o. t. dolgozata nyerte meg. Darvas Endre VIII. o. t. dolgozata megdicsértetett.

4. *Történelmi értekezés.* Martinuzzi. Történelmi jellemkép. Beérkezett 1 mű, mely az I. díjat, 20 kor.-át dicsérettel nyerte meg. Ez értekezés szerzője Antal István VIII. o. t.

5. *Eredeti lirai költemény.* Pogány Béla VIII. o. t., Takács István VIII. o. t. és Wallenburger Gusztáv VIII. o. t. költeménye 5—5 korona jutalomban részesült. A beérkezett pályamunkák száma 23.

6. *Eredeti epikai költemény.* Beérkezett 6 mű. Pogány Béla VIII. o. t. és Takács István VIII. o. t. műve 5—5 korona díjat nyert. Pacher István VIII. o. t. költeménye dicséretet nyert.

7. *Eredeti novella vagy útleírás.* Beérkezett 11 mű. A díjat, 10 koronát Antal István VII. o. t. nyerte el.

8. *Német műfordítás.* Herder Cid-jéből egy szabadon választott románc. A 10 korona pályadíjat Pogány Béla VIII. o. t. Cid első részének teljes fordítása nyerte meg. Takács István VII. o. t. fordítása dicséretben részesült.

9. *Francia műfordítás.* Lafontaine: Les deux pigeonneaux. A 10 korona pályadíjat Pogány Béla VIII. o. t. műfordítása nyerte meg. A beérkezett művek száma 3.

10. *Eredeti festmény.* (Akvarell, olaj v. tempera). Beérkezett 6 festmény. Liedl Károly VIII. o. t. festménye 6 kor., Wallenburger Gusztáv VIII. o. t. festménye pedig 4 korona díjat kapott.

11. *Karikatura a diákéletből.* A 10 korona pályadíjat Liedl Károly VIII. o. t. nyerte meg.

12. *Eredeti műdal.* (Szöveg és zene.) Berger Pál VIII. o. t. műve 6 kor., Sternberg VII. o. t. műve 4 kor. jutalomban részesült.

13. *Művészi fénykép.* Díja 10 kor. Beérkezett 14 kép. A pályadíj nem adatott ki.

14. *Miért oly nehéz a magyar helyesírás és szabatos stilus elsajátítása?* Díja 10 kor. Nem érkezett be egy pályamű sem.

15. Maza László VI. o. t. és Szenes Ernő VI. o. t. a zenekarban kifejtett munkásságáért 5—5 korona jutalmat kapott.

A kör legszorgalmasabb és legmunkásabb tagjai a következő tanulók voltak: Antal István, Berger Pál, Pogány Béla, Pacher István, Löffler János, Minár József, Nagy Lajos, Haller Ödön, Vörösváry Ferenc, Darvas Endre, Crha Gyula, Takács István, Darvas Lajos, Nánássy György, Faragó János, Redlich Miklós, Szenes Ernő.

Az önképzőkör kebelében folyó tanévben zenekar is alakult Kräuter Ferenc dr. tanár vezetése alatt. A zenekar karmestere Berger Pál VIII. o. t. volt. Tagjai: Botos Ferenc VIII. o. t., Doktay Isvtán VIII. o. t., Löffler Ferenc VIII. o. t., Maza László VI. o. t., Szenes Ernő VI. o. t., Hajduska Ernő VI. o. t., Redlich Miklós VI. o. t., Sternberg György VI. o. t., Nonnenmacher Lajos V. o. t.

Glatz Károly dr.
a kör vezetőtanára.

II. A gyorsíró-kör.

Az intézetünkben 1913. évi január hó 31-én újból életre kelt gyorsírókör november hó 21-én tartotta f. tanévi alakuló közgyűlését.

A tisztikar következőkép alakult meg:

Elnök lett Gink Lajos VIII., *titkár* Szentirmay Endre VIII., *jegyző* Pór

Ferenc V., *könyvtáros* Buchmüller József V., *pénztáros* Gombos Tibor V. o. tanuló. *A bíráló-bizottság tagjai:* Sepsi János V., Horák József VI., Kurländer Ottó V., Weisz Andor V. és Heverdle István IV. A) o. tanuló.

A kör első ülésén volt vezető-tanárát, Bódogh Jánost, hálája és ragaszkodása jeléül *tiszteletbeli tagjává* választotta és a gyakorlati kiképzés előmozdítására havonkint gyorsírási tárgyú történelmi felolvasásokat és versenyírásokat tartott. A tagok közül többen résztvettek a Magyar Gyorsírók Egyesülete által hirdetett szabatosírási pályázatban és ezen egyesület országos írásversenyén is.

A gyorsíró-kör május hó 22., 27. és 29-én tartotta évzáró írásversenyét, amelynek eredménye a következő:

a) Kezdők versenye. Nyertes lett: 1. *Schleifer Miklós* III. B o. t. percenkénti 160, 2. *Fábián Pál* IV. A. és *Réthy Ernő* V. o. t. 135, 3. *Matula József* V. o. t. 130, 4. *Eisenberg Henrik* III. B, *Neumann Tivadar* IV. B, *Hermann István* IV. B, *Szigeti Miklós* III. B és *Klein József* III. A o. tanuló 120 szótagos diktátum leírásával és felolvasásával. *Dicséretet érdemelt* a 105 szótagos fokon: *Freud Béla* III. B, *Weisz Miksa* III. B és *Szegő Sándor* III. A o. tanuló.

b) Haladók versenye. 1. *Freud Imre* IV. o. t. 170 szótagos diktátum leírásával és felolvasásával, 2. *Freud Ödön* IV. A o. t. a 160-as fokon, 3. *Heverdle István* és *Lenhardt Vilmos* IV. A o. tanuló a 150-es fokon. Dicséretet aratott Harrer József VI. o. t.

A nyertesek könyv- és folyóirat-jutalmakat kaptak.

A kör bevételét szaklapok előfizetésére fordította.

Kovács Alajos,
a kör vezetőtanára.

VII.

Ösztön- és segélydijas tanulók.

Az intézet ezévi ösztöndíjas tanulóinak száma: 3.

I. Állami ösztöndíjat élveznek: 1. *a jövedéki bírságalapból:* Magyar Elemér VI. oszt. tanuló, a m. kir. pénzügyminiszternek 1906. évi aug. 9-én 54.465. sz. a. kelt rendelete, továbbá a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság 1561/VII—1913. sz. végz. alapján évi 300 koronát; 2. a *Győri kir. árvaalapítványból:* Antal István VIII. oszt. tanuló a VKM. 1912. április 6-án kelt 28.504. sz. végzése alapján évi 200 koronát.

II. Nem állami ösztöndíj: *Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár* ösztöndíja: élvezője Bokor Emil I. A oszt. tanuló, a takarékpénztárnak 1914. é. márc. 18-án kelt 305. sz. a. kelt igazgatósági végzése alapján; összege évi 200 korona.

Segélydíjasok. A Szilágyi István-féle alapítványból a székesfővárosi tanács 33722/1914—VII. sz. alatt hozott határozattal intézetünkből 7 tanulót részesített, egyenkint 160 koronás segélydíjban. A segélydíjas tanulók a következők: Bokor Emil I. A, Csutorás Ede III. A, Buchmüller József és Lamy Imre V., Görög Henrik VI., Takács István VII., Crha Gyula VIII. oszt. tanuló. A segélydíjak összege: 1120 korona.

VIII.

Kisebb segélyezések.

Szilágyi István-féle alapítvány. Néhai nemes Szilágyi István, pesti polgár és gombkötőmester alapítványából a székesfőváros tanácsa 1913. é. május 2-án 55313/1913—VII. sz. a. kelt határozatával intézetünknek 50 koronát utalványozott szegény tanulóknak tanszerekkel való segélyezésére. Ezen az összegen 25 kézikönyvet vásároltunk, melyet 3 tanuló segítésére fordítottunk.

Felsmann József-alapítvány. Az alapítvány célja szegény és szorgalmas tanulókat író- és rajzeszközökkel és a szükséghez képest iskolakönyvekkel is segélyezni. Az alapítványt a székesfőváros letéti hivatalában kezelteti. Az alapítványi tőke után 1913. évre rendelkezésre álló és 1913. évi június 3-án 61196/1913—VII. számú tanácsi határozattal kiutalványozott 516 K kamatösszeget kézikönyvek vásárlására fordítottuk. Az alaptőke álladéka az 1914. év január 1-én 11.670 korona és 57 fillér.

Milleniumi Segélyalapítvány. A magyar nemzet ezeréves fennállásának emlékére 1896-ban Felsmann József igazgató úr létesítette oly módon, hogy előbb az intézet tanulói, majd a fővárosi pénzintézetek körében is gyűjtést eszközölt. Célja, hogy évi kamataiból intézetünk szegény és jó tanulói iskolakönyvekkel, író- és rajzeszközökkel, esetleg ruhával, táplálékkal, gyógyszerekkel stb. segélyeztessenek. Az alapítványi tőke időközi kamatait a székesfőváros tanácsa minden évben közvetlenül az iskolai beiratkozásokra kitűzött idő előtt, a megszabott célra leendő felhasználás végett az intézet igazgatójának kezéhez kiutalványozza, aki az ily módon kézhez vett kamatok felhasználásáról az iskolai év végén a tanácsnak elszámolni köteles.

A folyó iskolai évben a székesfőváros tanácsa 1913. május 22-én kelt 61192/1913—VII. sz. határozattal rendelkezésre álló kamatok fejében 230 koronát és 10 fillért utalványozott, amely segélyző-összeg növeléséhez a Pesti Első Hazai Takarékpénztár 200, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 100 koronával járult. 30 tanulót 530.10 koronával segélyeztünk. Az alaptőke álladéka 6200 korona és 15 fillér.

Ezen iskolai évben az intézetnek 120 tanulója 1011 db tankönyvvel segélyeztetett.

Díjmentesség. Felmentetett az iskolai év kezdetén az egész tandíj fizetése alól összesen 128 tanuló, féltandíjmentességben részesült 63 tanuló. Az év folyamán még 9 tanuló nyert teljes és 1 tanuló fél mentességet. Az iskolai év második felében elégtelen előmenetel következtében 7 egész és 8 féltandíjmentes tanuló vesztette el a kedvezményt, úgy, hogy a kimaradottak tekintetbe vételével az iskolai év végén összesen 131 volt tandíjmentes és 51 féltandíjmentes. A rendkívüli tárgyakra járó növendékek közül 34-en élveztek teljes és 13-an félmentességet. Az összes tandíjmentesítések 13,509 K-át képviselnek.

IX.

Jutalmazott tanulók.

A székesfőváros tanácsa az évzáró ünnepen kiosztandó jutalomkönyvekre 1914. május 22-én kelt 51036/1914. VII. sz. határozatával 200 koronát utalványozott. A tanári testület kijelölése alapján mint kifogástalan viseletű, jeles előmenetelű és osztályukban legjobb tanulók jutalomkönyvet kaptak: az I. *A* osztályból: Bokor Emil, Fischi István; — az I. *B* osztályból: Frisch Andor, Csanády Lajos; — a II. *A* osztályból: Keller János, Radó Zoltán, Szerényi László, Antal Lajos; — a II. *B* osztályból: Náthán István; — a III. *B* osztályból: Weisz Miksa, Fáber Gusztáv; — a IV. *A* osztályból: Heverdle István, Kolos László; — az V. osztályból: Pór Ferenc, Tattay Ferenc; — a VII. osztályból: Springer József, Takács István; — a VIII. osztályból: Antal István, Crha Gyula, Jendrássik Loránd, Löffler János, Pacher István, Reich Róbert. Ezenkívül a gyorsírásban tanusított szorgalmáért jutalomkönyvben részesült még Freud Imre, Freud Ödön és Heverdle István IV. *A* oszt. növendék. Összesen 25 tanuló.

X.

A tanulók érdemsorozata.

A jegyek és rövidítések magyarázata.

JEGYEK. *Az előmenetelben:* 1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletben: 1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Az általános ítéletben: 1 = Felsőbb osztályba felléphet, vagy a VIII. osztályban: Érettségi vizsgálatra jelentkezhetik; 2 = Javító vizsgálatra bocsáttatik; 3 = Osztályismétlésre utasíttatik; 4 = Az osztályt nem ismételheti.

RÖVIDITÉSEK: ism. = ismétlő; tm. = tandíjmentes; ftm. = féltandíjmentes; öd. = ösztöndíjas; sd. = Szilágyi-féle segélydíjas; fm. = fölmentve.

A) RENDES TÁRGYAK.

I. A osztály.

Osztályfőnök: *dr. Kräuter Ferenc.*

	A tanuló neve ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Ács Emil	2	3	3	2	1	3	3	3	2	1	1
	Bokor Emil tm., öd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Emerling János tm.	1	2	3	1	1	3	2	2	1	1	1
	Faragó Sándor	2	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1
5	Farkas Oszkár	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	1
	Fischi István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Galszter Ferenc	3	4	4	4	3	4	4	3	3	2	3
	Gewölb Adolf	1	2	2	2	3	3	2	2	3	1	1
	Goldner Imre	1	2	2	1	2	3	2	1	2	1	1
10	Groszmann Gyula	2	3	3	2	2	4	3	1	2	1	2
	Gulyás Péter	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	1
	György Endre	3	2	3	3	2	3	2	3	2	1	1
	Hammer Károly tm.	2	4	4	4	3	4	4	2	2	2	3
	Hora Nándor	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1
15	Imgrund István	1	3	3	3	2	3	3	1	2	1	1
	Inkei László	3	3	3	3	3	4	4	2	3	2	3
	Kallina Herbert	2	3	1	3	3	3	4	3	2	2	2
	Kerekes Ferenc tm.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1
	Langfelder Tibor tm.	1	3	2	4	2	3	3	3	2	1	2
20	Latabár Árpád tm.	2	3	3	2	2	3	3	3	2	1	1
	Latabár Kálmán ftm.	3	3	3	3	3	3	3	3	m.	1	1
	Lezsák József	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Lovászy Gyula	2	3	3	3	2	3	3	1	1	1	1
	Mautner János	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
25	Müller Miklós tm.	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Nedavaska József	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Perger Ferenc	1	3	3	3	1	3	3	3	2	1	1
	Rankov Miklós	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Redő Kálmán	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
30	Relovszky Antal tm.	2	4	3	3	3	3	3	1	2	1	2
	Rosenthal Sándor tm.	1	2	3	2	2	2	2	1	2	1	1
	Rysavy József	3	3	3	4	3	3	3	3	2	1	2
	Schlesinger József	2	3	3	3	3	4	4	3	3	1	3
	Schön Tibor tm.	2	3	2	4	2	2	3	2	2	2	2
35	Schreier Pál	3	3	1	2	2	3	3	3	2	1	1
	Schuldner Emil tm.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Schwartz Lajos	3	4	3	4	3	3	4	2	3	2	3
	Skolnik József ism.	3	3	3	2	1	3	3	1	2	2	1
	Spielberger Imre	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	1
40	Spitzer Vilmos	1	2	1	1	1	2	3	3	2	1	1
	Strempl Vilmos ftm.	1	3	2	3	2	2	2	2	2	1	1
	Sugár Andor	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1
	Szabó Sándor	3	2	1	3	2	3	2	1	2	1	1

	A tanuló neve ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Szamosi József	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
45	Szántó Emil tm.	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Székely Zoltán	1	3	2	3	3	2	3	1	2	1	1
	Sziklai Dezső	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	1
	Szikszay Dezső tm.	1	3	2	2	2	3	3	2	2	1	1
	Szilágyi Ernő	2	2	1	3	3	2	3	2	2	1	1
50	Szódy Szilárd tm.	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1
	Tóth Nándor tm.	2	3	3	4	3	3	3	2	2	2	2
	Váczy András	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1
	Weisz Dezső	2	2	2	3	2	2	3	3	2	2	1
	Weisz Ferenc	2	3	2	3	3	3	3	3	1	1	1
55	Weisz Lajos	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Windisch Imre	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Wohl Dezső tm.	2	3	3	3	1	3	3	2	2	2	1
	Worell György tm.	3	4	3	2	3	3	3	2	2	2	2
	Magántanuló:											
	Szávozd Mihály	1	2	2	2	3	1	3	3	—	—	1

Beiratkozott: 59. *Vizsgálatot tett:* 59.

I. B osztály.

Osztályfőnök: *Lenkei Lehel.*

	A tanuló neve ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Almásy Gusztáv tdm.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1
	Ausch Lipót	1	3	3	2	1	3	4	3	2	2	2
	Balogh Imre ism.	2	3	3	3	1	3	3	2	2	1	1
	Bartha Jenő	1	2	3	3	1	3	3	2	1	1	1
5	Bodnár Endre tdm.	2	4	3	3	2	4	4	3	2	2	3
	Buchwald Béla tdm.	2	2	3	2	1	3	2	1	3	1	1
	Burger Miklós	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	1
	Csanády Lajos tdm.	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	Dreilinger Pál	3	4	3	4	4	4	4	3	2	2	3
10	Dudás Ferenc	2	2	3	3	1	3	3	3	2	2	1
	Fényes László	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	1
	Frisch Andor tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fürst Jenő tdm.	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1
	Galba József	2	4	3	4	4	4	4	3	2	2	3

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
15 Garami Tibor tdm.	1	2	2	2	1	3	3	3	fm.	1	1
Gál Dezső	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1
Gerle Pál	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
Gránitz Sándor	2	2	1	1	3	2	2	2	3	1	1
Groh István tdm.	1	3	2	1	2	2	2	1	2	1	1
20 Halmi Zoltán	3	3	3	1	3	4	3	3	3	2	2
Hartmann Oszkár	1	2	3	2	3	2	2	2	3	1	1
Hidi Imre	2	2	3	2	3	3	3	3	2	1	1
Inzelt István	1	1	1	2	2	2	2	3	2	1	1
Klébert Géza tdm.	2	3	3	4	3	4	4	2	1	2	3
25 Kohn Gyula	2	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2
Kovács József	3	4	4	4	4	4	4	3	2	2	3
König Béla tdm.	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1	1
Krenner Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1	1
Lakner István	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
30 Lenhardt Ernő tdm.	2	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Löwenstein Ferenc	3	3	1	3	3	3	3	3	2	2	1
Lővinger Pál ftm.	1	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Mandák Ferenc tdm.	2	2	3	3	2	4	3	3	2	2	2
Milosevits Arzén	1	3	2	2	3	3	2	2	2	1	1
35 Mucsi Lajos ftdm.	2	3	3	2	3	3	2	3	3	1	1
Muskát László	3	3	1	3	2	2	2	2	2	2	1
Münzer Pál	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1
Neudörfer Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
Obendorfer Árpád	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2	1
40 Pálosi Béla tdm.	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1
Rupprich László	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
Scharenpeck Ferenc	3	4	3	4	3	3	3	3	3	2	3
Sebestyén Miklós	1	2	1	2	3	2	2	1	fm.	2	1
Somló Sándor	3	2	3	3	3	2	3	1	3	1	1
45 Strassenriter Ignác	2	3	2	2	2	3	3	3	3	1	1
Szabó János	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Szagán István ism.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
Szántó Róbert	3	2	2	2	3	3	3	2	fm.	1	1
Szekrényi Vilmos	1	3	3	1	2	2	3	3	2	1	1
50 Szendy Aristid	2	3	3	2	2	2	3	2	3	1	1
Szpevák Béla	3	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2
Tost Alajos ism., tdm.	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Tóth József	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1
Varga Gábor	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	1
55 Vida István tdm.	2	3	2	2	3	3	3	2	2	1	1
Weidlinger Sándor	3	2	2	1	2	3	3	3	3	2	1
Weisz Ferenc	2	4	3	4	3	4	4	3	2	2	3
Weisz Sándor	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Wiesinger Kálmán	1	1	1	1	2	2	2	2	3	1	1
60 Wild Márton	2	2	1	1	1	2	2	2	1	2	1

Kimaradt: Kun Gyula, Lukács Gedeon, Tóth Ferenc.
Beiratkozott: 63. *Vizsgálatot tett:* 60.

II. A osztály.

Osztályfőnök: *dr. Velledits Lajos.*

	A tanuló neve ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Agulár Károly tdm.	2	3	3	1	3	3	3	3	2	1	1
	Almássy László tdm.	2	3	4	3	3	4	3	3	1	1	3
	Antal Lajos tdm.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Bartha László	2	3	3	2	2	3	3	1	1	1	1
5	Csiga János	1	3	3	2	2	3	3	3	1	1	1
	Dreiacker Ferenc	2	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
	Engelmann Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Finkelstein Vilmos	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1
	Fitzner Iván	2	3	1	3	3	3	3	1	2	1	1
10	Forgács István	3	4	3	3	2	4	3	1	2	2	3
	Franciscy Béla	1	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Frankfurt Ernő	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2	2
	Freiberger Jenő	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
	Fuchs Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
15	Grabinszky László tdm.	3	3	3	2	2	3	3	3	2	1	1
	Grünwald András	3	3	2	3	3	3	3	3	fm.	1	1
	Guzsik Gusztáv ftdm.	2	4	4	3	3	3	4	3	3	2	3
	Heuduska Imre	3	3	3	3	3	4	4	3	3	2	3
	Ilg Albert	2	3	3	1	3	3	3	3	fm.	1	1
20	Kalmár István	2	4	3	3	2	4	4	3	fm.	2	3
	Kapcsos Imre	3	3	4	3	3	3	3	3	1	2	2
	Kara Jenő	1	3	4	3	2	3	4	3	2	2	3
	Kelen Jenő	1	2	2	2	1	2	3	3	3	2	1
	Keller János tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Kerényi Andor	3	4	4	3	4	3	2	2	3	2	3
	Klein Aladár	3	4	4	4	3	4	4	3	1	2	3
	Kohn József	1	1	2	1	1	3	3	2	2	1	1
	Kozma Gyula ism.	1	3	3	2	2	2	2	1	2	2	1
	Kún László	2	4	4	4	3	4	4	3	1	2	3
30	Libhard Béla	3	4	4	3	3	3	3	4	2	2	3
	Márky Béla	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Müller Antal	1	3	4	3	3	3	3	2	1	1	2
	Nagy Henrik tdm.	1	1	1	1	2	3	3	2	2	1	1
	Nagy Imre tdm.	2	3	2	1	2	3	3	2	2	2	1
35.	Parmanthie Miklós	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Politzer Imre	2	2	2	1	1	2	3	1	2	1	1
	Radó Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Radó Géza	3	3	3	2	3	3	4	3	2	2	2
	Raschka György ism.	1	3	3	2	2	2	2	3	2	2	1
40	Rennard Béla tdm.	2	3	3	2	2	3	3	3	2	1	1
	Schreier László	2	3	3	2	3	3	3	2	3	1	1
	Schwarcz Endre	2	2	3	1	1	2	3	3	3	2	1
	Simon Alfréd ftdm.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Steiner Imre	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1

A tanuló neve ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépirás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
45 Stern Jenő	2	4	4	3	2	4	3	3	2	2	3
Szerényi László tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vajda László	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1
Varga József tdm.	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1
Végső József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
50 Wahl István	2	2	2	1	2	3	3	3	2	1	1
Weisz Miklós	3	3	3	1	3	3	3	3	fm.	1	1
Woppera József	2	4	4	3	3	4	4	3	1	2	3
Zala György	2	4	3	3	3	4	4	3	2	2	3
Zinhóbel Lajos	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1
55 Zolnay József	1	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Magántanulók:											
Fülöp Géza	2	3	3	2	2	3	3	2	—	—	—
Országzki László	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	—

Kimaradtak: Giustini Elemér, Langsfeld Ede.

Beiratkozott: 59. *Vizsgálatot tett:* 57.

II. B osztály.

Osztályfőnök: *dr. Glatz Károly.*

A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépirás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Bánszky Zoltán	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1	1
Bárdi László	3	4	3	4	3	3	4	3	2	2	3
Bedőcs Mihály	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
Bena Jenő	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
5 Binét Miklós ftm.	2	2	3	3	3	3	4	2	2	2	2
Birnfeld Imre	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Csillag Imre ftm.	3	3	2	3	3	2	3	2	2	2	1
Deutsch Andor tm.	2	3	2	4	3	3	3	2	1	1	2
Ébner Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
10 Eglmayer Miklós	2	2	3	4	3	3	3	3	2	1	2
Fekete István	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2	3
Fischer László tm.	3	2	2	3	2	3	3	3	2	2	1
Flam Oszkár tm.	2	3	2	2	2	1	2	2	2	1	1
Frankl Ákos	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
15 Grünbaum László	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Grünwald József	3	4	3	4	3	3	4	2	3	2	1
	Gutman Rezső	3	3	3	3	2	4	3	3	2	2	2
	Holstein Imre tm.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Horváth Károly tm.	2	3	3	3	2	3	2	3	1	1	1
20	Juhász Rezső tm.	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Kappel Jenő ftm.	1	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Kemény Pál ftm.	3	3	3	4	3	4	3	3	2	1	3
	Klein László	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2
	Kovács Gyula tm.	1	1	2	2	1	1	3	2	1	1	1
25	Lakner Mátyás	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Lax Hugó tm.	2	2	2	2	1	2	3	1	2	1	1
	Ligart Géza tm.	1	2	2	3	2	3	2	2	2	1	1
	Löffler János	2	3	2	3	2	2	3	2	2	1	1
	Martos Ferenc	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
30	Máj József tm.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	1
	Minár Pál	2	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Minár Péter	2	4	3	4	3	4	3	3	2	1	3
	Mitrovácz Andor	1	3	2	3	2	1	1	1	2	1	1
	Nathán István tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
35	Ney László tm.	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Odorler Károly tm.	2	3	2	3	2	3	2	2	1	1	1
	Paraszty Sándor	2	4	3	4	3	4	3	2	2	2	3
	Paulay Zoltán	1	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1
	Pavlik Ede	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
40	Pavlik Oszkár	2	3	3	4	3	3	3	2	1	1	2
	Ragályi Dénes tm.	1	2	2	2	3	3	2	1	1	1	1
	Rosenberg István	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Róth Andor tm.	3	2	2	2	3	2	3	2	2	1	1
	Rőhrling Rezső	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
45	Schäffer Gyula	3	3	3	3	3	4	3	3	2	1	2
	Schwartz Károly ftm.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Spinka Miklós tm.	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1
	Steiner Károly	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Szubota Béla	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1	1
50	Taufenecker Vilmos	1	3	3	3	1	2	2	2	1	2	2
	Tarián István	2	3	3	4	2	3	3	2	1	1	1
	Tiringer István tm.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Tóth József tm.	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1
	Vértes György	2	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1
55	Weisz Izsák	2	3	3	2	3	3	3	2	3	2	1
	Wodnyánszky György ftm.	2	3	3	4	3	3	3	2	2	1	2

Beiratkozott: 59. *Vizsgálatot tett:* 56.

Kimaradtak: Borovicz Ede, Szücs Endre, Vidosfalvi Béla.

III. A osztály.

Osztályfőnök: *dr. Nyilasi Lajos.*

A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Balla Gyula	1	2	2	2	3	3	2	1	2	3	3	1	1
Braun István	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	3
Brenner Árpád	2	3	3	3	2	3	2	2	3	2	1	3	1
Csöppüs Imre tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
5. Csutorás Ede tm., sd.	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1
Dóczy Lajos	2	3	4	3	2	4	3	3	3	2	1	2	3
Dreszmann Károly	2	3	3	4	3	4	3	3	4	3	2	2	3
Ehrlich István ftm.	1	3	3	3	4	3	2	3	3	2	2	2	1
Fabing László	1	1	2	2	2	2	1	1	3	1	1	1	1
10. Faragó Pál tm.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1	2	1	1
Farkas Ferenc	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3
Fischer Tibor	2	4	4	4	3	4	3	3	3	2	fm	2	3
Flór László ftm.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1	1
Flór Sándor	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1	1
15. Földi Elemér	1	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2
Gócza Áron	1	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	1	1
Goldner Tivadar	2	3	4	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2
Goldschein Jenő	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2
Grünhut Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
20. Homonnay Ödön	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1	2	1
Kalocsay Győző	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	1
Kertész (Kohn) Walter	2	2	1	2	3	3	3	2	3	1	3	2	1
Klein József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Kleinmann József	2	4	4	4	3	3	3	3	3	2	3	2	3
25. Korányi György	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	2	3
Kovács Gusztáv	2	4	4	4	3	4	3	4	4	2	3	1	3
Kovács István ftm.	2	2	2	2	1	2	2	2	3	2	2	1	1
Kovács Lajos ftm.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
László Emil	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1
30. Markovits Elek	2	2	2	1	2	3	2	3	3	3	3	2	1
Martos Béla tm.	3	3	3	2	3	4	3	3	4	2	1	2	3
Masztig László ftm.	1	2	2	1	2	2	3	3	3	3	1	2	1
Michelberger József ftm.	1	2	2	1	1	2	2	2	3	2	1	1	1
Müller Pál	2	2	3	1	3	3	3	3	3	3	2	1	1
35. Neumann Zoltán	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
Novák András	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Novák Pál	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1
Pál Tibor	3	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	2	3
Rehberger Ernő ftm.	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3
40. Rotter Lajos tm.	1	2	3	3	2	3	1	1	1	1	2	2	1
Sarkadi Miklós ftm.	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	3
Schenk Ferenc	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
Schmidhofer István tm.	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1	1
Sövegjártó Jenő	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1	1

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
45. Sperl Tivadar	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	fm.	1	1
Strausz Miklós	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
Szántó József	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
Szegő Sándor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	1	3
Sztolár Imre	1	4	4	4	3	3	3	3	3	2	2	1	1
50. Takács László	3	3	3	3	3	4	3	3	3	1	1	2	3
Tóth Aladár	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Váncza József	1	2	3	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1
Vidor Andor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Weinstein Lajos . . .	2	3	4	3	3	3	3	3	4	2	1	2	1
Magántanuló:													
Sztarill István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	1

Kimaradt: Herok Vilmos, Wintermantel Kálmán.

Beiratkozott: 56. *Vizsgálatot tett* 54.

III. B osztály.

Osztályfőnök: *dr. Szabó Viktor.*

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Ányos István	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1
Benzsay Gyula tm. . .	1	1	2	3	2	1	3	3	2	2	2	1	1
Berger Tibor	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1
Buchbinder László . .	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	3	1	1
5 Eisenberg Henrik tm. .	2	2	1	3	3	2	3	2	3	2	2	2	1
Engelman Ernő . . .	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Farkas József	1	1	1	2	1	1	2	3	3	3	2	1	1
Faber Gusztáv tm. . .	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Feigl Gyula	1	2	2	3	3	2	2	3	2	1	1	1	1
10 Feiwel Miklós	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	2	1
Fichtl Miklós	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2	2	3
Freud Béla	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1
Göhr József	1	1	2	2	3	2	3	3	2	3	1	2	1
Gut Károly tm.	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
15	Heller László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Holitser Dezső tm.	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1
	Hrabák Dezső	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Janusek Béla	1	3	3	4	3	3	3	3	3	2	1	2	2
	Király Béla ftm.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
20	Klein Lajos	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1
	Krenek Ferenc	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Löbl József	3	3	2	3	2	2	3	3	2	2	3	2	1
	Markovics László	3	2	2	2	3	2	2	3	3	3	2	2	1
	Mungyer Tivadar ftm.	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1
25	Müller László ftm.	2	2	1	3	3	2	3	3	2	1	2	1	1
	Német Béla	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1
	Pollák Imre	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Prickelmayer Ferenc tm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	Ramberger László tm.	1	2	2	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
30	Rákos Jenő tm.	1	1	1	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1
	Rippel Ernő	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	2	3
	Rosenberg Andor	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1
	Róth Pál	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Röhrling József	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	1
35	Rysavy János	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	1	1
	Salzberger Imre	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Schleiffer Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
	Schuldner Miklós	2	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2	2	3
	Schvartz Imre	2	2	3	3	2	2	3	2	1	2	2	1	1
40	Skultéty Lajos tm.	1	2	2	3	2	3	3	1	3	1	1	1	1
	Solymos Pál ism.	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Sonnenschein Gyula ftm.	2	2	2	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1
	Strasser László	2	2	2	2	2	1	2	3	3	2	2	1	1
	Székely László	1	1	1	2	3	2	1	2	1	3	2	1	1
45	Szigeti Miklós	2	1	2	3	1	2	3	3	2	2	2	1	1
	Szpevák József	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Weismann Sándor tm.	1	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1
	Weisz Miksa tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Wilheim Arnold	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1
50	Zaun Sándor	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2	1	3
	Zeiss Lipót	2	3	2	3	3	2	3	4	3	3	2	1	2

Kimaradt: Gold László, Kovács Imre, Süveg László.

Beiratkozott: 54. *Vizsgálatot tett:* 51.

IV. A osztály.

Osztályfőnök: *Palásti Gyula.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Bajlós József	3	3	3	3	2	1	4	3	3	1	2	2
	Bauer Gyula	1	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1
	Bedekovich Dezső, ftm.	2	3	3	4	3	2	3	3	2	1	2	2
	Berrár István ftm.	1	3	4	3	3	2	2	3	2	2	1	2
5	Bettes Vilmos	2	3	4	4	3	2	2	3	2	3	1	3
	Brummer Ernő	2	3	3	4	3	3	4	3	3	3	2	3
	Falta Tibor	2	3	2	3	1	1	3	3	3	2	1	1
	Faragó István	2	3	2	2	3	3	3	3	2	2	1	1
	Fábián László	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
10	Fábián Pál	2	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1
	Freud Imre	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1	1
	Freud Ödön	2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	1	3
	Gaal László ftm.	2	3	3	4	3	3	3	4	3	1	2	1
	Gáspár Ernő	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1
15	Gottlieb László	3	3	3	3	3	3	8	3	3	3	1	1
	Guth Béla ftm.	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
	Hammang Ödön	3	4	4	4	3	4	4	3	2	1	2	3
	Heverdle István tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	1
	Hochsinger György	3	3	1	3	3	3	3	3	2	2	1	1
20	Honffy Pál ftm.	1	3	3	3	2	2	4	3	4	1	2	3
	Horák Antal	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2	1	2
	Kalmár Károly tm.	1	2	2	2	1	1	2	2	3	1	1	1
	Kálnai Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Károlyi Gyula	2	3	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
25	Kárpáti Elemér	3	3	3	3	3	2	3	4	2	1	2	2
	Királyhegyi Pál	3	2	3	4	3	3	3	4	4	3	2	3
	Kiskós Antal	2	3	3	3	3	2	4	2	3	2	2	2
	Klemp Gusztáv	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1
	Kolos László	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
30	Kovách Gyula	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1	2	1
	László Miklós	1	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	1
	Lenhardt Vilmos	1	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
	Maly Károly	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2	2
	Nemes Árpád	1	3	3	3	2	2	3	2	2	1	2	1
35	Németh Vilmos ftm.	3	3	3	4	3	2	3	4	2	1	1	3
	Niewelt Ferenc	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Osztiadál József tm.	2	3	2	3	3	3	4	3	2	1	2	2
	Reichfeld György	3	3	3	2	3	3	2	3	3	2	2	1
	Rosenbaum Pál	3	3	3	3	2	3	2	3	4	2	2	2
40	Rosenfeld János ftm.	3	3	3	2	3	3	3	4	4	2	2	3
	Schön Andor	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2	1
	Singer Márton	3	4	3	4	3	2	4	3	2	3	2	3

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Szubota Nándor	2	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2	2
	Tänzer Ernő tm. . . .	2	3	2	3	1	2	3	2	1	fm	2	1
45	Weiller László	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2	2
	Zártl Zoltán	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Magántanuló:												
	Samu Ferenc tm.	2	4	3	3	3	3	4	3	2	—	—	3

Kimaradt: Stark Sándor, Szücs István.
Beiratkozott: 49. *Vizsgálatot tett:* 47.

IV. B osztály.

Osztályfőnök: *Thienemann Tivadar.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Austerlitz László tm. . . .	1	3	2	3	2	2	2	2	3	2	2	1
	Békési Miklós	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Brand János tm.	1	2	1	3	3	2	2	3	3	2	2	1
	Brydl Gyula	1	3	2	2	3	3	3	3	1	2	1	1
5	Csízik Andor tm.	1	3	1	1	3	3	2	1	2	1	1	1
	Erdélyi Endre	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	2	1
	Fekete József	3	4	3	3	4	3	3	3	2	2	2	2
	Forgács Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3
	Fridli Károly	1	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1	1
10	Gálfi Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1
	German Jenő	2	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	1
	Girus Lajos	1	3	2	3	3	3	3	3	1	2	1	1
	Goldner Elemér	1	2	2	1	3	3	3	3	2	2	1	1
	Gubovits István	3	2	3	2	3	3	2	3	3	2	1	1
15	Hajós Béla	2	4	3	3	3	3	4	4	3	3	2	3
	Hatschek Béla	3	4	4	4	4	3	4	3	1	fm.	1	3
	Hermann István	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2	1	1
	Horváth Andor	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Horváth Zoltán	2	4	3	4	4	3	3	4	4	1	2	3
20	Kappel Károly ftm. . . .	2	4	3	3	4	3	3	3	2	2	1	3
	Kellner Jenő	2	4	3	3	4	3	4	3	3	3	1	3
	Klemens Antal	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1
	Lammel Sándor.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Már Lajos	2	2	1	2	2	3	3	3	2	2	1	1
25	Mayler Ede	2	4	1	3	3	3	3	3	2	3	2	2
	Megay László	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Miklós Tihamér	3	4	3	3	3	3	4	3	2	1	2	3
	Módl Zoltán	1	2	1	2	3	3	2	2	3	1	2	1
	Monger István	1	2	3	2	3	3	3	3	1	2	1	1
30	Morbitzer Andor	2	3	2	2	3	3	3	2	1	2	1	1
	Neumann Tivadar	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	2	1
	Nonnenmacher Lajos	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Picke Géza	2	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1	1
	Pudler Imre	2	2	2	2	2	3	2	3	2	3	1	1
35	Ricsovszky József ftm.	2	4	3	3	3	3	3	3	2	3	1	2
	Rotter Árpád	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2
	Schiff László ftm.	3	3	3	3	3	2	3	4	3	3	1	2
	Schwartz József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Sternberg Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3	1	2
40	Stirling László	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1	1	2
	Stuchlick Endre tm.	1	3	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Szalay István	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2	1	2
	Szénási László	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Szimper Kornél	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2	1
45	Thinsz Rezső	2	3	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Thuró Frigyes	1	3	1	3	3	3	3	3	1	1	1	1
	Tóth József	2	4	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Unterreiner Győző	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
	Veil Salamon tm.	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2	1	1
50	Weisz Dezső	2	2	1	2	3	3	2	3	2	2	2	1

Kimaradt: Bruckner József és Fehér Vilmos.

Beiratkozott 52. Vizsgálatot tett 50.

V. osztály.

Osztályfőnök: *Tarkányi Jenő.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Bináth István	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Biró Imre ftm.	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1	1
	Buchmüller József	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
	Dán János	2	2	2	3	3	2	3	2	2	1	2	1
5	Dán Tivadar	2	3	3	4	4	3	3	3	2	1	2	3
	Drusbacki Jenő ftm.	1	2	3	3	3	2	3	2	1	1	1	1
	Faragó Andor	3	3	4	4	3	2	1	3	2	2	1	3
	Fényes Dezső	2	3	2	3	3	2	3	3	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Friedmann Zoltán	2	1	2	3	3	2	1	2	1	1	1	1
10	Gáál József	2	3	4	4	3	3	3	3	4	3	1	3
	Gombos Tibor tm.	1	1	2	1	2	2	3	2	2	2	1	1
	Goldberg Dezső	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Gundela Károly	1	3	3	3	4	2	2	3	1	2	1	2
	Hegedüs László	2	3	4	4	3	2	3	3	1	3	1	3
15	Herzl Gyula ftm.	2	2	2	3	3	1	3	1	2	1	1	1
	Homonnai Béla	2	3	2	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Junker Gyula tm.	1	3	3	3	2	1	2	2	3	2	1	1
	Kertész Ármin	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Kóhn Bódog	3	3	4	3	4	3	2	3	3	3	1	1
20	Kurländer Ottó	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Kukorelli Antal	2	4	3	4	4	2	2	3	3	2	1	1
	Lamy Imre	1	1	2	2	2	1	2	2	3	1	1	1
	Mandits Miklós	1	3	3	3	4	2	3	4	4	1	2	3
	Matula József tm.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
25	Mészáros János	2	3	3	4	4	3	3	4	3	1	1	1
	Mészáros Dezső ftm.	2	3	3	3	3	2	3	3	1	1	1	1
	Modrovics Károly tm.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1
	Móger László	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1	2
	Muzsik Károly	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
30	Nagy András	1	2	2	3	3	1	3	3	1	1	1	1
	Nádler József	2	4	3	4	3	3	3	3	3	2	2	3
	Nándory Lajos	2	3	4	4	4	3	3	4	1	–	1	1
	Neudold József	1	3	2	2	3	3	3	2	1	1	1	1
	Papp József	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1
35	Peschki Ferenc ftm.	1	3	2	3	2	1	3	2	2	1	1	1
	Pollák Iván ftm.	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Pór Ferenc tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Puder Sándor	3	3	3	3	3	2	3	4	2	3	1	1
	Preyer István	3	4	3	3	3	2	3	4	3	1	1	3
40	Réthi Ernő	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2
	Róthbaum István	3	3	3	4	4	3	3	2	3	2	2	3
	Schmidt Ede	1	3	2	3	2	1	3	3	2	1	1	1
	Schwarz Jenő ftm.	2	2	2	3	2	1	2	3	3	2	1	1
	Sepsi János tm.	1	3	3	3	3	2	3	4	3	2	1	2
45	Szerdahelyi Zoltán tm.	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1
	Tattay Ferenc tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Teleki Pál	3	2	2	3	3	2	2	3	3	3	1	1
	Vanger Jenő	2	3	3	3	4	3	3	4	2	3	1	3
	Veidlinger Jenő	2	3	3	2	3	2	3	3	3	2	2	1
50	Weisz Andor	3	3	4	3	3	1	3	3	3	2	1	2
	Zimmermann Aladár	2	3	2	3	4	2	2	3	3	2	2	2
	Magántanulók:												
	Duzs János tm.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	—	1
	Schwarz Jenő ism.	3	3	4	3	4	4	4	3	1	—	—	4
	Sztarill László ism.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	—	1

Kimaradt: Szabó Géza.

Beiratkozott: 55. *Vizsgálatot tett:* 54.

VI. osztály.

Osztályfőnök: *Bognár János.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Adler Sándor	2	4	4	4	4	2	3	3	3	2	1	2	3
	Decsy János	2	3	3	3	3	1	3	3	3	3	2	1	1
	Dreiacker Ödön . . .	1	3	2	2	3	2	2	3	2	1	1	2	1
	Elbert Béla	3	3	3	3	3	2	3	3	4	2	1	1	1
5	Fejes Pál tdm.	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
	Fényes István	3	3	2	2	3	2	2	3	3	1	2	2	1
	Fésüs Béla	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1	3	1	1
	Frankl Miksa tdm. . .	3	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Friedmann Béla . . .	1	2	2	2	2	1	1	2	3	1	4	1	1
10	Görög Henrik tdm., sd.	1	3	2	2	3	1	1	2	2	1	2	2	1
	Hajduska Ernő	2	3	3	4	4	2	3	3	4	3	2	2	3
	Haller Tibor	2	2	3	3	3	1	2	2	3	2	3	2	1
	Haraszt László	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	2	1	1
	Harrer József ftdm. . .	2	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2	1	1
15	Hárnik Ernő tdm. . .	2	3	3	2	3	1	2	3	3	1	3	1	1
	Hochsinger Pál . . .	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Holba Lajos tdm. . .	1	2	2	2	2	1	3	3	3	3	1	1	1
	Horák József	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	1
	Jendrássik György . .	1	2	2	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1
20.	Kemény György tdm. .	1	2	2	2	2	1	1	2	3	1	2	2	1
	Kolos László ftdm. . .	2	3	2	2	3	2	2	3	3	2	3	1	1
	Lehrner Ödön tdm. . .	1	3	3	3	3	1	3	3	3	1	2	1	1
	Magyar Elemér öd. .	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1
	Magyar Győző	1	3	4	4	3	1	2	3	2	1	3	1	3
25	Mayer Gyula	1	3	4	3	3	1	3	3	3	1	2	1	2
	Maza László	1	3	2	3	3	1	1	1	3	1	2	2	1
	Neumann Ferenc . . .	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Ney Imre	1	3	2	3	3	1	2	2	3	2	3	2	1
	Nittinger Gyula . . .	2	3	3	4	4	3	3	4	3	1	2	2	3
30	Raab György tdm. . .	2	3	2	3	4	2	1	3	3	4	2	2	3
	Redlich Miklós	2	3	2	2	3	2	2	3	3	3	1	2	1
	Roszinszky János . . .	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Stadler László ftdm. .	3	3	3	3	3	2	1	3	3	2	2	3	1
	Stern László	3	4	3	3	4	3	3	4	4	3	2	1	3
35	Sternberg György . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Szenes Ernő	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	1	3
	Szerényi Géza	2	3	3	3	2	1	3	2	2	1	1	1	1
	Szerényi Gyula tdm. . .	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Taufenecker Norbert . .	2	3	3	3	3	1	1	2	2	2	1	2	1
40	Tiefenbäck József . . .	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1
	Warta Alajos	1	3	2	3	3	3	3	4	3	1	1	1	2
	Weidlinger Imre . . .	1	3	3	2	3	1	2	3	3	3	2	1	1
	Wohl Aurél	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Magántanulók:													
	Gömöry Ernő	2	2	1	1	2	1	1	1	2	2	—	—	1
45	Hartmann Győző . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	1
	Kiss Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	1
	Kott Béla tm.	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	1
	Rozenzweth Gyula . . .	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	—	—	1
	Sztarill László	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	—	—	2

Betegség miatt *vizsgálatlan maradt:* Nánássy György, Platthy Zsigmond.
Meghalt: Németh Károly.
Beiratkozott: 52. *Vizsgálatott tett:* 49.

VII. osztály.

Osztályfőnök: *Privány József.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Darvas Lajos	3	2	2	2	1	3	2	2	2	2	1	1	1
	Dvoracsek László . . .	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2	1
	Emőd Aurél	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1	1
	Faragó János ftdm. . .	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
5	Friedmann Henrik . .	1	4	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2
	Haas Pál	3	3	3	3	2	4	3	3	3	3	3	2	2
	Kálisch József tdm. .	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kelemen Béla ftdm. . .	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2	1
	Keméry László tdm. . .	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1	3	1	1
10	Kertész Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	1	1
	Klein Árpád ism. . . .	2	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1
	Klein Sándor ism. . . .	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1
	Krämer Sándor ism. . .	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1	1
	Kroner Alajos ftdm. . .	1	3	3	3	2	3	3	2	3	2	1	1	1
15	Kürti Rezső	3	3	3	3	2	4	3	4	3	3	3	1	3
	Minár József	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1	1
	Nagy Lajos tdm. . .	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1
	Nemes József	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2	1	1
	Ottava Gábor	2	3	2	1	2	3	2	2	2	1	2	1	1
20	Schrank Endre	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	1	1
	Schwarz Lajos tdm. . .	2	2	1	3	1	2	2	2	2	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Bölcsészeti előtan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Sólyom Pál	2	2	1	3	1	2	3	2	2	1	2	1	1
	Springer József tdm. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szilágyi Béla tdm. . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
25	**Takáts István** tm., sd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Tausz Alfréd	1	2	1	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1
	Vass József tdm. . . .	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1	1
	Weidler Ábrahám ism. .	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1
	Winkelhofer Árpád . .	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	fm.	2	1

Vizsgálatlan maradt: Fekete József, Rosenzweth Gyula ftdm., Weisz István.

Beiratkozott: 33. *Vizsgálatot tett:* 29.

Kimaradt: Kiss Sándor.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *dr. Koren Dénes.*

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom.	Szabadkézi rajz	Bölcseleti előtan.	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Antal István tm, öd. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Berger Pál	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Botos Ferenc . .	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2	1	1	1
	Crha Gyula tm., sd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Darvas Endre . . .	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	1
	Doktay István tm. . .	2	3	3	2	2	3	3	3	1	2	1	1	1
	Fischer Jakab ftm.	2	3	3	2	2	3	2	3	1	3	1	1	1
	Gink Lajos tm	1	3	1	2	1	3	3	3	2	2	fm.	1	1
	Gruber Károly . . .	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1
10	Haller Ödön	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Jendrássik Loránd . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kállay Géza tm. . . .	2	3	2	2	1	3	3	3	2	2	1	1	1
	Kleiszner Imre ftm. . .	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3	2	1	1
	Liedl Károly ftm. . . .	3	3	3	2	2	3	3	3	1	3	1	2	1
15	Lippert Lajos	1	3	3	2	3	3	3	3	1	3	1	1	1
	Lipták Dezső	1	3	3	2	1	3	3	2	1	2	2	1	1
	Löffler Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pacher István tm. . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pogány Béla tm. . . .	1	1	2	1	1	3	2	3	1	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandijmentes- vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Bölcseleti előtan	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
20	Poppe Henrik		2	1	2	1	2	2	3	1	3	1	1	1
	Poppel Miklós tm. . . .	1	3	3	2	1	3	2	3	1	3	1	2	1
	Reich Róbert	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Ruepp Ede	2	3	1	2	1	3	3	3	1	3	1	1	1
	Steiner Jenő	1	3	3	2	1	2	3	3	2	3	2	1	1
25	Szentirmai Endre tm. .	2	3	3	2	2	2	3	3	1	2	1	1	1
	Szerényi Géza tm. . . .	2	3	3	2	2	3	3	3	2	3	1	1	1
	Szimper Géza	2	3	3	2	2	3	3	3	2	3	2	1	1
	Tóth Imre	2	3	3	2	1	2	3	3	2	2	1	1	1
	Vitális Miklós	2	3	3	2	1	3	3	3	2	3	1	2	1
30	Vörösváry Ferenc tm. .	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3	2	1	1
	Wallenburger Gusztáv .	2	3	2	2	3	3	3	3	1	3	1	1	1
	Weidlinger Tibor . . .	2	3	3	2	2	2	3	2	2	2	1	1	1
	Magántanulók:													
	Balázs Loránd . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	1
	Bottló Sándor	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	—	—	1
35	Grigoli István	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	—	—	3
	Kelen Miklós tm. . . .	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	—	—	1
	Koveindl Károly . . .	3	4	3	4	3	3	4	4	2	3	—	—	3
	Kókay Ida	1	2	3	3	2	2	2	3	2	1	—	—	1
	Ledacs Kiss Dezső ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	1
40	Molnár István	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	1
	Schubauer Ferenc . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	—	—	1
	Steinhauser István . .	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	—	—	1
	Torai Sándor tm. . . .	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	1

Beiratkozott: 43. *Vizsgálatot tett:* 43.

B) RENDKIVÜLI TÁRGYAK.

Latin nyelv. I. *évfolyam.* Friedmann Zoltán 1, Gombos Tibor 1, Matula József 2, Modrovich Károly 1, Peschky Ferenc 2, Pór Ferenc 1, Puder Sándor 3, Sepsi János 3, Szerdahelyi Zoltán 3, Teleky Pál 3, V. o. t.; Mayer Gyula 3, VI. o. t.; Krämer Sándor 3, Nemes József 3, Takács István 1, VII. o. t.

II. *évfolyam.* Haller Tibor 1, Magyar Elemér 1, Platthy Zsigmond 3, Raab György 2, Weidlinger Imre 1, VI. o. t.

III. *évfolyam.* Faragó János 3, Kelemen Béla 3, Minár József 3, Nagy Lajos 2, Ottava Gábor 2, Tausz Alfréd 3, Vas József 3, VII. o. t.

IV. *évfolyam.* Antal István 1, Crha Gyula 1, Doktay István 2, Haller Ödön 1, Jendrássik Lóránt 1, Löffler Ferenc 2, Reich Róbert 1, Vitális Miklós 3, Vörösvári Ferenc 3, VIII. o. t. Összesen 34 tanuló.

Vegytani gyakorlatok. *V. osztály:* Dán János 2, Dán Tivadar 2, Faragó Andor 3, Hegedüs László 2, Herczl Gyula 2, Kohn Bódog 2, Mészáros János 3, Moger László 2, Muzsik Károly 2, Rothbaum István 2, Schwarcz Jenő 2, Szerdahelyi Zoltán 3, Tattay Ferenc 1, Weidlinger Jenő 2. *VI. osztály:* Dreiacker Ödön 1, Elbert Béla 2, Fényes István 1, Görög Henrik 1, Lehrner Ödön 1, Raab György 1, Redlich Miklós 1, Stadler László 1, Taufenecker Norbert 1, Szerényi Géza 1, Wohl Aurél 1. *VII. osztály:* Ottava Gábor 2, Schwarz Pál 2, Szilágyi Béla 3, Winkelhofer Árpád 2. Összesen 29 tanuló.

Gyorsírás. *a) Kezdők. III. A) osztály:* Goldner Tivadar 2, Klein József 1, Kohn Valter 1, Kovács István 1, Martos Béla 1, Michlberger József 1, Rotter Lajos 2, Sarkadi Miklós 2, Szegő Sándor 1, Váncza József 1; *III. B) osztály:* Berger Tibor 2, Bendzsay Gyula 2, Eisenberg Henrik 1, Farkas József 2, Freud Béla 1, Guth Károly 2, Rákos Jenő 1, Strasser László 2, Schleifer Miklós 1, Szigeti Miklós 1, Weisz Miksa 1, Zaun Sándor 3; *IV. A) osztály:* Fábián Pál 1, Kalmár Károly 2, Osztiadal József 2; *IV. B) osztály:* Goldner Elemér 2, Hermann István 1, Klemens Antal 2, Neumann Tivadar 1, Szénási László 1; *V. osztály:* Faragó Andor 1, Matula József 1, Réthy Ernő 1, Rothbaum István 2, Schmidt Ede 2; *VI. osztály:* Haraszt László 1, Harrer József 1.

b) Haladók. IV. A) osztály: Bajlós József 2, Freud Imre 1, Freud Ödön 1, Heverdle István 1, Lenhardt Vilmos 1, Reichfeld György 3, Tänzer Ernő 2; *V. osztály:* Kurländer Ottó 2, Sepsi János 2, Weisz Andor 1. Összesen 47 tanuló.

A fentebbieken kívül a gyakorlatokban résztvettek: Horák Antal, Samu Ferenc IV. A), Dán János, Gombos Tibor, Pór Ferenc V., Gink Lajos és Szentirmay Endre VIII. o. t.

Fizikai gyakorlatok. A gyakorlatokon állandóan résztvettek 12-en: Berger Pál, Crha Gyula, Darvas Endre, Doktay István, Haller Ödön, Jendrássik Loránd, Löffler Ferenc, Reich Róbert, Szentirmai Endre, Tóth Imre, Vörösváry Ferenc, Weidlinger Tibor VIII. osztályú tanulók.

Ének. *I. A oszt.:* Szántó Emil 1. *I. B oszt.:* Szabó János 1; Mandák Ferenc 1; Rupprich László 1; Tost Alajos 1; Buchwald Béla 1; Klébert Géza 1; Lukács Gedeon 1; Csanádi Lajos 1. *II. A oszt.:* Müller Antal 1; Nagy Henrik 1; Parmanthie Miklós 1; Radó Zoltán 1; Rennard Béla 1; Végső József 1; Woppera József 1; Márky Béla 1; Kelen Jenő 1; Heuduska Imre 1; Wahl István 1; Klein Béla 1; Politzer Imre 1; Freiberger Jenő 1. *II. B oszt.:* Odorfer Károly 1; Szubota Béla 1; Fekete István 1; Juhász Rezső 1; Bedőcs Mihály 1; Horváth Károly 1; Rőhrling Dezső 1; Schenk Ferenc 1; Masztig László 1; Müller Pál 1. *III. A oszt.:* Benzsay Arthur 1; Faber Gusztáv 1; Hrabák Dezső 1. *III. B oszt.:* Prickelmayer Ferenc 1; Zeiss Lipót 1; Januschek Béla 1; Ramberger Ferenc 1. *IV. A oszt.:* Szubota Nándor 1; Kiskós Antal 1; Weiller László 2. *IV. B oszt.:* Brand János 1; Fekete József 1; Gálfi Gaal László 1; Lamy Imre 1; Matula József 1; Mészáros János 1; Modrovics Károly 1; Nádler József 1; Schmidt József 1. *VI. oszt.* Decsy János 1; Holba Lajos 1; Lehrner Ödön 1; Magyar Elemér 1; Magyar László 1; Maza László 1; Mittinger Gyula 1; Tiefenbäck Ferenc 1; Wohl László 1. *VII. oszt.:* Minár József 1; Kelemen Béla 1; Kroner Alajos 1; Dvoracsek Béla 1; Takács István 1; Vass József 1. *VIII. oszt.:* Antal István 1; Crha Gyula 1; Doktay István 1; Ruepp Ede 1; Pacher István 1; Kállay Géza 1; Lippert Lajos 1; Tóth Imre 1; Löffler Ferenc 1; Gruber Ferenc 1; Szentirmay Endre 1; Vitális Miklós 1. Összesen 95 tanuló.

XI.

Érettségi vizsgálatok.

a) *Javító- és pótlóvizsgálatok.*

A tankerületi 1912—13. isk. évi javító és pótló érettségi vizsgálatok *dr. Erődi Béla* udv. tanácsos, tanker. kir. főigazgató úr elnöklete alatt intézetünkben folytak le.

1. Az *első vizsgálatnak* írásbeli részét szeptember 4., 5. és 6., szóbelijét szeptember 9., 10. és 11. napján tartottuk. Ez alkalommal sikeres *teljes vizsgálatot* tettek:

Denk Árpád (érett),
Jákó Zoltán (érett),
Kozma Zoltán (érett),
Kösztler Zoltán (érett),
Küttel Károly (jól érett),
Lakos Róbert (érett),
Rabács István (érett),
Roszkos Mihály (jól érett),
Sárfy Dezső (érett),
Suller Károly (érett),
Susich István (érett),
Szinkovich Pongrác (érett),
Sznistsák Mór (érett),
Maróthy Kálmán (érett).

Sikeres *javítóvizsgálatot* tettek:

Beifeld Ferenc,
Huszka László,
Oberhuber Vilmos,
Wilhelm Boldizsár,
Detári Kálmán,
Lovászy László,
Nagy Lajos,
Bienenstock Fülöp,
Chilik Jenő,
Jäger János,
Wert József,
Baruch Nándor,
Jusztus László,
Kopper Dezső,
Balog Lajos,
Micleu János,
Miklós Hugó,
Pfeifer Imre,
Rosenberg László,
Steiner Jenő,
Vadász Sándor.

2. A *második vizsgálat* írásbelije december hó 4., 5. és 6. napján volt, szóbeli részét december 9-én tartottuk. Sikeres *teljes vizsgálatot* tettek:

Augustin Béla (érett),
Balázs Loránd (érett),
Diamant G. Artur (érett),
Kelen Miklós (érett),
Láng Károly (érett),
Ledacs Kiss Dezső (érett),
Molnár István (érett),
Steinhauser István (érett),
Szécsi Dezső (jól érett).

Sikeres *javítóvizsgát* állottak:

Bruchsteiner István,
Vas Ernő,
Visnovszky Sándor,
Eckensberger István,
Jucker Artur,
Kőrösi Ferenc,
Kristofek László,
Pirkhoffer Gyula.

b) *Évvégi rendes vizsgálatok.*

Az 1913/14. tanévi rendes érettségi vizsgálatok írásbeli részét május 18., 19. és 20. napján tartottuk. Kidolgozásra a tankerületi kir. főigazgató úr a következő tételeket tűzte ki:

1. *A magyar nyelvből:* A lélektanilag legérdekesebb jelenetek Katona Bánk Bánjában.

2. *A német nyelvből:* a) *szabad dolgozatra:* Beschreibung irgend eines selbstgemachten Ausfluges; — b) *fordítás* magyarból németre: A dalnok átka.

3. *A mathematikából:* 1. Valaki 1900. jan. 1-én 70.000 K 5½%-os kölcsönt vesz fel 20 évi utólagos részlettörlesztésre. 1914. dec. 31-én egyszerre akarja kölcsöne hátralevő részét letörleszteni; kérdés: mennyit kell fizetnie egyszerre? — 2. Valamely csonka kúp alapkörének sugara 10 cm., fedőlapjának sugara 5 cm., magassága 15 cm. Eme magasság felezőpontján az alappal parallel síkot fektetünk. Mily arányban osztja e sík a kúp köbtartalmát? És mekkora a kúp felülete?

A szóbeli vizsgálatokat junius 6., 8., 9. és 10. napján *dr. Suták József*, egyet. ny. r. tanár úr elnöklete alatt tartottuk.

A vizsgálatra 40 tanuló jelentkezett, akik közül 36 intézetünkben a folyó iskolai évben végezte a VIII. osztályt, 1 ismétlő volt a szeptemberi pótlóvizsgálatokról, 3 javítani akart. Az írásbeli vizsgálatok alapján szóbelire bocsáttatott 37 jelölt; a szóbeli vizsgálatok alapján jelesen érettnek nyilvánított a vizsgáló-bizottság 8, jól érettnek 7, egyszerüen érettnek 23 tanulót; 2 tanuló a budapesti VI. ker. áll. főreáliskolában szeptemberben tartandó javítóvizsgálatra utasíttatott.

Sikeres teljes vizsgálatot tettek a következők:

Antal István (jelesen érett),
Berger Pál (jelesen érett),
Botos Ferenc,
Bottló Sándor mt.,
Crha Gyula (jelesen érett),
Darvas Endre (jól érett),
Doktay István,
Fischer Jakab,
Gink Lajos (jól érett),
Gruber Károly,
Haller Ödön (jelesen érett),
Jendrássik Loránd (jelesen érett),
Kállay Géza,
Kleiszner Imre,
Liedl Károly,
Lipták Dezső,
Löffler Ferenc (jelesen érett).
Magyar János mt.,
Pacher István (jelesen érett),
Pogány Béla (jól érett),
Poppe Henrik (jól érett),
Poppel Miklós,
Reich Róbert (jelesen érett),
Ruepp Ede,
Steiner Jenő,
Szentirmai Endre,
Szerényi Géza,
Szimper Géza,
Szlavik Ernő mt.,
Torai Sándor mt.,
Tóth Imre (jól érett),
Vitális Miklós,
Vörösváry Ferenc (jól érett),
Wallenburger Gusztáv,
Weidlinger Tibor (jól érett),

Sikeres javítóvizsgálatot tettek:

Benkő Aladár,
Nittinger Lajos,
Kesseleőkeői Majthényi Gyula.

XII. Statisztikai kimutatások.

I. A FELVETT TANULÓK.

I. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán. — Betegségi és fegyelmi esetek száma

Osztály	Nyilvános tanulók									Magántanulók				Összesen vizsgálatott tett	Felvett nyilvános tanulók				
	Az iskolai év folyamán							Az osztályvizsgálatról elmaradt	Osztályvizsgálatot tett	felvétetett		osztályvizsgálatot tett			nem fertőző		fertőző, esetleg járványos	igazgatói	tanárkari
	felvétetett	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizáratott	betegség	baleset	öngyilkosság			fiu	leány	fiu	leány		könnyü	sulyos			
	következtében meghalt														megbetegedések száma			megrovások száma	
I. A . .	58	—	—	—	—	—	—	—	58	1	—	1	—	59	141	—	1	1	—
I. B . .	63	1	2	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	60	192	10	3	1	—
II. A . .	57	2	—	—	—	—	—	—	55	2	—	2	—	57	173	14	2	—	—
II. B . .	59	3	—	—	—	—	—	—	56	—	—	—	—	56	175	1	—	—	—
III. A . .	56	2	—	—	—	—	—	—	54	1	—	1	—	55	119	7	—	2	—
III. B . .	54	3	—	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	51	117	6	—	—	—
IV. A . .	48	2	—	—	—	—	—	—	46	1	—	1	—	47	207	6	—	1	—
IV. B . .	52	2	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	50	187	8	1	—	—
V. . . .	52	1	—	—	—	—	—	—	51	3	—	3	—	54	198	5	—	—	—
VI. . . .	46	—	—	—	—	—	1	2	43	6	—	6	—	49	222	2	—	—	—
VII. . . .	33	1	—	—	—	—	—	3	29	—	—	—	—	29	94	5	—	1	—
VIII. . . .	32	—	—	—	—	—	—	—	32	10	1	10	1	43	58	3	—	—	—
Összesen .	610	17	2	—	—	—	1	5	585	24	1	24	1	610	1885	67	7	6	—

II. A NYILVÁNOS ÉS MAGÁNTANULÓK LÉTSZÁMA DECEMBER 31-ÉN.

ÉS AZOK MEGOSZLÁSA KOR SZERINT

Osztály	Létszám december 31-én	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
		évét december hó 31-én már betöltötte														
I. A) ...	58	3	42	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B) ...	62	4	41	12	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. A) ...	57	—	—	39	11	4	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1
II. B) ...	59	—	2	44	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. A) ...	56	—	—	—	38	14	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
III. B) ...	51	—	—	1	40	9	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
IV. A) ...	48	—	—	—	2	34	10	1	1	—	—	—	—	—	—	—
IV. B) ...	52	—	—	—	2	34	10	4	2	—	—	—	—	—	—	—
V.	51	—	—	—	—	2	29	15	4	1	—	—	—	—	—	—
VI.	50	—	—	—	—	—	2	28	14	6	—	—	—	—	—	—
VII.	33	—	—	—	—	—	—	2	19	9	3	—	—	—	—	—
VIII.	40	—	—	—	—	—	—	—	1	23	4	5	2	3	—	2
Összesen	617	7	85	107	111	99	52	52	43	40	7	6	2	3	—	3

III. AZ OSZTÁLYVIZSGÁLATOT TETT (NYILVÁNOS ÉS MAGÁN) TANULÓK.

1. A tanulók megoszlása honosság szerint; 2. szülőik vagy gyámjuk lakóhelye szerint.

Honosság és lakóhely			Osztály I A	I B	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V	VI	VII	VIII	Összesen
Összes szám			59	60	57	56	55	51	47	50	54	49	29	43	610
Magyar honos	magyarországi illetőségű		58	60	55	55	54	50	47	50	53	47	29	41	599
Magyar honos	horvát-szlavonországi illetőségű		—	—	2	1	—	1	—	—	—	2	—	—	6
Külföldi honos			1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	5
Budapesten		lakott	52	53	51	50	47	46	43	43	44	43	25	31	528
Pest vármegye más községében		lakott	4	4	4	4	5	5	1	6	7	3	1	8	52
A magyar anyaország más törvhat.-ban		lakott	3	3	2	1	2	—	3	1	2	2	3	4	26
Horvát-Szlavonországban.		lakott	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Külföldön még pedig	Ausztriában	lakott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Külföldön még pedig	Bulgáriában	lakott	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Külföldön még pedig	Romániában	lakott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

A) Magyar anyaország.

a) Vármegyék:

Baranya vm.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borsod vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Fehér vm.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Heves vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Hunyad vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Jász-N.-kun-Szolnok vm.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Komárom vm.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyitra vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pest vm.	4	4	4	4	5	5	1	6	7	3	1	8	—	—
Pozsony vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Átvitel . .	6	6	4	5	7	5	3	6	9	5	2	10	—	—

Lakóhely	Osztály												Összesen
	I		II		III		IV		V	VI	VII	VIII	
	A	B	A	B	A	B	A	B					
Áthozat . .	6	6	4	5	7	5	3	6	9	5	2	10	—
Sopron vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Szatmár vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Szeben vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Tolna vm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torontál vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Vas vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Zemplén vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Vármegyék együtt . . .	6	7	6	5	7	5	4	7	9	5	4	12	77

b) Városok:

Arad	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Budapest	52	53	51	50	47	46	43	43	44	43	25	31	528
Városok együtt	53	53	51	50	47	46	43	43	44	43	25	31	529
Vármegyék és városok összesen	59	60	57	55	54	51	47	50	53	48	29	43	606

B) Horvát-Szlavonország.

a) Vármegyék:

Pozsega vm.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Szerém vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Vármegyék együtt . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2

b) Városok:

Városok együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vármegyék és városok összesen	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2

3. A tanulók megoszlása szülőik vagy gyámjuk foglalkozása, társadalmi állása szerint.

Osztály	Nagybirtokos, nagybérlő 1000 kat. holdon felül	Középbirtokos, középbérlő 100–1000 kat. holddal	Kisbirtokos, kisbérlő 100 kat. holdon alul	Egyéb őstermelő; feles, majoros, kertész, halász	Egyéb gazdasági segédszemélyzet földmíves, napszámos	Gazdasági tisztviselő	Nagyiparos, bánya nagyvállalkozó	Kisiparos, bánya kisvállalkozó	Egyéb ipari v. bányászati s. személyzet; előmunkás, segéd	Ipari v. bányászati tisztviselő	Nagykereskedő, nagyvállalkozó	Kiskereskedő, kisvállalkozó	Egyéb keresk. v. közl. segédszemélyzet; altiszt, segéd, szolga	Kereskedelmi v. közlekedési tisztviselő	Köztisztviselő (papok, tanárok, tanítók kivételével), közhiv. alk. díjnok	Pap	Tanár, tanító	Másféle értelmiségi: orvos, ügyvéd s ilyeneknél alk. segéd, írnok	Közhiv. alk. v. másféle értelmiségi altiszt, v. szolga	Katonatiszt, honvéd-, csendőrtiszt	Katona altiszt; honvéd-, csendőr altiszt	Különböző, közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágban dolgozó napszámos	Nyugdíjas v. jövedelméből élő tőkés, járadékos, háztulajdonos	Magánzó, eltartásos	Egyéb ismeretlen foglalk.	Árvaházi, szeretetházi tan.	Mindössze
I. A) .	2	—	1	—	—	1	4	8	13	2	2	6	7	2	—	—	2	4	1	1	—	—	—	3	—	—	59
I. B) .	—	1	—	—	—	1	7	10	11	—	6	3	3	3	4	—	4	2	—	1	—	1	1	—	1	1	60
II. A) .	—	—	—	—	—	1	—	7	3	4	3	6	1	9	6	—	2	—	4	—	—	3	3	4	1	—	57
II. B) .	—	—	—	—	—	—	2	7	22	—	—	6	3	—	1	—	—	12	—	—	—	1	1	1	—	—	56
III. A) .	—	—	2	—	—	—	3	11	7	1	—	10	6	2	3	—	—	3	—	1	—	1	3	1	1	—	55
III. B) .	—	—	—	—	—	—	2	6	11	3	—	10	3	3	3	—	—	8	—	—	—	—	1	1	—	—	51
IV. A) .	—	—	—	—	—	—	—	9	2	2	1	6	1	7	2	—	3	5	1	—	—	—	3	4	1	—	47
IV. B) .	—	—	—	—	—	—	—	14	—	12	2	10	1	1	—	—	1	1	3	1	—	—	1	3	—	—	50
V. . .	—	—	1	—	—	1	4	5	—	6	—	7	—	4	7	—	3	—	4	—	—	—	5	5	2	—	54
VI. . .	—	—	—	—	—	—	6	11	—	—	—	3	4	4	6	—	1	4	—	2	1	—	—	6	1	—	49
VII. . .	—	—	—	—	—	—	—	6	—	1	1	3	3	—	2	—	1	1	4	—	—	1	2	2	2	—	29
VIII. . .	1	1	—	—	—	—	—	6	3	3	—	4	—	2	6	—	3	3	—	—	—	—	5	4	2	—	43
Összesen	3	2	4	—	—	4	28	100	72	34	15	74	32	37	40	—	20	43	17	6	1	7	25	34	11	1	610

4. A tanulók megoszlása vallás szerint, 5. anyanyelv- és 6. nyelvismeret szerint.

Osztály	vallásu volt: latin szertartású róm. kath.	görög szertartású róm. kath.	görög keleti	ág. h. ev.	reform.	izraelita	norvát	anyanyelvü volt: magyar	német	tót	horvát			Mindössze	A magyar nyelvü tanulók közül: tudott: csak magyarul	más nyelven is	is tudott: németül	tótul	oláhul	horvátul	ruthénül	szerbül			A nem magyar anyanyelvü tanulók közül: tudott: csak anyanyelvén	magyarul is	más nyelven is
I. A) . .	28	—	1	2	2	26	—	57	2	—	—	—	—	59	46	11	9	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—
I. B) . .	27	1	1	1	7	23	—	60	—	—	—	—	—	60	53	7	6	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
II. A) . .	28	1	—	4	2	22	—	55	—	—	2	—	—	57	41	14	13	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
II. B) . .	26	—	—	1	3	26	—	55	1	—	—	—	—	56	52	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
III. A) . .	23	—	—	1	5	26	—	52	2	1	—	—	—	55	44	8	7	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—
III. B) . .	17	—	—	1	—	33	—	50	1	—	—	—	—	51	37	13	12	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
IV. A) . .	21	—	—	—	5	21	—	47	—	—	—	—	—	47	32	15	13	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
IV. B) . .	25	—	—	7	2	16	—	49	1	—	—	—	—	50	39	10	10	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
V. . . .	26	—	3	2	2	21	—	53	1	—	—	—	—	54	46	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
VI. . . .	19	—	—	3	3	24	—	48	1	—	—	—	—	49	40	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
VII. . . .	11	—	—	1	2	15	—	28	1	—	—	—	—	29	7	21	21	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
VIII. . . .	28	1	—	5	1	8	—	41	2	—	—	—	—	43	29	12	11	—	2	—	—	1	—	—	—	2	—
Összesen .	279	3	5	28	34	261	—	595	12	1	2	—	—	610	466	129	119	7	2	2	—	4	—	—	—	15	—

7. A nyilvános tanulók magaviselete és mulasztása. 8. A nyilvános és magántanulók előmenetele.

Osztály	Hány tanuló kapott magaviseletből				egy órát sem	csak igazoltan	igazolatlanul	igazoltan	igazolatlanul	Rendes tárgyakból						Összes szám	Rendkivüli tárgyakból				
	1	2	3	4						mindenből jeles	legalább mindenből jó	legalább mindenből elégséges	egy tárgyból elégtelen	két tárgyból elégtelen	több tárgyból elégtelen		latin ny.	egészségtan	vegytani gy.	gyorsirás	ének
	osztályzatot				mulasztott			mulasztott órák száma		legalább elégséges eredmény											
I. A) . .	41	17	—	—	19	36	3	840	6	2	4	40	8	2	3	59	—	—	—	—	4
I. B) . .	36	24	—	—	5	54	1	1906	9	2	13	32	6	1	6	60	—	—	—	—	8
II. A) . .	26	29	—	—	8	46	1	1751	15	3	6	29	6	5	8	57	—	—	—	—	14
II. B) . .	38	18	—	—	10	46	—	1442	-	1	8	31	11	1	4	56	—	—	—	—	7
III. A) . .	25	28	1	—	12	38	4	1243	30	—	10	27	4	7	7	55	—	—	—	10	3
III. B) . .	30	21	-	-	19	29	3	1101	8	1	2	42	2	2	2	51	—	—	—	12	11
IV. A) . .	19	27	—	—	2	39	5	2079	25	—	5	20	11	8	3	47	—	—	—	10	3
IV. B) . .	31	19	—	—	5	45	—	1350	—	—	1	33	8	3	5	50	—	—	—	5	10
V. . . .	40	11	—	—	5	46	—	1208	—	2	4	27	7	8	6	54	10	—	14	7	8
VI. . . .	25	17	1	--	3	28	12	1399	12	—	8	30	4	3	4	49	5	—	11	3	9
VII. . . .	24	5	—	—	4	25	—	744	—	2	2	22	2	1	—	29	10	27	4	—	6
VIII. . . .	29	3	—	—	9	23	—	691	—	5	4	32	—	1	1	43	9	—	—	—	12
Összesen .	364	219	2	—	101	455	29	15754	105	18	67	365	69	42	49	610	34	27	29	47	95

Osztály	Fölvétetett az egész év folyamán	Intézetünk alsóbb osztályaiból lépett fel	Más intézetből jött föllépők	Intézetünkből ismétlők	Más intézetből jött ismétlők	Vizsgálatot tett	számokban: Felsőbb osztályba léphet	Javító vizsgát tehet	Osztályismétlésre utasíttatik	Az osztályt nem ismételheti	percentekben: Felsőbb osztályba léphet	Javító vizsgát tehet	Osztályismétlésre utasíttatik	Az osztályt nem ismételheti	A vizsgálatot tett tanulók közül: magántanuló volt	ismétlő volt	I. félév: egész tandíjat fizetett	I. félév: féltandíjat fizetett	I. félév: tandíjmentes volt	II. félév: egész tandíjat fizetett	II. félév: féltandíjat fizetett	II. félév: tandíjmentes volt
I. A) . . .	59	—	58	1	—	59	46	8	5	—	78	14	8	—	1	1	36	3	20	37	3	19
I. B) . . .	63	—	60	1	2	60	47	6	7	—	78	10	12	—	—	3	39	3	18	41	2	17
II. A) . . .	59	46	11	2	—	57	38	6	13	—	66	10	24	—	2	2	39	4	14	41	2	14
II. B) . . .	59	58	—	—	1	56	40	11	5	—	71	20	9	—	—	—	29	8	19	30	7	19
III. A) . . .	57	45	12	—	—	55	37	4	14	—	68	7	25	—	1	—	39	7	8	41	6	8
III. B) . . .	54	51	2	1	—	51	45	2	4	—	88	4	8	—	—	1	36	4	11	36	4	11
IV. A) . . .	49	48	1	—	—	47	25	11	11	—	54	23	23	—	1	—	34	8	5	35	7	5
IV. B) . . .	52	52	—	—	—	50	34	8	8	—	68	16	16	—	—	—	42	4	4	43	3	4
V. . . .	55	46	7	2	—	54	33	7	13	1	61	13	24	2	3	2	36	8	10	37	7	10
VI. . . .	52	46	6	—	—	49	38	4	7	—	78	8	14	—	6	—	34	4	11	34	4	11
VII. . . .	33	26	3	3	1	29	26	2	1	—	90	7	3	—	—	4	18	3	8	19	2	8
VIII. . . .	43	32	10	1	—	43	41	—	2	—	95	—	5	—	11	1	26	3	14	26	3	14
Összesen .	635	450	170	11	4	610	450	69	90	1	73·78	11·31	14·75	0·16	25	14	408	59	142	420	50	140

AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK EREDMÉNYÉNEK ÁTTEKINTÉSE.

A vizsgálat ideje és megnevezése	Érettségire jelentkezett	Magántanuló volt		Az írásbelitől visszalépett	A vizsgálattól felfüggesztetett	Az írásbeli dolgozato(ka)t legalább elégséges eredménnyel készítette el	írásbeli alapján		Szóbelire bocsáttatott	A szóbelitől visszalépett	A szóbeli alapján						Az érettségi vizsgálatott tett ifjak pályaválasztása																	
		fi	nő				ism. vizsg. utasítatott	végleg elutasíttatott			jelesen érett	jól érett	érett	javító vizsgára utasíttatott	ism. vizsgára	végleg elutasíttatott	teologiai	jogi	orvosi	bölcsészeti	rajztanár	mérnöki	építészeti	gépészi	vegyészi	erdészi	gazdasági	állatorvosi	vasuti	katonai	rendőrtiszti	kereskedelmi	ipari	alsóbb hivatalnoki
											lett						pályára készült																	
1913. szept.																																	
Első izben tett teljes vizsgálat	27	20	—	—	—	16	—	—	27	1	—	2	12	10	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	2
Első javító vizsgálat	25	3	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	21	4	—	—	—	1	—	—	—	6	—	8	2	—	2	—	—	—	—	2	—	—
1913. dec.																																	
Első izben tett teljes vizsgálat	12	11	—	—	—	5	—	—	12	—	—	1	7	2	2	—	—	1	—	—	—	3	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Első javító vizsgálat	5	4	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—
Második javító vizsgálat . . .	3	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Ismétlő teljes vizsgálat	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1914. jun.																																	
Első izben tett teljes vizsgálat	36	4	—	—	—	32	—	—	36	—	8	7	19	2	—	—	—	1	2	—	1	5	—	13	4	1	1	1	—	1	1	—	1	2
Első javító vizsgálat	3	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
Ismétlő teljes vizsgálat	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

XIII.

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

I. A tanulók felvétele.

A tanulók felvétele f. évi június hó 24-én és 26-án, s amennyiben a felveendő szám be nem telt, folytatólagosan f. évi szeptember hó 1., 2. és 3. napjain történik délelőtt 9 órától 12-ig. Szeptember hó 1-én és 2-án az *első osztályba* csupán és kizárólag helybeliek, *a felsőbb osztályokba* pedig intézetünk volt növendékei vétetnek fel.

Minden tanuló a felvételre személyesen, atyja vagy anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál és az illető osztályfőnöknél jelentkezni.

Aki az első osztályba akar beiratkozni, vagy azon tanuló, aki más intézetből akar intézetünkbe átlépni, felvétel végett először az igazgatónál tartozik jelentkezni. A felvételre jelentkező tanuló *keresztelő levelét,* illetőleg *születési bizonyítványát és a ker. tiszti orvos által kiállított vagy általa látmozott himlőoltási bizonyítványát tartozik felmutatni,* ha pedig 11. életévét már betöltötte, *az újraoltást* is igazolnia kell.

Az első osztályba szabályszerűen csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték, de 12 évesnél nem idősebbek és arról, hogy a népiskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő. *Az elemi iskola ötödik és hatodik osztályából jelentkező tanuló* szabályszerű magánvizsgálat letétele nélkül csakis az első osztályba vehető fel. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvételéről a tanártestület határoz.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztály sikeres végzetétől függ.

Azon tanulók, kik nyilvános gimnáziumból vagy polgári iskolából akarnak a reáliskolába átjönni, kötelesek *felvételi vizsgálatot* tenni és ezért 20 koronát tartoznak előzetesen az igazgató kezéhez fizetni. A polgári iskolából jövő tanuló a megelőző osztályokról szóló összes bizonyítványokat tartozik felmutatni. A felvételi vizsgálat kiterjed intézetünk és az elhagyott iskola tanítási tervei közt mutatkozó lényeges különbözetre.

Azok a tanulók, akik a f. iskolai évben intézetünkben végezték tanulmányaikat s a jövőre intézetünk II—VIII. osztályába akarnak beiratkozni, fölvétel végett az illető osztályfőnöknél jelentkeznek, átadják a megelőző osztályról szóló iskolai bizonyítványukat és beíratási törzslapjukat s bemutatják *himlőoltási,* illetőleg ha életök 11. évét már betöltötték, *újraoltási* bizonyítványukat.

Mindazon tanulók, akik az iskolai év végén vétettek fel, szeptember hó 2-án reggel 9 órakor tartoznak osztályukban megjelenni s osztályfőnöküknél személyesen jelentkezni; akik ezt megtenni elmulasztják, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. — *A jelentkezés alkalmával átadandó a mult évi iskolai bizonyítvány, bemutatandó a himlőoltási, illetőleg újraoltási bizonyítvány és lefizetendő a tandíj első részlete, 20 K.*

Ha valamely tanuló a föntebb kitűzött felvételi idő után kéri beíratását, a felvétel iránt a beíratkozási idő utolsó napjától számítva nyolc napig, a kérelem indokainak tekintetbe vétele mellett, az intézeti igazgató határoz. Ha pedig a felvétel iránti jelentkezés a beíratási határnaptól számítva egy hét után, de két hétnél nem később történik, a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgatóság adja meg alapos indokolás nyomán. Minden később jelentkező tanulónak, utólagos felvétel engedélyezése iránt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz kell folyamodnia.

Azok a szülők vagy gyámok, akik nem laknak helyben, gyermekök vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, akire

a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésére bízott tanuló felől az igazgatóság vagy az osztályfőnök értesítését elfogadhassa. A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatónál; ennek viszont joga és kötelessége ott, ahol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék.

2. Fizetendő díjak és tandíjmentesítés.

a) Felvételi díj és tandíj.

Minden tanuló felvétele alkalmával 12 korona felvételi díjat tartozik fizetni. A felvételi díjat évenként mindenki, tehát a tandíjmentesek is tartoznak fizetni. Az árvaházak növendékei, valamint a fővárosi tápdíjasok, amennyiben ebbeli minőségüket a felvétel alkalmával hiteles okmánnyal igazolják, a felvételi díj fizetése alól mentesek.

Az évi tandíj 80 korona, mely *négy egyenlő* részletben fizetendő. Az első részlet a felvétel alkalmával, a második részlet december 1-én, a harmadik részlet március 1-én, a negyedik részlet május 1-én esedékes, a fizetés határideje pedig az illető hónap 10-ig tart. Az igazgató rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben három hétig terjedő halasztást engedélyezhet. Aki az esedékes tandíj-részletet a megszabott határidőig az igazgató kezéhez le nem fizette, az iskolából azonnal eltávolítandó.

Azok a tanulók, akik *latin nyelvet* tanulnak, ezért évi 20 korona díjat tartoznak fizetni.

b) Vizsgálati díjak.

Azok a tanulók, akik intézetünkbe más jellegű iskolákból lépnek át, a fennálló szabályok értelmében *felvételi vizsgálatra* vannak kötelezve; ezért a vizsgálatért 20 koronát tartoznak fizetni.

A *magánvizsgálat* díja a felvételi díjon és a tandíj fele összegén kívül 80 korona, összesen 132 korona, osztályösszevonással tartott magánvizsgálat díja a felvételi és a tandíj felének összegén felül 120 korona, összesen tehát 172 korona.

Az *érettségi vizsgálat* díja 20 korona; *magántanuló* ennek kétszeresét fizeti. E vizsgálati díj az *egész vizsgálat ismétlésekor* újra fizetendő. *Javító vizsgálatért* a díjnak fele jár.

Minden díjat a vizsgálat előtt előzetesen kell az igazgató kezéhez lefizetni.

A javító- és pótlóvizsgálatok díjmentesek.

c) Tandíjmentesítés.

A tandíjfizetés alól való teljes vagy részleges felmentés joga a székesfőváros tanácsát illeti meg. *A tanács ezen jogát kizárólag az igazgató útján gyakorolja.*

Tandíjkedvezmények csak egész vagy fél tandíjmentesség alakjában engedélyezhetők.

A tandíjmentesség elbírálása a beíratás előtt történik. E végből a *tanuló személyesen atyja* vagy *anyja*, vagy *gyámja* kíséretében *augusztus hó 31-én d. u. az intézet hirdető tábláján megjelölt helyen és időben* tartozik megjelenni s az igazgatónak átadni legutolsó iskolai bizonyítványát, a szülő vagy gyám adókönyvét, illetőleg adóívét, esetleg adóhivatali bizonylatot arról, hogy az illető szülő vagy gyám adót nem fizet.

A tandíjmentes tanulók a latin nyelvért járó díj alól, illetőleg a féltandíjmentesek ezen díj fele alól is mentesek.

3. A javító, pótló és felvételi vizsgálatokról.

Az összes javító, pótló és felvételi vizsgálatokra a tanulók folyó évi augusztus hó 30-án, délelőtt 9 órakor tartoznak az igazgatónál jelentkezni.

Javító vizsgálatot tehet oly tanuló, aki csak egy tantárgyból kapott elégtelen érdemjegyet s akire nézve a tanári testület zárértekezleti itélete kimondja, hogy *javító vizsgálatra bocsáttatik.*

Azok a tanulók, akik két tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet és *osztályismétlésre utasíttattak,* a javító vizsgálatra való engedélyért az *igazgatóság* útján a *„Budapest székesfővárosi tankerületi kir. Főigazgató"*-hoz folyamodhatnak. Ezen egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekhez a tanulók tartoznak iskolai bizonyítványukat mellékelni s kötelesek azokat legkésőbb *folyó évi július hó 2-áig az igazgatónak átadni.*

Ha valamely tanuló a mult iskolai év végén a vizsgálatokat betegség miatt le nem tehette vagy megszakította, a tanári testülethez folyamodhatik *pótvizsgálatra* való engedélyért. A betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes lehet, azaz minden tárgyra kiterjed.

Figyelmeztetés. *A szülő és gyám, aki fiát, illetőleg gyámoltját intézetünkbe beíratja, a tanítás és nevelés céljainak elérhetése végett,* **tehát a tanuló ifjúság legfőbb érdekében,** *a budapesti VIII. ker. közs. főreáliskola fegyelmi szabályzatának intézkedéseit a beírt tanulóra és önmagára, mint szülőre, illetőleg gyámra nézve kötelezőknek elfogadja és ezeknek tiszteletbentartását a tanulótól megköveteli.*

XIV.

Függelék.

A budapesti VIII. ker. községi főreáliskola fegyelmi szabályzata.

1. Minden tanuló köteles a saját vallásabeli istentiszteletekben és vallásgyakorlatokban résztvenni.

2. Minden tanuló köteles az intézetnek *minden egyes* tanára iránt tisztelettel viseltetni, figyelmeztetésükhöz alkalmazkodni, tanácsaikat követni és rendeleteiknek engedelmeskedni. A tisztelet külső nyilvánítása az utcán és az intézet folyosóin hallgatag köszöntéssel, az osztályban fölállással történjék.

3. Minden tanuló köteles a tanintézetben és azonkívül magát minden tekintetben illedelmesen viselni.

4. Minden tanuló szeresse és becsülje tanulótársait, hogy ezek viszont szeressék és becsüljék.

5. Ha valamely tanuló társától sértettnek érzi magát, óvakodjék minden visszatorlástól és terjessze panaszát az illető növendék osztályfőnöke elé.

6. Ha több tanulónak van panasza, csak egyenként jelenhetnek meg az illető osztályfőnök, s ha szükséges, az igazgató előtt.

7. A leckeórák alatt a legnagyobb csend és figyelem követeltetik. A házi vagy iskolai föladványokat mástól leírni, vagyis átcsempészni nem szabad.

8. Könyveket, írószereket vagy más tárgyakat, amelyeket a tanuló saját használatára kapott, elidegeníteni vagy cserébe adni tilos. Tilos továbbá a pénzkölcsönzés is.

9. A tanulók szülői kiséret nélkül vendéglőkbe, kávéházakba nem járhatnak, nyilvános táncmulatságokban részt nem vehetnek és pénzre nem játszhatnak.

10. Tanulónak, különösen nyilvános helyen, dohányoznia nem szabad.

11. A tanulók semminemű az intézeten kívül fönnálló társulatnak vagy egyesületnek tagjai nem lehetnek, igazgatói engedély nélkül sem az intézetben, sem azon kívül gyűléseket nem tarthatnak, sem gyűjtéseket nem rendezhetnek.

12. Iskolai bútorokat, taneszközöket és falakat megrongálni vagy bepiszkolni, valamint a termekben vagy a folyosókon szemetet elszórni tilos. Aki kárt tesz, köteles megtéríteni s ha rosszakaratból, szándékosan tette, még fegyelmi büntetésben is részesül.

13. Esetleges lakásváltoztatását kiki bejelenti osztályfőnökénél.

14. A tanulók tisztán öltözve, a szükséges tanszerekkel és könyvekkel ellátva jöjjenek az iskolába. Iskolai kézikönyveken kívül más könyvet vagy oly tárgyat, melyre a leckeórákon szükség nincs, az intézetbe hozni elkobozás büntetése alatt tilos.

15. Az iskolai füzetek az iskolában elfogadott alakúak és minőségűek legyenek; ezekre nézve utasítást később az egyes tanárok adnak.

16. A tanulók a leckeóra előtt, még mielőtt a tanterembe léptek, végezzék el esetleges szükségüket.

17. Az iskolába jövetelt minden tanuló úgy intézze, hogy megérkezése a tanítás kezdetét megelőző negyedóra alatt történjék. A túlságos koránjövetel épen úgy tilos, mint a későnjárás. A tanítás befejezése után az iskolaépületben tartózkodni vagy a leckeórák közt az intézetből távozni csak az igazgató engedélyével szabad.

18. Az iskolai épület előtt és az utcákon csoportosulni vagy az intézet folyosóin ácsorogni nem szabad.

19. A leckeórák közt 10 percnyi szünet engedtetik, amely alatt a tanulók a termet elhagyják, de a 10 perc elmultával kötelesek azonnal tantermeikbe vonulni.

20. Az osztályok egyik tanteremből a másikba, vagy a leckeórák befejezése után az intézetből, tanáraik vezetésével, csendben és a legnagyobb rendben vonulnak.

21. Ha valamely osztály a folyosón vagy lépcsőn halad, eléje kerülni, vagy vele összekeveredni nem szabad.

22. Ha két osztály a lépcsőknél találkozik, az az osztály bocsátandó előre, amely felsőbb emeletről jön. Egyes tanuló mindenkor megvárja az osztály elvonulását.

23. Ha a tanuló előre nem látható akadály miatt kénytelen az előadási órát elmulasztani, mulasztását az iskolában való első megjelenésekor az osztályfőnöknél a szülőtől, vagy ennek helyettesétől hozott igazolvánnyal, ha pedig az elmaradás oka betegség volt, orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

Ha az akadály vagy betegség egy napnál tovább tart, a tanuló szülői, vagy ezek helyettesei kötelesek az intézet igazgatójánál levelezőlapon bejelenteni.

24. Előre látható akadályozás esetében a szülők, vagy ezek helyetteseinek írásbeli kérelme alapján a tanulónak az elmaradásra engedélyt kell kérnie, még pedig egy napra osztályfőnökétől, több napra az intézet igazgatójától.

25. A köteles isteni tiszteletről való elmaradás igazolandó mulasztásnak tekintetik.

26. A tanulónak az előadások befejezése előtt az intézetből engedély nélkül távoznia nem szabad. Ha az előadásoknak befejezése előtt sürgős oknál fogva el kell mennie, az erre való engedélyt attól a tanártól kéri, akinek az osztályban legközelebb órája lesz.

27. Az a tanuló, aki igazolatlanul, habár szakadozottan is, annyi órát mulaszt, amennyi a köteles heti órák összege, az intézetből kilépettnek tekintetik.

28. A testgyakorlás alól való fölmentés az intézeti orvos véleménye alapján a szülők, vagy ezek helyetteseinek kérelmére történhetik.

29. Aki valamely rendkívüli tárgy tanulására jelentkezett és fölvétetett, az illető tárgy óráira egész év folyamán eljárni köteles.

30. A félévi értesítőt, amelyet a tanulók január hó végén kapnak, továbbá az évközben kapott intőt a tanulók kötelesek szülőiknek, vagy gyámjuknak aláírás végett bemutatni. Az értesítőt a szállásadók nem írhatják alá. Aláírt értesítőjét a második félév első előadási napján minden növendék tartozik osztályfőnökének átadni. Az oly értesítőt, amelyen a szülő láttamozó névaláírásán kívül más megjegyzés is van, az igazgató megsemmisíti.

Az újonnan kiállítandó értesítőért a bizonyítványmásodlatok díja (2 korona) fizetendő.

31. Az a tanuló, aki a fegyelmi szabályok ellen vét, büntetés alá esik, amely esetleg az intézetből való kizárás lehet.

Dr. Horváth Cyrill,
igazgató.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
A szent-galleni Margit-legenda. Irta: *dr. Thienemann Tivadar* — —	3
I. Adatok az intézet történetéhez — — — — — — — —	9
II. Az intézet hatósága és személyzete — — — — — — —	17
III. Végzett tananyag — — — — — — — — — — —	25
IV. A könyvtárak és szertárak gyarapodása — — — — — —	38
V. Iskolaorvosi jelentés — — — — — — — — — —	45
VI. Az ifjúsági egyesületek működéséről — — — — — — —	46
VII. Ösztön- és segélydíjas tanulók — — — — — — — —	48
VIII. Kisebb segélyezések — — — — — — — — — —	48
IX. Jutalmazott tanulók — — — — — — — — — —	49
X. A tanulók érdemsorozata — — — — — — — — —	50
XI. Érettségi vizsgálatok — — — — — — — — — —	69
XII. Statisztikai kimutatások — — — — — — — — — —	71
XIII. Tájékoztató a jövő iskolai évre — — — — — — — —	80
XIV. Függelék — — — — — — — — — — — —	82

IV. OSZTÁLY.

Kor.

Gerely József dr. Róm. kath. szertartástan 2 köt. — — — 1.80

Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a katholikus ifjúság számára — — — — — — — — 1.60

Büchler Sándor. A zsidók története. II. A Talmud korától napjainkig — — — — — — — — 2.20

Weszely. Stilisztika és olvasókönyv. 7. kiadás — — — — 2.80

Arany. Toldi, Lehr Albert magy., 14. kiadás. 7. i. 11. — — — — 2.40

Markovics S. és dr. Hegedüs J. Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv IV. r. 2. kiadás — —.—

Bartos-Chovancsák. Franc. nyelvtan, II., 9. kiadás — — — — 2.—

Baróti-Csánki. Magyarok története, II., 7. kiadás — — — — 2.—

Hankó-Müller. Physikai földrajz 1.50

Lutter-Éberling. Algebra, 13. kiadás — — — — — — — — 4.—

Kiss E. J. Constructiv planimetria, 3. kiadás, kötve — — — — 2.—

V. OSZTÁLY.

Kor.

Hhlyárik Jenő. Katholikus hittan 1.60

Pelikán-Dohnányi. Énekek és imák a kath. ifj. sz. — — — 1.60

Neumann Ede dr. Bibliai olvasmányok III. Az asszir korszak prófétái — — — — — — — — —.—

Riedl F. Rhetorika és olvasókönyv, 7. kiad. — — — — — 3.—

Heinrich G. Német tan- és olvasókönyv, I., 8. kiad. — — — 3.40

Klimó-Bartos. Rendszeres francia nyelvtan, I. r. — — — — 2.40

Mika S. Világtörténelem, I. köt. 2. kiad. Ó-kor — — — — — 2.60

Szterényi Hugó dr. Növénytan a reáliskolák V. oszt. számára, 7. kiadás — — — — — — 3.—

Hankó V. Chemia és ásványtan, I. 4.—

Lutter-Éberling. Algebra, 13. kiadás — — — — — — — — 4.—

Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, I., 6. kiadás — — — — — — 3.—

VI. OSZTÁLY.

Kor.

Demény Dezső. Erkölcstan 4. k. 1.20

Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifj. számára — — 1.60

Fényes Mór. A Biblia — — — — 3.—

Frisch Ármin dr. Szemelv. a prófétai könyvekből — — — — 2.50

Riedl F. Poetika és olvasók. 6. k. 3.—

Heinrich G. Német tan- és olvasókönyv, II., 11. kiadás — — 2.80

Klimó-Bartos. Rendszeres francia nyelvtan, II. r. — — — — 2.80

Mika Sándor. Világtörténet a középiskolák felső oszt. szám. II. köt. 2. kiad. — — — — — 2.60

Szterényi Hugó dr. Állattan a középiskolák felső oszt. számára, 5. kiadás — — — — — — 4.—

Hankó V. Chemia és ásványtan, I. kötet — — — — — — — — 4.—

Lutter-Éberling. Algebra, 13. k. 4.—

Lutter. Szorszámok, 16. kiad. k. 2.40

Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, I., 6. kiadás — — — — — — — — 3.—

Kiss E. J. Ábrázoló geometria, I. 2. kiadás — — — — — — 1.50

VII. OSZTÁLY.

Kor.

Aubermann M. Egyháztörténelem 2. kiad. — — — — — — — — 1.60

Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifjúság számára — 1.60

Weiszburg Gyula dr. A Biblia könyvei — — — — — — — — 1.60

Horváth Cyrill. A magyar nemz. irodalom története. 3. kiad. — 7.—

Heinrich. Német tan- és olvasókönyv, III. rész, 8. kiadás — 2.40

Mika Sándor. Világtörténet. III. köt. Új és legújabb kor. 2. k. 3.20

Hankó Vilmos. Chemia és ásványtan, II. rész — — — — — — 2.—

Vörösss Cyrill dr. Kisérleti természettan 2. kiad. — — — — — 5.—

Lutter-Éberling. Algebra, 13. kiad. 4.—

Lutter. Szorszámok, 16. kiadás, kötve — — — — — — — — — 2.40

Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, II. r., 5. kiadás — — — — — — 3.—

Kiss E. J. Ábrázoló geometria, II. rész, 2. kiadás — — — — — 1.50

Fodor. Egészségtan, 4. kiadás — 2.80

Folytatás a boriték 4-ik oldalán.

VIII. OSZTÁLY.

	Kor.
Andor József. A magyarok oknyomozó története. 2. kiadás	3.—
Uhlyarik-Madarász. Apologetika.	1.80
Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifjúság számára	1.60
Fényes Mór dr. Szilárd szövetség — — — — — — — — —	1.50
Horváth Cyrill. A magyar nemzeti irodalom története 3. kiad.	7.—
Heinrich G. Német tan- és olvasókönyv, IV. rész, 7. kiad. — —	2.40
Kornis Gyula. A pszichológia és logika elemei. 2. kiad. — —	3.—
Vöröss Cyrill dr. Kisérleti természettan 2. kiadás — — — —	5.—
Lutter-Éberling. Algebra. 13. kiadás — — — — — — — — —	4.—
Lutter. Szorszámok. 16. kiadás. kötve — — — — — — —	2.40
Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, II. r. 5. kiadás — — — — — —	3.—
Kiss E. J. Ábrázoló geometria, III. rész, 2. kiadás — — — —	1.50